

Teataja

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

62. aastakäik

10. oktoober 2019

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2019/1689, 29. mai 2019, millega parandatakse delegeeritud määruse (EL) 2018/1229 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 909/2014 arveldusdistsipliini käsitlevate regulatiivsete tehniliste standarditega) rumeeniakeelset versiooni ⁽¹⁾ 1
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/1690, 9. oktoober 2019, millega pikendatakse toimeaine alfa-tsüpermetriini heakskiitu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta ning muudetakse komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa ⁽¹⁾ 2
- ★ Komisjoni määrus (EL) 2019/1691 9. oktoober 2019, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH)) V lisa ⁽¹⁾ 9
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/1692 9. oktoober 2019, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 teatavate registreerimis- ja andmevahetussätete kohaldamise kohta pärast faasiinete lõpliku registreerimistähtaaja möödumist ⁽¹⁾ 12
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/1693, 9. oktoober 2019, millega kehtestatakse ajutine dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit terasrataste impordi suhtes 15

OTSUSED

- ★ Nõukogu Otsus (EL) 2019/1694, 4. oktoober 2019, millega nimetatakse ametisse Ungari esitatud Regionide Komitee asendusliige 58
- ★ Nõukogu otsus (EL) 2019/1695, 4. oktoober 2019, millega nimetatakse ametisse neli Madalmaade Kuningriigi esitatud Regionide Komitee liiget ja viis asendusliiget 59

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst.

★ Nõukogu otsus (EL) 2019/1696, 4. oktoober 2019, millega nimetatakse ametisse Hispaania Kuningriigi esitatud Regioonide Komitee liige ja viis asendusliiget	61
★ Nõukogu rakendusotsus (EL) 2019/1697, 7. oktoober 2019, sõidukite registreerimisandmete automatiseeritud vahetamise alustamise kohta Iirimaal	63
★ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2019/1698 9. oktoober 2019, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta) toetuseks koostatud Euroopa tootestandardite kohta ⁽¹⁾	65

III Muud aktid

EUROOPA MAJANDUSPIIRKOND

★ EFTA Järelevalveameti Delegeeritud Otsus nr 42/19/COL, 17. juuni 2019, teha avalike bussiveoteenuste osutamisel Norras erand Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL kohaldamisest [2019/...]	75
---	----

Parandused

★ Komisjoni 8. oktoobri 2019. aasta rakendusmääruse (EL) 2019/1688 (millega kehtestatakse Venemaalt, Trinidadist ja Tobagost ning Ameerika Ühendriikidest pärit uurea ja ammooniumnitraadi segude impordi suhtes lõplik dumpingvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks) parandus (ELT L 258, 9.10.2019)	86
--	----

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst.

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2019/1689,

29. mai 2019,

millega parandatakse delegeeritud määruse (EL) 2018/1229 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 909/2014 arveldusdistsipliini käsitlevate regulatiivsete tehniliste standarditega) rumeeniakeelset versiooni

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrust (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberi-
arvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive
98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 6 lõiget 5 ja artikli 7 lõiget 15,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2018/1229 ⁽²⁾ rumeeniakeelse versiooni artiklis 42 on viga, mis on seotud õigusakti jõustumisega.
- (2) Seepärast tuleks delegeeritud määrust (EL) 2018/1229 vastavalt parandada. Teistes keeleversioonides ei ole vaja parandusi teha,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

(ei puuduta eestikeelset versiooni)

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 29. mai 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁾ ELT L 257, 28.8.2014, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 25. mai 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2018/1229, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 909/2014 arveldusdistsipliini käsitlevate regulatiivsete tehniliste standarditega (ELT L 230, 13.9.2018, lk 1).

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/1690,**9. oktoober 2019,****millega pikendatakse toimeaine alfa-tsüpermetriini heakskiitu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta ning muudetakse komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ ⁽¹⁾ kehtetuks tunnistamise kohta, eriti selle artikli 20 lõiget 1 koostoimes artikli 24 lõikega 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni direktiiviga 2004/58/EÜ ⁽²⁾ kanti toimeaine alfa-tsüpermetriin nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ ⁽³⁾ I lissasse.
- (2) Direktiivi 91/414/EMÜ I lissasse kantud toimeained loetakse määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel heaks kiidetuks ja need on loetletud komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 ⁽⁴⁾ lisa A osas.
- (3) Toimeaine alfa-tsüpermetriini heakskiit, nagu on sätestatud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa A osas, aegub 31. juulil 2020.
- (4) Kooskõlas komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 844/2012 ⁽⁵⁾ artikliga 1 on kõnealuses artiklis sätestatud ajavahemikus esitatud taotlus alfa-tsüpermetriini heakskiidu pikendamiseks.
- (5) Taotleja esitas täiendavad toimikud, mis on nõutud vastavalt rakendusmääruse (EL) nr 844/2012 artiklile 6. Referentliikmesriik leidis, et taotlus on täielik.
- (6) Referentliikmesriik koostas kaasreferentliikmesriigiga konsulteerides pikendamise hindamise aruande ning esitas selle 7. mail 2017 Euroopa Toiduohutusametile (edaspidi „toiduohutusamet“) ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT L 309, 24.11.2009, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 23. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/58/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ, lisades toimeainete hulka alfa-tsüpermetriini, benalaksüüli, bromoksüniili, desmedifaami, ioksüniili ja fenmedifaami (ELT L 120, 24.4.2004, lk 26).

⁽³⁾ Nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiiv 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (EÜT L 230, 19.8.1991, lk 1).

⁽⁴⁾ Komisjoni 25. mai 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 540/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 seoses heakskiidetud toimeainete loeteluga (ELT L 153, 11.6.2011, lk 1).

⁽⁵⁾ Komisjoni 18. septembri 2012. aasta rakendusmäärus (EL) nr 844/2012, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 (taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta) ette nähtud toimeainete heakskiidu pikendamise menetluse rakendamiseks vajalikud sätted (ELT L 252, 19.9.2012, lk 26).

- (7) Toiduohutusamet edastas esialgse pikendamise hindamise aruande taotlejale ja liikmesriikidele märkuste esitamiseks ning edastas laekunud märkused komisjonile. Toiduohutusamet tegi täiendava koondtoimiku ka üldsusele kättesaadavaks.
- (8) 7. augustil 2018 esitas toiduohutusamet komisjonile oma järelduse ⁽⁶⁾ selle kohta, kas alfa-tsüpermetriin võib eeldatavalt vastata määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 4 sätestatud heakskiitmise kriteeriumidele. Komisjon esitas pikendamisaruaande alfa-tsüpermetriini kohta alalisele taime-, looma-, toidu- ja söödakomiteele 24. ja 25. jaanuaril 2019.
- (9) Taotlejale anti võimalus esitada pikendamisaruaande kavandi kohta märkusi.
- (10) Seoses endokriinseid häireid põhjustavate omaduste kindlakstegemise uute kriteeriumidega, mis kehtestati komisjoni määrusega (EL) 2018/605, ⁽⁷⁾ märgitakse toiduohutusameti järelduses, et on väga ebatõenäoline, et alfa-tsüpermetriin oleks östrogeense või steroidogeense toimega või kilpnääret mõjutav endokriinfunktsiooni kahjustav kemikaal. Lisaks sellele näitavad kättesaadavad tõendid, et alfa-tsüpermetriin tõenäoliselt ei põhjusta endokriinsüsteemi häireid androgeense talitluse kaudu. Seetõttu leiab komisjon, et alfa-tsüpermetriini ei tule pidada endokriinseid häireid põhjustavate omadustega aineks.
- (11) Vähemalt ühe kõnealust toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi puhul on ühe või mitme iseloomuliku kasutusviisiga seoses leidnud kinnitust, et määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 4 sätestatud heakskiitmisnõuded on täidetud.
- (12) ALFA-tsüpermetriini heakskiidu kehtivusaja pikendamisega seotud riskide hindamisel käsitletakse piiratud arvu iseloomulikke kasutusalasid, mis siiski ei sea piiranguid nendele kasutusaladele, mida alfa-tsüpermetriini sisaldavate taimekaitsevahendite puhul võidakse lubada. Seega on asjakohane ainult insektitsiidina kasutamise piirang kaotada.
- (13) Komisjon võtab siiski arvesse, et alfa-tsüpermetriin on määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 24 kohane asendamisele kuuluv aine. Mõned aine toksikoloogilised kontrollväärtused on märgatavalt väiksemad kui enamikul sama tooteliigi heakskiidetud toimeainetel. Seega vastab alfa-tsüpermetriin määruse (EÜ) nr 1107/2009 II lisa punkti 4 esimeses taandes sätestatud tingimusele.
- (14) Seega on asjakohane pikendada alfa-tsüpermetriini kui määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 24 kohaselt asendamisele kuuluva aine heakskiitu.
- (15) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 14 lõikele 1 koostoimes artikliga 6 ning arvestades teaduse ja tehnika arengut, oleks siiski vaja esitada teatavad tingimused. Eelkõige on asjakohane nõuda kinnitavat lisateavet.
- (16) Komisjon on seisukohal, et kättesaadavate teaduslike andmete alusel, millest toiduohutusamet on oma järelduses kokkuvõtte teinud, puuduvad alfa-tsüpermetriinil endokriinseid häireid põhjustavad omadused. Taotleja peab selle järelduse usaldusvääruse suurendamiseks siiski esitama ajakohastatud hinnangu androgeense talitluse suhtes määruse (EÜ) nr 1107/2009 (muudetud määrusega (EL) 2018/605) II lisa punktides 3.6.5 ja 3.8.2 esitatud kriteeriumide kohta kooskõlas määruse (EÜ) nr 1107/2009 II lisa punkti 2.2 alapunktiga b ning endokriinsüsteemi kahjustavate kemikaalide kindlakstegemise juhenddokumendiga ⁽⁸⁾.

⁽⁶⁾ EFSA Journal 2018;16(8):5403.

⁽⁷⁾ Komisjoni 19. aprilli 2018. aasta määrus (EL) 2018/605, millega muudetakse määruse (EÜ) nr 1107/2009 II lisa ja sätestatakse teaduslikud kriteeriumid endokriinsüsteemi häireid põhjustavate omaduste kindlakstegemiseks (ELT L 101, 20.4.2018, lk 33).

⁽⁸⁾ Guidance for the identification of endocrine disruptors in the context of Regulations (EU) No 528/2012 and (EC) No 1107/2009 („Juhenddokument endokriinsüsteemi kahjustavate ainete kindlakstegemiseks seoses määrustega (EL) nr 528/2012 ja (EÜ) nr 1107/2009“). <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2018.5311>

- (17) Rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 tuleks seega vastavalt muuta.
- (18) Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2019/707 (*) pikendati alfa-tsüpermetriini heakskiidu kehtivusaega 31. juulini 2020, et pikendamise saaks lõpule viia enne kõnealuse aine heakskiidu aegumist. Kuna heakskiidu pikendamist käsitlev otsus võeti vastu enne pikendatud kehtivusaja lõppkuupäeva, tuleks käesolevat määrust kohaldada enne nimetatud kuupäeva.
- (19) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Asendust vajava toimeaine heakskiidu pikendamine

ALFA-tsüpermetriini kui asendamisele kuuluva toimeaine heakskiitu pikendatakse vastavalt I lisale.

Artikkel 2

Rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 muutmine

Rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse II lisale.

Artikkel 3

Jõustumine ja kohaldamise alguskuupäev

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. novembrist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 9. oktoober 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

(*) Komisjoni 7. mai 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/707, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete alfa-tsüpermetriini, beflubutamiidi, benalaksüüli, bentiavalikarbi, bifenasaadi, boskaliidi, bromoksüniili, kaptaani, tsüasofamiidi, desmedifaami, dimetoadi, dimetomorfi, diurooni, etefooni, etoksasooli, famoksadooni, fenamifossi, flumioksasiini, fluoksastrobiini, folpeedi, foraamsulfurooni, formatanaadi, metalaksüül-M-i, metiokarbi, metribusiini, milbemektini, *Paecilomyces lilacinus*'e tüve 251, fenmedifaami, fosmeedi, metüülpirimifossi, propamokarbi, protiokonasooli, S-metolakloori ja tebukonasooli heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (ELT L 120, 8.5.2019, lk 16).

II LISA

Tavanimetus, identifitseerimisnumbrid	IUPACi nimetus	Puhus (1)	Heakskiitumise kuupäev	Heakskiidu aegumine	Erisätted
alfa-tsüpermetriin CASi nr 67375-30-8 CIP11ACi nr 454	Ratsemaat sisaldab: (R)- α -tsüano-3-fenoksisüben- süül-(1S,3S)-3-(2,2-diklorovi- nüül)-2,2-dimetüülsüklo- propaankarboksülaati ja (S)- α -tsüano-3-fenoksisüben- süül-(1R,3R)-3-(2,2-diklorovi- nüül)-2,2-dimetüülsüklo- propaankarboksülaati või (R)- α -tsüano-3-fenoksisüben- süül-(1S)-cis-3-(2,2-dikloro- vinüül)-2,2-dimetüülsüklo- propaankarboksülaati ja (S)- α -tsüano-3-fenoksi- bensüül-(1R)-cis-3-(2,2-di- klorovinüül)-2,2-dimetüül- süklopropan karboksülaati	≥ 980 g/kg Valmistamisel sisse- jääv lisand heksaan loetakse toksiliseks ja tema sisaldus tehni- lises materjalis ei tohi olla üle 1 g/kg.	1. november 2019	31. oktoober 2026	Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 9 lõikes 6 osutatud ühtsete põhimõtete rakendamisel võetakse arvesse alfa-tsüpermetriini kohta koostatud pikendamisaruaude järeldusi, eelkõige aruande I ja II liidet. Üldhindamisel peavad liikmesriigid pöörama erilist tähelepanu: — käitlejate kaitsele ja selle tagamisele, et kasutustingimustega nähtaks ette piisavad isikukaitsevahendid; — tarbijariski hindamisele; — veorganismide, mesilaste ning sihtrühma mittekuuluvate lüljalgsere kaitsele. Vajaduse korral hõlmavad kasutustingimused riskivähendusmeetmete võtmist. Taotleja esitab komisjonile, liikmesriikidele ja toiduohutusametile järgmise kinnitava teabe: 1. 3-fenoksisübensoüüli sisaldavate metaboliitide toksikoloogiline profiil; 2. tsüpermetriini isomeeride, eriti enantiomeeri (1S- <i>cis</i> - α R) potentsiaalne suhteline mürgisus; 3. veetöötlemisprotsesside mõju pinna- ja põhjavees esinevate jääkide omadustele, kui pinna- või põhjavett võetakse joogiveeks; 4. Määruse (EÜ) nr 1107/2009 II lisa punktid 3.6.5 ja 3.8.2, mida on muudetud komisjoni määrusega (EL) 2018/605. Taotleja peab esitama punktis 1 osutatud teabe hiljemalt 30. oktoobriks 2020; punktis 2 osutatud teabe kahe aasta jooksul pärast seda, kui komisjon on avalikustanud juhenddokumendi, milles käsitletakse isomeerisegude hindamist; ning punktis 3

Tavanimetus, identifitseerimisnumbrid	IUPACi nimetus	Puhtus (1)	Heakskiitmise kuupäev	Heakskiidu aegumine	Erisätted
					<p>osutatud teabe hiljemalt kuupäevaks, mil täitub kaks aastat kuupäevast, mil komisjon avaldab juhenddokumendi pinna- ja põhjavees esinevatele jääkidele veetöötlemisprotsesside tulemusena avalduva mõju hindamise kohta.</p> <p>Vastavalt määruse (EU) nr 1107/2009 (muudetud komisjoni määrusega (EL) 2018/605) II lisa punktidele 3.6.5 ja 3.8.2 tuleb ajakohastatud hinnang juba esitatud teabe kohta ning vajaduse korral ka täiendav teave androgeenset hormonaalset mõju põhjustava toime puudumise kohta esitada hiljemalt 30. oktoobriks 2021.</p>

(1) Täiendavad andmed toimeaine identifitseerimiseks ja toimeaine omadused on esitatud pikendamis käsitlevas aruandes.

II LISA

Rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa muudetakse järgmiselt:

- 1) A osast jäetakse välja kanne 83 alfa-tsüpermetriini kohta;
- 2) E osasse lisatakse järgmine kanne:

Nr	Tavanimetus, identifitseerimisnumbrid	IUPACi nimetus	Puhtus (*)	Heakskiitmise kuupäev	Heakskiidu aegumine	Erisätted
„12	alfa-tsüpermetriin CASi nr 67375-30-8 CIPACi nr 454	Ratsemaat sisaldab: (R)- α -tsüano-3-fenoksubensüül-(1S,3S)-3-(2,2-diklorovinüül)-2,2-dimetüülsüklopropankarboksülaati ja (S)- α -tsüano-3-fenoksubensüül-(1R,3R)-3-(2,2-diklorovinüül)-2,2-dimetüülsüklopropankarboksülaati või (R)- α -tsüano-3-fenoksubensüül-(1S)-cis-3-(2,2-diklorovinüül)-2,2-dimetüülsüklopropankarboksülaati ja (S)- α -tsüano-3-fenoksubensüül-(1R)-cis-3-(2,2-diklorovinüül)-2,2-dimetüülsüklopropankarboksülaati	≥ 980 g/kg Valmistamisel sissejääv lisand heksaan loetakse toksiliseks ja tema sisaldus tehnilises materjalis ei tohi olla üle 1 g/kg.	1. november 2019	31. oktoober 2026	Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 9 lõikes 6 osutatud ühtsete põhimõtete rakendamisel võetakse arvesse alfa-tsüpermetriini kohta koostatud pikendamisaruaude järeldusi, eelkõige aruande I ja II liidet. Üldhindamisel peavad liikmesriigid pöörama erilist tähelepanu: — käitlejate kaitsele ja selle tagamisele, et kasutatustingimustega nähtaks ette piisavad isikukaitsevahendid; — tarbijariski hindamisele; — veeorganismide, mesilaste ning sihrühma mittekuuluvate lüljalgsete kaitsele. Vajaduse korral hõlmavad kasutustingimused riskivahendusmeetmete võtmist. Taotleja esitab komisjonile, liikmesriikidele ja toiduhutusametile järgmise kinnitava teabe: 1. 3-fenoksubensüüli sisaldavate metaboliitide toksikoloogiline profiil; 2. tsüpermetriini isomeeride, eriti enantiomeeri (1S-cis- α R) potentsiaalne suhteline mürgisus; 3. veetöötlemisprotsesside mõju pinna- ja põhjavees esinevate jääkide omadustele, kui pinna- või põhjavett võetakse joogiveeks;

Nr	Tavanimetus, identifitseerimisnumbrid	IUPACi nimetus	Puhtus (*)	Heakskiitmise kuupäev	Heakskiidu aegumine	Erisätted
						<p>4. Määruse (EÜ) nr 1107/2009 II lisa punktid 3.6.5 ja 3.8.2, mida on muudetud komisjoni määrusega (EL) 2018/605.</p> <p>Taotleja peab esitama punktis 1 osutatud teabe hiljemalt 30. oktoobriks 2020; punktis 2 osutatud teabe kahe aasta jooksul pärast seda, kui komisjon on avalikustanud juhenddokumendi, milles käsitletakse isomeerisegude hindamist; ning punktis 3 osutatud teabe hiljemalt kuupäevaks, mil täitub kaks aastat kuupäevast, mil komisjon avaldab juhenddokumendi pinna- ja põhjavees esinevatele jääkidele veetöötlemisprotsesside tulemusena avalduva mõju hindamise kohta.</p> <p>Vastavalt määruse (EÜ) nr 1107/2009 (muudetud komisjoni määrusega (EL) 2018/605) II lisa punktidele 3.6.5 ja 3.8.2 tuleb ajakohastatud hinnang juba esitatud teabe kohta ning vajaduse korral ka täiendav teave androgeenset hormonaalset mõju põhjustava toime puudumise kohta esitada hiljemalt 30. oktoobriks 2021.“</p>

(*) Täiendavad toimeaine identifitseerimisandmed ja toimeaine omadused on esitatud pikendamisaruanDES.

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2019/1691**9. oktoober 2019,****millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH)) V lisa****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 131,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 1907/2006 V lisas on esitatud loetelu ainetest, mis kõnealuse määruse artikli 2 lõike 7 punkti b kohaselt on vabastatud registreerimiskohustusest.
- (2) Kääritussaadus on pooltahke või vedel jääkmaterjal, mis on bioloogilise käitlemise käigus, mille viimane etapp on anaeroobne kääritamine, puhastatud ja stabiliseeritud, kusjuures käitlemise sisendiks on biolagunevad materjalid, mis on saadud ohutust eraldatud allikatest, nagu toidujäätmed, sõnnik ja energiakultuurid. Määruse (EÜ) nr 1907/2006 V lisas on juba nimetatud biogaasi, mis on saadud samasuguse protsessi tulemusena nagu kääritussaadus, või muude anaeroobsete kääritamisprotsesside tulemusena, ning komposti, mis on saadud sarnaste biolagunevate materjalide aeroobsel lagunemisel. Seega tuleks ka kääritussaadus, mis ei ole jäätmed või on lakanud olemast jäätmed, kanda kõnealusesse lissasse, sest selle aine registreerimise nõue ei ole asjakohane ega vajalik, ning selle välja jätmine määruse (EÜ) nr 1907/2006 II, V ja VI jaotistest ei piira kõnealuse määruse eesmärkide saavutamist.
- (3) Seni ei ole kääritussaaduse kohta esitatud ühtegi registreerimistaotlust. Kääritussaaduse loetlemine määruse (EÜ) nr 1907/2006 V lisas peaks tagama, et kääritussaadus on registreerimisest vabastatud samadel põhjustel nagu on praegu registreerimisest vabastatud kompost ja biogaas, ning kõrvaldama seega ebamäärase olukorra kääritussaaduse tootjate ja kasutajate ning täitevasutuste jaoks.
- (4) Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 1907/2006 V lisa vastavalt muuta.
- (5) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 133 alusel asutatud komitee arvamusega,

⁽¹⁾ ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 V lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 9. oktoober 2019

Komisjoni nimel
Eesistuja
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 V lisa punkt 12 asendatakse järgmisega:

„12. Kompost, biogaas ja kääritusaadus.“

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/1692**9. oktoober 2019,****Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 teatavate registreerimis- ja andmevahetussätete kohaldamise kohta pärast faasiainete lõpliku registreerimistähtaaja möödumist
(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ),⁽¹⁾ eriti selle artiklit 132,

ning arvestades järgmist:

- (1) Selleks et vältida ametiasutuste ja füüsiliste või juriidiliste isikute liigset koormamist seoses selliste ainete registreerimisega, mis juba olid siseturul määruse (EÜ) nr 1907/2006 jõustumise ajal, on kõnealuse määruse artikliga 23 kehtestatud faasiainete jaoks üleminekukord. Sellest tulenevalt sätestati selliste ainete registreerimiseks mitu erinevat ülemineku perioodi. Vastavalt kõnealuse määruse artikli 23 lõikele 3 lõppes üleminekukorra kohane lõplik registreerimistähtaeg 1. juunil 2018.
- (2) Selleks et tagada selliste turuosaliste võrdsus, kes toodavad või lasevad turule faasi- ja mittefaasiaineid, on vaja täpsustada, kuidas kohaldatakse pärast üleminekukorra lõppemist sätteid, millega on kehtestatud soodustingimused faasiainete registreerimiseks. Seepärast tuleks selliste sätete jaoks kehtestada asjakohane, mõistlik ja selge tähtaeg, pärast mida neid sätteid kas enam ei kohaldata või kohaldatakse ainult teatavatel juhtudel.
- (3) Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 3 lõikes 30 on sätestatud tingimused faasiainete aastase koguste arvutamiseks, võttes aluseks kolme eelneva kalendriaasta keskmist tootmis- või impordimahtu. Selleks, et turuosalistel oleks piisavalt aega oma arvutusmeetodites vajalike kohanduste tegemiseks, tuleks esimese meetmena jätkata esialgu nende tingimuste kohaldamist kuni kindlaks määratud lõppkuupäevani (esimene meede). Selleks et võtta arvesse määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 3 lõikes 30 sätestatud mõistet „aasta“, on asjakohane kehtestada lõpptähtaeg käesoleva kalendriaasta lõpuks (31. detsember 2019).
- (4) Kooskõlas seadusandja kavatsusega vähendada väikestes kogustes esinevate ainete registreerimiskohustuse võimalikku mõju, on määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 12 lõike 1 punktis b sätestatud leebemad teabenõuded teatavate väikestes kogustes esinevate faasiainete registreerimiseks, tingimusel et need ei vasta määruse (EÜ) nr 1907/2006 III lisas esitatud kriteeriumidele. Vastavalt kõnealuse määruse artikli 23 lõikele 3 tuleb need väikestes kogustes esinevad faasiained registreerida 1. juuniks 2018 sätestatud registreerimistähtajaks. Selleks et tagada võrdne kohtlemine registreerijate puhul, kes oma toimiku kooskõlas artikli 12 lõike 1 punktiga b registreerivad või seda ajakohastavad, tuleks teise meetmena jätkata selle sätte kohaldamist ka pärast 1. juunil 2018.

⁽¹⁾ EÜTL 396 30.12.2006, lk 1.

- (5) 1. juunil 2018 lakkasid ametlikult toimimast aineteabe vahetuse foorumid (SIEF). Kuid kolmanda meetmena peaks registreerijatel olema jätkuvalt kohustus andmeid jagada ja registreerijaid tuleks julgustada kasutama sarnaseid mitteametlikke teabevahetusplatvorme, et täita oma jätkuvat registreerimise ja andmete jagamise kohustust nii määruse (EÜ) nr 1907/2006 kui ka komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/9⁽²⁾ alusel.
- (6) Neljanda meetmena on asjakohane sätestada, et potentsiaalselt registreerijalt, kes on faasiaine vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklile 28 eelregistreerinud, ei nõutaks kuni konkreetse lõppkuupäevani kõnealuse määruse artiklis 26 sätestatud järelepärimiskohustuse täitmist, sest järelepärimise eesmärk on eelregistreerimise käigus juba täidetud.
- (7) Tuleb tagada, et andmeajamisvaidlused oleksid selgelt tuvastatavad. Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 30 sätestatud andmete jagamise eeskirju tuleks seetõttu kohaldada kuni kindlaks määratud lõppkuupäevani. Pärast seda lõppkuupäeva tuleks kohaldada ainult kõnealuse määruse artiklites 26 ja 27 sätestatud andmeajamisnorme.
- (8) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 133 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Faasiainete koguste arvutamine

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 3 lõikes 30 sätestatud konkreetset faasiainete aastakoguse arvutusmeetodit kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2019. Kui registreerija on aine registreerimise lõpetanud, arvutab ta seejärel oma aine koguse kalendriaasta kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 3 lõikele 30.

Artikkel 2

Registreerimisnõuded teatavate väikestes kogustes esinevate faasiainete puhul

Faasiainete suhtes määruses (EÜ) nr 1907/2006 sätestatud üleminekukorra kehtivuse lõppemine ei mõjuta kõnealuse määruse artikli 12 lõike 1 punkti b kohaldamist.

Artikkel 3

Andmete jagamise kohustus pärast registreerimist

Pärast aine registreerimist peavad registreerijad, sealhulgas need, kes esitavad andmeid ühiselt koos teiste registreerijatega, täitma oma andmeajamiskohustusi õiglasel, läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil, nagu on täpsustatud määruse (EÜ) nr 1907/2006 III jaotises ja rakendusmääruses (EL) 2016/9. Selleks võivad registreerijad kasutada määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 29 osutatud teabevahetusfoorumitega sarnaseid mitteametlikke teabevahetusplatvorme.

Artikkel 4

Faasiainetega seotud järelepärimiskohustus ja andmete jagamise kohustus

1. Kui määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 30 kohaselt peetavate ja andmete jagamist käsitlevate läbirääkimiste tulemusena ei jõuta kokkuleppele, kohaldatakse kõnealuse artikli sätteid ainult kuni 31. detsembrini 2019.

⁽²⁾ Komisjoni 5. jaanuari 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/9 andmete ühise esitamise ja jagamise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) (ELT L 3, 6.1.2016, lk 41).

2. Pärast 31. detsembrist 2019 ei kehti enam määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 28 kohane eelregistreerimine ning kõigi faasiainete suhtes kohaldatakse artikleid 26 ja 27.

Artikkel 5

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 9. oktoober 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/1693,**9. oktoober 2019,****millega kehtestatakse ajutine dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvabariigist pärit terasrataste impordi suhtes**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrust (EL) 2016/1036 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed, ⁽¹⁾ ning eriti selle artiklit 7,

pärast konsulteerimist liikmesriikidega

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS**1.1. Algamine**

- (1) Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon“) algatas 15. veebruaril 2019 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1036 (edaspidi „alusmäärus“) artikli 5 alusel dumpinguvastase uurimise seoses Hiina Rahvabariigist (edaspidi „HRV“ või „asjaomane riik“) pärit terasrataste importimisega liitu. Komisjon avaldas algatamisteate *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽²⁾ (edaspidi „algatamisteade“).
- (2) Komisjon algatas uurimise kaebuse alusel, mille esitas 3. jaanuaril 2019 Euroopa rattatootjate liit (Association of European Wheel Manufacturers – EUWA, edaspidi „kaebuse esitaja“) tootjate nimel, kelle toodang moodustab üle 25 % liidu terasrataste kogutoodangust. Kaebuses esitati dumpingu ja sellest tulenenud olulise kahju kohta tõendid, mida peeti uurimise algatamise jaoks piisavaks.
- (3) Pärast algatamisteadet sai komisjon palju küsimusi ja märkusi asjaomase toote määratluse kohta. Sellega seoses täpsustas komisjon toote määratlust algatamisteate muutmise teates ⁽³⁾.
- (4) Alusmääruse artikli 14 lõike 5a kohaselt registreerib komisjon dumpinguvastase uurimise aluste toodete impordi eelavalikustamise perioodil, välja arvatud juhul, kui tal on piisavalt tõendeid, et teatavad nõuded ei ole täidetud. Üks neist nõuetest, mis on märgitud alusmääruse artikli 10 lõike 4 punktis d, on see, et lisaks uurimisperioodil kahju tekitanud impordi tasemele on import veelgi märgatavalt suurenenud. Eurostati andmete kohaselt vähenes HRVst pärit terasrataste import kilogrammides esimese nelja terve kuu jooksul pärast uurimise algatamist (st alates 2019. aasta märtsist kuni 2019. aasta juunini) 72 % võrreldes 2018. aasta sama perioodiga ja 74 % uurimisperioodi nelja kuu keskmise näitajaga (2018. aasta kohta vt põhjendus 23). Komisjon täheldab lisaks, et kooskõlas süsteemi

⁽¹⁾ ELT L 176, 30.6.2016, lk 21.⁽²⁾ Teade Hiina Rahvabariigist pärit terasrataste impordi käsitleva dumpinguvastase menetluse algatamise kohta. (ELT C 60, 15.2.2019, lk 19).⁽³⁾ Teade, millega muudetakse teadet Hiina Rahvabariigist pärit terasrataste impordi käsitleva dumpinguvastase menetluse algatamise kohta. (ELT C 111, 25.3.2019, lk 52).

„Järelevalve 2“ andmebaasiga on asjaomase toote impordimahud sama ulatuslikult vähenenud. Seetõttu ei kohaldanud komisjon asjaomase toote impordi suhtes alusmääruse artikli 14 lõike 5a kohast registreerimist, sest artikli 10 lõikes 4 esitatud teine oluline tingimus, st import on veelgi märgatavalt suurenenud, ei olnud täidetud.

1.2. Huvitatud isikud

- (5) Algamisteates kutsus komisjon huvitatud isikuid uurimises osalemiseks komisjoniga ühendust võtma. Lisaks teavitas komisjon uurimise algatamisest eraldi kaebuse esitajat, teisi teadaolevaid liidu tootjaid, teadaolevaid eksportivaid tootjaid ja HRV ametiasutusi, teadaolevaid importijaid ja kasutajaid ning kutsus neid osalema.
- (6) Huvitatud isikutel oli võimalus esitada uurimise algatamise kohta märkusi ning taotleda komisjonilt ja/või kaubandusmenetluses ärakuulamise eest vastutavalt ametnikult enda ärakuulamist.

1.3. Väljavõtteline uuring

- (7) Komisjon andis algamisteates teada, et võib teha huvitatud isikute väljavõttelise uuringu kooskõlas alusmääruse artikliga 17.

1.3.1. Liidu tootjate väljavõtteline uuring

- (8) Komisjon teatas algamisteates, et on otsustanud piirduda uurimise käigus mõistliku arvu liidu tootjatega, kohaldades väljavõttelist uuringut, ja on moodustanud liidu tootjatest esialgse valimi. Komisjon moodustas valimi komisjonile algamisetapis kättesaadava teabe põhjal. Selle aluseks oli uurimisperioodil ELis toodetud samasuguse toote toodangu- ja müügiimahud. Valimisse kuulus kolm liidu tootjat. Valimisse kaasatud liidu tootjad asuvad kolmes eri liikmesriigis ning nende samasuguse toote toodangu- ja müügiimahud moodustas üle 35 % samasuguse toote hinnangulisest ELi kogutoodangu- ja -müügiimahust. Komisjon palus huvitatud isikutel esitada esialgse valimi kohta märkusi. Vaid EUWA esitas märkusi ja palus kaasata valimisse veel ühe äriühingu, et valimi representatiivsust parandada. Pärast nende märkuste saamist otsustas komisjon kaasata veel ühe äriühingu. See liidu tootja aga keeldus uurimises koostööd tegemast. Seega kinnitati kolmest liidu tootjast koosnev esialgne valim. Valim on liidu tootmisharu suhtes representatiivne.
- (9) Valimisse kaasatud liidu tootjad ja muud kõnealuses uurimises osalevad liidu tootjad on palunud komisjonilt, et nende andmed hoitaks kogu menetluse vältel alusmääruse artikli 19 kohaselt konfidentsiaalsena, kuna nad kardavad, et mõned nende kliendid võivad võtta vastumeetmeid. Arvestades taotluses esitatud veenvat põhjust, nõustus komisjon tagama liidu tootjate anonüümsuse.

1.3.2. Importijate väljavõtteline uuring

- (10) Et otsustada, kas väljavõtteline uuring on vajalik, ja moodustada vajaduse korral valim, palus komisjon sõltumatutel importijatel esitada algamisteates märgitud teave.
- (11) Nõutud teave esitas kaks sõltumatut importijat. Arvestades importijate väikest arvu, otsustas komisjon, et väljavõtteline uuring ei ole vajalik.

1.3.3. HRV eksportivate tootjate väljavõtteline uuring

- (12) Et otsustada, kas väljavõtteline uuring on vajalik, ning moodustada vajaduse korral valim, palus komisjon kõigil HRV eksportivatel tootjatel esitada algamisteates märgitud teave. Peale selle palus komisjon Hiina Rahvabariigi esindusel Euroopa Liidu juures teha kindlaks muud eksportivad tootjad, kes võiksid olla huvitatud uurimises osalemisest, ja/või võtta nendega ühendust.

- (13) Nõutud teabe esitas kaksikümneid seitse asjaomase riigi tootjat, kes nõustusid kuuluma valimisse. Komisjon tunnistas valimisse sobivaks kaksikümneid eksportivat tootjat/eksportivate tootjate kontserni. Seitse tootjat ei teatanud asjaomase toote ELi suunatud ekspordist uurimisperioodi jooksul ja seega ei tunnistatud neid valimisse sobivaks. Kooskõlas alusmääruse artikli 17 lõikega 1 moodustas komisjon valimi kolmest äriühingust, keda oli ettenähtud aja jooksul võimalik uurida. Valimi moodustamise aluseks oli suurim liitu suunatud ekspordi maht, kuid silmas peeti ka seda, et valim hõlmaks igat liiki terasrattaid (sõiduautodel ja tarbesõidukitel kasutatavaid terasrattaid).
- (14) Kooskõlas alusmääruse artikli 17 lõikega 2 konsulteeriti valimi moodustamisel kõigi teadaolevate asjaomaste eksportivate tootjate ja asjaomase riigi ametiasutustega. Märkusi ei esitatud.
- (15) Seejärel keeldus üks valimisse kaasatud äriühing koostööst ja tema asemel kaasati suuruselt järgmine eksportiv tootja.
- (16) Pärast kontrollkäiku otsustas komisjon ühe valimisse kaasatud eksportiva tootja esitatud teabes esinevaid märkimisväärseid puudusi arvestades jätta alusmääruse artikli 18 lõike 1 alusel selle teabe arvesse võtmata⁽⁴⁾.
- (17) Lisaks sellele ei olnud üks koostööd tegev valimisse kaasatud eksportiv tootja käesoleva uurimisega enam seotud, kuna käesoleva uurimise kohaldamisalast jäeti teatavat liiki tooted välja, nagu on märgitud punktis 2.3.
- (18) Eespool kirjeldatud asjaolude tõttu kuulus valimisse ainult üks äriühing, kelle toodang moodustas ligikaudu 20 % Hiina asjaomase toote liitu suunatud ekspordist uurimisperioodil. Arvestades seda, mil määral keelduti väljavõttelise uuringu raames koostööst ja et aeg oli uue valimi moodustamiseks ebapiisav, otsustas komisjon esialgu kohaldada alusmääruse artikli 17 lõike 4 alusel alusmääruse artikli 18 asjakohaseid sätteid.

1.4. Individuaalne kontrollimine

- (19) Esialgu taotles kümme eksportivat tootjat, kes tagastasid väljavõttelise uuringu vormi, alusmääruse artikli 17 lõike 3 alusel individuaalset kontrollimist. Komisjon tegi küsimustiku kättesaadavaks algatamise kuupäeval. Peale selle teavitas komisjon valimi väljakuulutamisel eksportivaid tootjaid, kes ei kuulunud valimisse, et nad peavad esitama küsimustiku vastuse, kui nad soovivad, et neid vaadeldakse eraldi. Sellele vaatamata ei vastanud ükski äriühing küsimustikule. Seetõttu individuaalset kontrollimist ei tehtud.

1.5. Küsimustiku vastused ja kontrollkäigud

- (20) Komisjon saatis Hiina Rahvavabariigi valitsusele (edaspidi „Hiina valitsus“) küsimustiku seoses oluliste moonutuste esinemisega HRVs alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b tähenduses. Liidu tootjatele, importijatele, kasutajatele ja eksportivatele tootjatele suunatud küsimustikud tehti internetis kättesaadavaks⁽⁵⁾ uurimise algatamise päeval.
- (21) Vastused küsimustikule saadi kolmelt valimisse kaasatud liidu tootjalt ja kolmelt valimisse kaasatud eksportivalt tootjalt. Üks sõltumatu importija esitas komisjonile küsimustiku vastuse, kuid see ei olnud täielik, ja kui tal paluti küsimustiku vastuseid täiendada, lõpetas ta koostöö uurimise raames. Hiina valitsuselt vastust ei saadud.
- (22) Komisjon kogus kokku ja kontrollis üle kõik andmed, mida pidas vajalikuks dumpingu, dumpingust tuleneva kahju ja liidu huvide esialgseks kindlakstegemiseks. Alusmääruse artikli 16 kohased kontrollkäigud tehti järgmiste osalejate valdustesse:

liidu tootjad:

— äriühing C, Euroopa Liit;

— äriühing E, Euroopa Liit;

⁽⁴⁾ Vt määruse punkt 3.1.

⁽⁵⁾ Kättesaadav aadressil http://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2383 (viimati vaadatud 15. juulil 2019).

— äriühing H, Euroopa Liit;

liidu tootjate ühendus:

— EUWA, Brüssel, Belgia;

HRV eksportivad tootjad:

— Hangtong Group:

— Zhejiang Hangtong Machinery Manufacture Co., Ltd. (tootja), Taizhou, Hiina;

— Ningbo Hi-Tech Zone Tongcheng Auto Parts Co., Ltd. (müüja), Ningbo, Hiina;

— Ningbo Wheelsky Company Limited (*offshore*-müüja), Ningbo, Hiina;

— Xingmin Group:

— Xingmin Intelligent Transportation Systems Co., Ltd. (eksportiv tootja), Longkou, Hiina;

— Tangshan Xingmin Wheels Co., Ltd. (tootja), Tangshan, Hiina;

— Xianning Xingmin Wheels Co., Ltd. (tootja), Xianning, Hiina.

1.6. Uurimisperiood ja vaatlusalune periood

- (23) Dumpingu ja kahju uurimine hõlmas ajavahemikku 1. jaanuarist 2018 kuni 31. detsembrini 2018 (edaspidi „uurimisperiood“). Kahju hindamise seisukohast oluliste suundumuste uurimine hõlmas ajavahemikku 1. jaanuarist 2015 kuni uurimisperioodi lõpuni (edaspidi „vaatlusalune periood“).

1.7. Normaalväärtuse kindlaksmääramine kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõikega 6a

- (24) Kuna uurimise algatamise ajal olid olemas piisavad tõendid, mis viitasid oluliste moonutuste olemasolule alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b tähenduses, pidas komisjon asjakohaseks alustada uurimist, võttes arvesse alusmääruse artikli 2 lõiget 6a.
- (25) Alusmääruse artikli 2 lõike 6a lõplikuks kohaldamiseks vajalike andmete kogumiseks kutsus komisjon algatamisteates kõiki asjaomase riigi eksportivaid tootjaid üles esitama algatamisteate III lisas nõutud teabe terasrataste tootmiseks kasutatud sisendite kohta. Asjakohase teabe esitas kakskümmend kolm eksportivat tootjat.
- (26) Komisjon saatis küsimustiku ka Hiina valitsusele, et saada teavet, mida ta pidas vajalikuks oma uurimise jaoks seoses väidetavate oluliste moonutustega alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b tähenduses. Hiina valitsuselt vastust ei saadud. Seejärel teatas komisjon Hiina valitsusele, et kasutab HRVs oluliste moonutuste kindlakstegemiseks kättesaadavaid fakte alusmääruse artikli 18 tähenduses.
- (27) Algatamisteates kutsus komisjon ka kõiki huvitatud isikuid üles tegema 37 päeva jooksul pärast teate avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* teatavaks oma seisukohad ning esitama teabe ja kinnitavad tõendid alusmääruse artikli 2 lõike 6a kohaldamise asjakohasuse kohta. Üks eksportiv tootja esitas märkused oluliste moonutuste esinemise kohta.
- (28) Algatamisteates märkis komisjon, et kättesaadavat tõendusmaterjali arvesse võttes võib olla vaja valida sobiv võrdlusriik alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti a kohaselt, et määrata normaalväärtus moonutamata hindade või võrdlusaluste põhjal.
- (29) 6. märtsil 2019 avaldas komisjon vastavalt alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti e teisele taandele esimese toimikusse lisatud teate (edaspidi „6. märtsi 2019. aasta teade“), ⁽⁶⁾ küsides huvitatud isikute arvamust asjaomaste allikate kohta, mida komisjonil oli kavas kasutada normaalväärtuse kindlaksmääramiseks. Selles teates loetles komisjon kõik tootmistegurid, nagu materjalid, energia ja tööjõud, mida eksportivad tootjad kasutavad asjaomase toote tootmisel. Lisaks tegi komisjon moonutamata hindade ja võrdlusaluste valimise kriteeriumidele tuginedes

⁽⁶⁾ Nr t19.001009.

kindlaks võimalikud võrdlusriigid (nimelt Argentina, Brasiilia, Colombia, Malaisia, Mehhiko, Venemaa, Lõuna-Aafrika, Tai ja Türgi).

- (30) Komisjon andis kõigile huvitatud isikutele võimaluse esitada märkusi. Komisjonile esitasid märkused üks eksportiv tootja ja kaebuse esitaja. Hiina valitsus ei esitanud märkusi.
- (31) Komisjon käsitles 6. märtsi 2019. aasta teate kohta saadud märkusi oma teises, 16. aprilli 2019. aasta teates, mis käsitles normaalväärtuse kindlaksmääramise allikaid (edaspidi „16. aprilli 2019. aasta teade“) (7). Komisjon koostas ka tootmistegurite loetelu ja tegi järelduse, et selles etapis oli kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti a esimese taandega kõige sobivam võrdlusriik Brasiilia. Selles etapis ei olnud võimalik kindlaks määrata lõplikku loetelu HS-koodidest, mille alla tootmistegurid tuleks liigitada. Kuna mõne võimaliku HS-koodi alla kuuluvaid tooteid Brasiiliasse ei imporditud, järeldas komisjon selles etapis, et vajaduse korral võib pidada ka Türgit ja Lõuna-Aafrika Vabariiki sobivaks võrdlusriigiks. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama selle kohta märkusi. Komisjon sai märkused ainult kaebuse esitajalt. Käesolevas määruses käsitletakse neid märkusi.

2. ASJAOMANE TOODE JA SAMASUGUNE TOODE

2.1. Asjaomane toode

- (32) Asjaomane toode, nagu seda on muudetud põhjenduses 3 osutatud teatega, on terasest rattad, koos tarvikutega või ilma ning rehvidega või ilma, mis on ette nähtud

- sadulvedukitele,
- reisijate- ja/või kaubaveoks ettenähtud mootorsõidukitele,
- eriotstarbelistele mootorsõidukitele (nt tuletõrjeautod, tänavakastmisautod),
- haagistele, poolhaagistele, haagiselamutele ja sarnastele jõuallikata sõidukitele,

mis on pärit HRVst ja mis praegu kuuluvad CN-koodide ex 8708 70 10, ex 8708 70 99 ja ex 8716 90 90 alla (TARICi koodid 8708 70 10 80, 8708 70 10 85, 8708 70 99 20, 8708 70 99 80, 8716 90 90 95 ja 8716 90 90 97) (edaspidi „asjaomane toode“).

- (33) Asjaomane toode ei hõlma järgmist:
- terasest rattad praegu alamrubriiki 8701 10 kuuluvate üheteljeliste aiatraktorite tööstuslikus kokkupanekuks,
 - neljarattaliste maastikusõidukite rattad,
 - kodarummud, ühes tükis valatud, terasest,
 - mujal kui avalikel teedel kasutamiseks ettenähtud sõidukite rattad (nt põllumajandus- või metsatraktorid, kahveltõstukid, puksiirtraktorid, väljaspool teedevõrku kasutamiseks ettenähtud kallurautod).

2.2. Samasugune toode

- (34) Uurimine näitas, et järgmistel toodetel on samasugused põhilised füüsilised, keemilised ja tehnilised omadused ning samasugused põhilised kasutusotstarbed:

- asjaomane toode;
- toode, mida toodetakse ja müüakse HRV siseturul;
- toode, mida toodetakse ja müüakse alusmääruse artikli 2 lõike 6a tähenduses võrdlusriigiks valitud Brasiilia siseturul; ning
- toode, mida liidu tootmisharu toodab ja müüb liidu turul.

- (35) Seetõttu otsustas komisjon käsitada neid tooteid selles etapis samasuguste toodetena alusmääruse artikli 1 lõike 4 tähenduses.

(7) Nr t19.001778.

2.3. Toote määratlusega seotud väited

- (36) Üks valimisse kaasatud eksportiv tootja väitis, et spetsiaalselt sõiduautode haagistele ja haagiselamutele ettenähtud terasrattad, mis liigitatakse CN-koodi 8716 90 90 alla ja mille velje läbimõõt on kuni 16 tolli, tuleks jätta toote määratlusest välja, kuna neid ei toodeta liidus ja neil ei ole samasuguseid põhilisi tehnilisi omadusi nagu kõigil teistel toote määratluse alla kuuluvatel toodetel.
- (37) Seoses tehniliste omadustega väitis kõnealune äriühing, et sõiduautode haagiste ja haagiselamute ratastele kehtestatud nõuded, eelkõige seoses tugevusega (ja seega ka katsetamisega), on leebemad kui sõiduautode ratastele kehtestatud nõuded. Lisaks peavad nad vastama teatavatele nõuetele, mis on seotud selliste rataste suurema koormuse ja väiksema kiirusega, et neid saaks liidus müüa. See tähendaks ka seda, et sõiduautoga kasutatava haagiselamu või haagise terasrattaid ei saa õiguspäraselt müüa ega kasutada sõiduauto terasrattana. Äriühing märkis ka, et sõiduautoga kasutatava haagiselamu või haagise terasrattad liigitatakse CN-koodi 8716 90 90 alla, kuid sõiduautode terasrattad tuleks liigitada rubriigi 8708 alla.
- (38) Lisaks sellele sai komisjon uurimise käigus märkused seoses selliste põllumajandushaagiste ja muude järelveetavate põllutöömasinate rataste võimaliku uurimisest väljajätmise kohta, mille velje läbimõõt on kuni 16 tolli. Algamisteades on sõnaselgelt jäetud välja „mujal kui avalikel teedel kasutamiseks ettenähtud sõidukite rattad (nt põllumajandus- või metsatraktorid, kahveltõstukid, puksiirtraktorid, väljaspool teedevõrku kasutamiseks ettenähtud kallurautod)“. Siiski hõlmas toote määratlus algselt ka mehaanilise jõuallikata sõidukite, nagu põllumajandushaagiste ja muude järelveetavate põllutöömasinate terasrattaid. Väideti, et nagu sõiduautoga kasutatavate haagiselamute ja haagiste terasrattade puhul nii on ka sellistel ratastel teistsugused tehnilised omadused ning need ei ole teiste toote määratluse alla kuuluvate toodetega vastastikku asendatavad.
- (39) Komisjon avaldas 24. juunil 2019 toimikusse lisatud teate, milles kutsuti kõiki huvitatud isikuid üles esitama märkusi eespool esitatud väidete kohta seoses toote määratlusega. Teate kohta esitasid märkused kaebuse esitaja, kolm eksportivat tootjat ja üks liidu importija. Nad kõik toetasid toote väljajätmise väidet, mis on esitatud kokkuvõtvalt põhjendustes 36 ja 38.

2.4. Järeldus asjaomase toote kohta

- (40) Uurimine on näidanud, et põhjendustes 36 ja 38 osutatud rataste läbimõõt on kuni 16 tolli ja neil on teistsugused tehnilised omadused kui muud tüüpi ratastel, mis kuuluvad toote määratluse alla, kuna need ei ole ettenähtud mootorsõidukitele ja neid ei saa ka mootorsõidukitel kasutada. Seepärast järeldas komisjon esialgu, et need tooted tuleks välja jätta.
- (41) Pärast eespool põhjenduses 40 kirjeldatud väljajätmist ei peeta ühte valimisse kaasatud eksportivat tootjat, kes tootis ja eksportis liitu üksnes toote määratlusest välja jäetud tooteliike, enam asjaomase toote eksportivaks tootjaks.
- (42) Seepärast on asjaomane toode esialgu määratluse järgi terasest rattad, koos tarvikutega või ilma ning rehvidega või ilma, mis on ette nähtud
- sadulvedukitele,
 - reisijate- ja/või kaubaveoks ettenähtud mootorsõidukitele,
 - eriotstarbelistele mootorsõidukitele (nt tuletõrjeautod, tänavakastmisautod),
 - sadulvedukite jõuallikata haagistele või poolhaagistele,

mis on pärit Hiina Rahvabariigist ja mis praegu kuuluvad CN-koodide ex 8708 70 10, ex 8708 70 99 ja ex 8716 90 90 alla (TARICi koodid 8708 70 10 80, 8708 70 10 85, 8708 70 99 20, 8708 70 99 80, 8716 90 90 95 ja 8716 90 90 97) (edaspidi „asjaomane toode“).

Asjaomane toode ei hõlma järgmist:

- terasest rattad praegu alamrubriiki 8701 10 kuuluvate üheteljeliste aiatraktorite tööstuslikus kokkupanekuks,

- neljarattaliste maastikusõidukite rattad,
- kodarummud, ühes tükis valatud, terasest,
- mujal kui avalikel teedel kasutamiseks ettenähtud sõidukite rattad (nt põllumajandus- või metsatraktorid, kahveltõstukid, puksiirtraktorid, väljaspool teedevõrku kasutamiseks ettenähtud kallurautod),
- sõiduautode haagiste, haagiselaamute, põllumajandushaagiste ja muude järelveetavate põllutöömasinate rattad, mille läbimõõt on kuni 16 tolli.

3. DUMPINGUHINNAGA MÜÜK

3.1. Sissejuhatavad märkused

- (43) Nagu on selgitatud põhjenduses 17, jäi valimisse ainult kaks eksportivat tootjat, keda seejärel kontrolliti.
- (44) Neist ühe äriühingu puhul otsustas komisjon kasutada alusmääruse artiklit 18 ja eelkõige artikli 18 lõike 1 esimest lauset ning jättis esitatud teabe arvesse võtmata. Otsuse põhjuseks oli asjaolu, et esitatud ekspordimüügi andmeid käsitati mitteusaldusväärseks, sest need ei ühildunud äriühingu auditeeritud majandusaasta aruannetega. Seega ei saanud komisjon vajalikku teavet, et teha kindlaks äriühingu dumpingumarginaal.
- (45) Kooskõlas alusmääruse artikli 18 lõikega 4 teavitati huvitatud isikut põhjustest, miks esitatud teave arvesse ei võetud, ja anti võimalus esitada lisaselgitusi.
- (46) Äriühing esitas märkusi komisjoni kavatsuse kohta kasutada alusmääruse artiklit 18 ning pidas tema taotlusel ärakuulamise kaubandusmenetlustes ärakuulamise eest vastutava ametnikuga. Kuna tagasilükatud andmed ja äriühingu esitatud teabes ja järgneval ärakuulamisel esitatud märkused on konfidentsiaalsed ja seotud äriühingu olemusega, tehti sellega seotud komisjoni järelduste üksikasjad kõnealusele äriühingule teatavaks eraldi esialgses teatavaks tegemise dokumendis.
- (47) Kuna need äriühingu esitatud teabes ja ärakuulamise eest vastutava ametniku juures toimunud ärakuulamisel esitatud märkused ei aidanud muuta asjaolusid ja järeldusi, mille komisjon oli äriühingu valdustesse tehtud kontrollkäigu ajal kindlaks teinud, kinnitas komisjon esialgu kättesaadavate faktide kasutamise kõnealusele eksportiva tootja suhtes.
- (48) Seega osutab allpool esitatud dumpingumarginaali arvutamise kirjeldus ainsale valimisse jäänud äriühingule.

3.2. Normaalkäärtus

- (49) Alusmääruse artikli 2 lõikes 1 on sätestatud, et „[n]ormaalkäärtuse aluseks võetakse tavaliselt ekspordiriigi sõltumatute klientide poolt tavapärasel kaubandustegevuses makstud või makstavad hinnad“.
- (50) Samas on alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktis a sätestatud, et „[k]ui [...] tehakse kindlaks, et ekspordiriigis punkti b kohaste oluliste moonutuste tõttu ei ole asjakohane kasutada selle riigi hindu ega kulusid, arvutatakse normaalkäärtus üksnes moonutamata hindu või võrdlusaluseid kajastavate tootmis- ja müügikulude põhjal“ ning see „hõlmab moonutamata ja põhjendatud haldus-, müügi- ja üldkulusummat ning kasumisummat“. Nagu allpool täpsemalt selgitatud, jõudis komisjon käesolevas uurimises järeldusele, et kättesaadavate tõendite põhjal ning Hiina valitsuse koostööst keeldumist arvesse võttes oli alusmääruse artikli 2 lõike 6a kohaldamine asjakohane.

3.2.1. Oluliste moonutuste olemasolu

3.2.1.1. Sissejuhatus

- (51) Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktis b on sätestatud, et „[o]lulised moonutused on moonutused, mis esinevad siis, kui teatatud hinnad või kulud, sealhulgas tooraine- ja energiakulud, ei ole kujunenud vabaturujõudude abil, kuna neid mõjutab valitsuse oluline sekkumine. Oluliste moonutuste olemasolu hindamisel võetakse muu hulgas arvesse ühe või mitme järgmise asjaolu võimalik mõju:
- asjaomast turgu teenindavad olulisel määral ettevõtjad, kes on ekspordiriigi ametiasutuste omanduses, kontrolli või poliitilise järelevalve või juhtimise all;
 - riik on esindatud ettevõtetes viisil, mis võimaldab tal mõjutada hindu või kulusid;
 - avalik poliitika või meetmed tagavad omamaiste tarnijate sooduskohtlemise või mõjutavad vabaturujõude muul viisil;
 - pankroti-, äriühingu- või asjaõigus puudub, seda kohaldatakse diskrimineerivalt või selle täitmise tagamine on ebapiisav;
 - moonutatakse palgakulusid;
 - rahastamisele saab juurdepääsu asutuste kaudu, kes viivad ellu avaliku poliitika eesmärged või kes muul viisil ei tegutses riigist sõltumatult“.
- (52) Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b kohaselt võetakse artikli 2 lõike 6a punkti a tähenduses oluliste moonutuste olemasolu hindamisel muu hulgas arvesse punktis b sõnastatud mitteammendavat loetelu. Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b kohaselt tuleb oluliste moonutuste olemasolu hindamisel muu hulgas arvesse võtta ühe või mitme sellise asjaolu võimalikku mõju asjaomase toote hindadele ja kuludele ekspordivas riigis. Kuna kõnealune loetelu ei ole kumulatiivne, ei tule oluliste moonutuste kindlakstegemisel arvesse võtta kõiki asjaolusid. Pealegi võib loetelu eri asjaolude esinemise tõestamisel kasutada samu fakte. Järeldused oluliste moonutuste kohta artikli 2 lõike 6a punkti a tähenduses tuleb teha siiski kõigi kättesaadavate tõendite põhjal. Üldises moonutuste olemasolu hinnangus võib samuti arvesse võtta ekspordiva riigi üldist konteksti ja olukorda, eriti kuna ekspordiva riigi majandusliku ja haldusliku korra peamised elemendid annavad valitsusele olulise võimu sekkuda majandusse sellisel viisil, et hinnad ja kulud ei kujune turujõudude vaba arengu tulemusel.
- (53) Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktis c on sätestatud, et „[k]ui komisjon on täheldanud faktidel põhinevaid märke punktis b osutatud võimalike oluliste moonutuste kohta teatavas riigis või selle riigi teatavas sektoris ning kui see on käesoleva määruse tulemuslikuks kohaldamiseks vajalik, koostab komisjon ja teeb üldsusele kättesaadavaks aruande, milles kirjeldatakse punktis b osutatud turuolukorda selles riigis või sektoris, ning ajakohastab seda aruannet korrapäraselt“.
- (54) Selle sätte kohaselt on komisjon avaldanud HRV kohta riigiaruande (edaspidi aruanne), ⁽⁸⁾ mis kinnitas valitsuse jõulist sekkumist majandusse paljudel tasanditel, sealhulgas konkreetseid moonutusi seoses paljude tootmise põhiteguritega (nt maa, energia, kapital, tooraine ja tööjõud) ning konkreetsetes sektorites (nt terase- ja keemiatööstus). Aruanne lisati uurimistoimikule uurimise algatamise etapis. Kaebus sisaldas ka aruannet täiendavaid ajakohaseid tõendeid. Huvitatud isikutel paluti uurimise algatamise ajal uurimistoimikus sisaldunud tõendid ümber lükata, esitada nende kohta märkusi või neid täiendada.
- (55) Kaebus sisaldas ajakohastatud teavet ülevõimsuse kohta terasetootmises, mis on asjaomase toote tootmise põhitooraine ja moodustab rohkem kui 60 % tootmiskuludest. Selles osutati Hiinas asuva Euroopa Liidu Kaubanduskoja aruandele, ⁽⁹⁾ mille kohaselt ei täitnud HRV oma lubadusi vähendada tootmisvõimsust realistlikuma tasemeni. Selline olukord oli tingitud eelkõige järgmisest:

⁽⁸⁾ Commission Staff Working Document on Significant Distortions in the Economy of the People's Republic of China for the Purposes of Trade Defence Investigations (Komisjoni talituste töödokument, milles käsitletakse olulisi moonutusi Hiina Rahvavabariigi majanduses kaubanduskaitset käsitlevateks uurimisteks), 20. detsember 2017, SWD(2017) 483 final/2 (edaspidi „aruanne“).

⁽⁹⁾ Vt kaebuse lk 15 ja 14. lisa.

- osade piirkondade soov olla isemajandav, mis tõi kaasa täiendava liigse tootmisvõimsuse riigi tasandil;
 - selliste riigile kuuluvate ettevõtete olemasolu, mis ei tegutse vastavalt kasumi/kahjumi kaalutlustele;
 - Hiina valitsuse stimuleerivate meetmete pakett, mis innustas suuri terasetehaseid suurendama tootmisvõimsust ning muutis väikese ja keskmise suurusega terasetehased taas tulutoovaks;
 - subsideeritud energia pakkumine piirkondlike valitsuste poolt ⁽¹⁰⁾.
- (56) Kaebuse esitaja väitis ka seda, et Hiina sisenõudlus ei suutnud suuremale terasetootmisele vastata. Sellega seoses osutati kaebuses Maailma Teraseühendusele, mis teatas, et kuu tootmismahd suurenes HRVs 2018. aasta oktoobris võrreldes 2017. aasta oktoobriga 9,1 %, samas kui 64 riigis, mis esitavad andmeid Maailma Teraseühendusele, suurenes see keskmiselt ainult 5,8 %.
- (57) Kaebuses esitati teave selle kohta, et terasetootmise suurenemine HRVs koos ekspordi vähenemisega hiljuti Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide poolt kehtestatud kaubanduse kaitsemeetmete tagajärjel võib põhjustada terasehindade languse.
- (58) Kaebuses viidati ka toorainete hindu mõjutavale täiendavale tegevusele:
- HRVs ei ole tooraine- ja energiakulud kujunenud vabaturujõudude tulemusel, sest neid mõjutab ulatuslik valitsuse sekkumine;
 - HRV teraseturgu teenindavad endiselt olulisel määral ettevõtjad, kes tegutsevad Hiina valitsuse omanduses, kontrolli ja poliitilise juhtimise all;
 - HRVs on pankroti-, äriühingu- ja asjaõiguse normide jõustamine endiselt puudulik;
 - palgakulud on moonutatud, kuna need ei kujune tavapärase turujõudude ega äriühingute ja töötajate vaheliste läbirääkimiste tulemusel.
- (59) Nagu põhjendustes 26 ja 27 on selgitatud, ei esitanud HRV valitsus märkusi ega tõendeid, mis toetaksid toimikus, sealhulgas aruandes ning kaebuse esitaja esitatud täiendavaid tõendeid oluliste moonutuste olemasolu ja/või alusmääruse artikli 2 lõike 6a kohaldamise asjakohasuse kohta käesolevas juhtumis või lükkaksid need ümber.
- (60) Sellega seoses saadi märkused ainult ühelt eksportivalt tootjalt, kes väitis, et normaalväärtuse arvutamine alusmääruse artikli 2 lõike 6a kohaselt on vastuolus WTO lepingutega, sealhulgas Hiina WTOga ühinemise protokolliga (edaspidi „protokoll“) ja dumpinguvastase lepinguga.
- (61) Sellega seoses väitis eksportiv tootja, et pärast protokoll punkti 15 kehtivuse lõppu ei tohiks EL normaalväärtuse kindlaksmääramisel kalduda kõrvale standardmetoodikast, st peaks kasutama üksnes eksportiva riigi omamaiseid hindu ja kulusid, välja arvatud juhul, kui dumpinguvastases lepingus on teisti lubatud. Eespool esitatut arvesse võttes peaks EL kooskõlas dumpinguvastase lepingu punktiga 2 järgima standardmetoodikat. Peale selle väitis huvitatud isik, et dumpinguvastases lepingus isegi ei esine oluliste moonutuste mõistet. Kuna nii dumpinguvastases lepingus kui ka 1994. aasta üldises tolli- ja kaubanduskokkuleppes (GATT) puudub õiguslik alus sellise konkreetse sammu jaoks, ei ole oluliste moonutuste esinemist puudutavad järeldused ning seega normaalväärtuse arvutamine kooskõlas dumpinguvastase lepingu artiklitega 1, 2, 6.1 ja 18.1.
- (62) Käesoleva uurimise eesmärgil on komisjon teinud põhjenduses 112 järelduse, et on asjakohane kohaldada alusmääruse artikli 2 lõiget 6a. Komisjon ei ole nõus huvitatud isiku väitega, et komisjon ei või kohaldada artikli 2 lõiget 6a. Komisjon leiab vastupidi, et artikli 2 lõige 6a on kohaldatav ja seda tuleb käesoleva juhtumi asjaoludel kohaldada. Lisaks leiab komisjon, et see säte on kooskõlas Euroopa Liidu WTO kohustustega. Komisjoni seisukoht on, nagu selgitatud juhtumi DS473 EL-Biodiesel (Argentina) puhul, et alusmääruse sätteid, mida üldiselt kohaldatakse kõigi WTO liikmete suhtes, eriti artikli 2 lõike 5 teine lõik, võimaldavad kasutada kolmandalt riigilt saadud andmeid, mida on nõuetekohaselt kohandatud, kui see kohandamine on vajalik ja põhjendatud. Lisaks kohaldatakse dumpinguvastastes menetlustes, mis käsitlevad Hiinast pärit tooteid, normaalväärtuse kindlaksmääramisel jätkuvalt Hiina ühinemise protokoll punkti 15 osasid, mis ei ole aegunud, nii turumajandusliku

⁽¹⁰⁾ „Ülemäärane tootmisvõimsus Hiinas – takistus partei reformikavale“, Euroopa Liidu Kaubanduskoda Hiinas, lk 19 (kaebuse 14. lisa).

standardi puhul kui ka sellise meetodika kasutamise puhul, mis ei põhine rangel võrdlusel Hiina hindade või kuludega.

- (63) Eksportiv tootja väitis ka seda, et kaebuse esitaja ei esitanud tõendeid terasrataste turul oluliste moonutuste esinemise kohta, vaid võttis oma väidete aluseks Hiina teraseturu olukorras esinevad moonutused.
- (64) Komisjon märkis, et märkused Hiina teraseturu olukorra kohta on asjaomase toote puhul asjakohased, sest terasetootena võib seda pidada terasesektori osaks. Tegelikult moodustab teras rohkem kui 60 % asjaomase toote tootmiskuludest. Lisaks on terasrataste tootmisel kasutatav põhitooraine kuumvaltsitud lehtteras, mille kulud moodustasid üle 50 % tootmise kogukuludest, mida toodetakse samuti Hiina teraseturul ja mille suhtes leidis moonutuste esinemine kinnitust eelmises kaubanduse kaitsemeetmetega seotud uurimises ⁽¹¹⁾.
- (65) Komisjon uuris, kas oli asjakohane kasutada HRV omamaiseid hindu ja kulusid, kuna esinesid olulised moonutused alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b tähenduses. Komisjon tegi seda tõendite alusel, mis on esitatud toimikus, sealhulgas aruandes, mis põhineb avalikult kättesaadavatel allikatel. Analüüsis käsitleti riigi ulatuslikku sekkumist HRV majandusse üldiselt, aga ka konkreetset turuolukorda asjaomasel sektoris, sealhulgas asjaomast toodet.

3.2.1.2. Olulised moonutused, mis mõjutavad omamaiseid hindu ja kulusid HRVs

- (66) Hiina majandussüsteemi aluseks on *sotsialistliku turumajanduse* põhimõte. Kõnealune põhimõte on sätestatud Hiina põhiseaduses ja sellest lähtuvalt juhitakse HRV majandust. Selle aluspõhimõte on, et *tootmisvahendid on sotsialistlik avalik omand, st need kuuluvad kogu rahvale ja töörahva ühisomandisse*. Riigi omandis olev majandus on *riigi majanduse juhtiv jõud* ning riigile on antud volitused *tagada selle tugevdamine ja kasv* ⁽¹²⁾. Sellest tulenevalt Hiina majanduse üldine korraldus mitte ainult ei võimalda riigil oluliselt majandusse sekkuda, vaid valitsusele on antud ka sõnaselge volitus seda teha. Riigi omandi ülimuslikkus eraomandi suhtes on kogu õigussüsteemi läbiv põhimõte ja seda rõhutatakse üldpõhimõttena kõigis keskses õigusaktides. Hea näide selle kohta on Hiina asjaõigus, milles viidatakse sotsialismi esimesele etapile ja tehakse riigile ülesandeks toetada põhilist majandussüsteemi, milles on peamine roll riigi omandil. Teised omandivormid on lubatud, st seadus lubab neid arendada kõrvuti riigi omandiga ⁽¹³⁾.
- (67) Peale selle arendatakse sotsialistlikku turumajandust Hiina õiguse kohaselt Hiina Kommunistliku Partei (HKP) juhtimisel. Hiina riigi ja HKP struktuurid on kõigil tasanditel (õiguslikul, institutsionaalsel ja isiklikul) omavahel põimunud, moodustades superstruktuuri, milles HKP ja riigi rollid on teineteisest eristamatud. Pärast Hiina põhiseaduse muutmist 2018. aasta märtsis tugevnes HKP juhtroll veelgi, mida kinnitatakse põhiseaduse artikli 1 sõnastuses. Selle sätte esimese lause „*Hiina Rahvavabariigi põhisüsteem on sotsialistlik süsteem*“ järele lisati uus teine lause, mille kohaselt „*Hiinale omase sotsialismi eripära on Hiina Kommunistliku Partei juhtiv roll*“ ⁽¹⁴⁾. See näitab, et Hiina Kommunistliku Partei kontroll HRV majanduse üle on väljaspool kahtlust ja kasvab veelgi. Selline juhtimine ja

⁽¹¹⁾ Komisjoni 8. juuni 2017. aasta rakendusmäärus (EL) 2017/969, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate teatavate rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/649, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate teatavate rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT L 146, 9.6.2017, lk 17), komisjoni 2. mai 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/687, millega kehtestatakse pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1036 artikli 11 lõike 2 kohast aegumise läbivaatamist teatavate Hiina Rahvavabariigist pärit orgaanilise kattega terastoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT L 116, 3.5.2019, lk 5), ning komisjoni 2. mai 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/688, millega kehtestatakse pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1037 artikli 18 kohast aegumise läbivaatamist teatavate Hiina Rahvavabariigist pärit orgaanilise kattega terastoodete impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks (ELT L 116, 3.5.2019, lk 39).

⁽¹²⁾ Aruande 2. peatükk, lk 6–7.

⁽¹³⁾ Aruande 2. peatükk, lk 10.

⁽¹⁴⁾ Kättesaadav aadressil http://www.fdi.gov.cn/1800000121_39_4866_0_7.html (viimati vaadatud 15. juulil 2019).

kontroll on Hiina süsteemile omane ning ulatub palju kaugemale tavapärasest olukorrast teistes riikides, kus valitsusel on ulatuslik makromajanduslik kontroll vabaturujõudude toimimise piires.

- (68) Hiina riik rakendab sekkuvat majanduspoliitikat, et täita eesmärgid, mis langevad kokku HKP poliitiliste sihtidega, mitte ei kajasta vabaturul valitsevaid majandustingimusi⁽¹⁵⁾. Hiina võimud kasutavad majandusse sekkumiseks väga mitmesuguseid vahendeid, sealhulgas tööstuse planeerimise süsteem, finantsüsteem ning reguleeriva keskkonna tasand.
- (69) Esiteks reguleerib üldise halduskontrolli tasandil Hiina majanduse juhtimist keerukas tööstuse plaanimise süsteem, mis mõjutab kogu riigi majandustegevust. Kavad hõlmavad terviklikku ja keerukat sektorite ja valdkonnaüleste tegevuspõhimõtete maatriksit ning neid kohaldatakse kõigil valitsemistasanditel. Proovitsi tasandi kavad on üksikasjalikud, samal ajal kui riigi tasandi kavades püstitatakse üldisemaid eesmärke. Kavades täpsustatakse ka vahendid asjakohaste tootmisharude/sectorite toetamiseks ning eesmärkide saavutamise ajakavad. Mõned kavad sisaldavad ikka veel sõnaselgeid toodangueesmärke, mis oli tavaline varasemate plaaniperioodide puhul. Kavades tuuakse kooskõlas valitsuse prioriteetidega (positiivsete või negatiivsete) prioriteetidena eraldi välja tööstussectorid ja/või projektid ning seatakse neile konkreetsed arengueesmärgid (tööstuse moderniseerimine, rahvusvaheline laienemine jms). Nii era- kui ka riigi omandis olevad ettevõtjad peavad oma äritegevust tõhusalt kohandama plaanimisüsteemiga loodud tegelike oludega. Seda mitte ainult kavade siduva laadi tõttu, vaid ka seepärast, et Hiina kõikide valitsemistasandite ametiasutused järgivad kavade süsteemi ning kasutavad neile antud volitusi, sundides äriühinguid järgima kavades kehtestatud prioriteete (vt ka punkt 3.2.1.5)⁽¹⁶⁾.
- (70) Teiseks domineerivad rahaliste vahendite eraldamise tasandil HRV finantsüsteemis riigi omandis olevad kommertspangad. Laenuandmise põhimõtteid välja töötades ja rakendades peavad need pangad järgima valitsuse tööstuspoliitika eesmärke, selle asemel et hinnata eelkõige asjaomase projekti majanduslikku kasu (vt ka punkt 3.2.1.8)⁽¹⁷⁾. Sama kehtib ka Hiina finantsüsteemi muudes osades, näiteks aktsiaturgudel, võlakirjaturgudel, erakapitaliturgudel jm. Need finantssectori (v.a pangandus) osad on institutsionaalselt ja tegevuse seisukohast üles ehitatud nii, et nende eesmärk ei ole saavutada finantsturgude võimalikult tõhus toimimine, vaid tagada kontroll ning võimaldada riigi ja Hiina Kommunistliku Partei sekkumist⁽¹⁸⁾.
- (71) Kolmandaks sekkub riik õiguskeskkonna tasandil majandusse mitmel viisil. Näiteks kasutatakse riigihanke-eeskirju korrapäraselt poliitilistel eesmärkidel, mitte majanduse tõhustamiseks, õnnestades sellega turupõhiseid põhimõtteid asjaomases valdkonnas. Kohaldatavates õigusaktides on konkreetselt sätestatud, et riigihankel korraldatakse selleks, et aidata kaasa riigi poliitiliste eesmärkide saavutamisele. Samas ei ole nende eesmärkide laadi kindlaks määratud, mistõttu on otsuseid tegevatel organitel ulatuslik kaalutusõigus⁽¹⁹⁾. Ka investeringute valdkonnas on Hiina valitsusel märkimisväärne kontroll ja mõju nii riiklike kui ka erainvesteringute sihtotstarbe ja ulatuse üle. Ametiasutused kasutavad investeringute sõelumist ning investeringutega seotud mitmesuguseid stiimuleid, piiranguid ja keelde olulise vahendina tööstuspoliitika eesmärkide saavutamiseks, näiteks riigi kontrolli säilitamiseks põhisektorite üle või omamaise tööstuse toetamiseks⁽²⁰⁾.
- (72) Kokkuvõttes põhineb Hiina majandusmudel teataval põhimõtetel, millega nähakse ette ja soodustatakse mitmesuguseid valitsuse sekkumisi. Selline valitsusepoolne ulatuslik sekkumine on vastuolus turujõudude vaba toimimisega ning moonutab vahendite tõhusat eraldamist kooskõlas turupõhimõtetega⁽²¹⁾.

⁽¹⁵⁾ Aruande 2. peatükk, lk 20–21.

⁽¹⁶⁾ Aruande 3. peatüki lk 41 ja lk 73–74.

⁽¹⁷⁾ Aruande 6. peatükk, lk 120–121.

⁽¹⁸⁾ Aruande 6. peatükk, lk 122–135.

⁽¹⁹⁾ Aruande 7. peatükk, lk 167–168.

⁽²⁰⁾ Aruande 8. peatükk, lk 169–170 ja 200–201.

⁽²¹⁾ Aruande 2. peatükk, lk 15–16; aruande 4. peatükk, lk 50 ja 84; aruande 5. peatükk, lk 108–109.

3.2.1.3. Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b esimese taande kohased olulised moonutused: asjaomast turgu teenindavad olulisel määral ettevõtjad, kes on ekspordiriigi ametiasutuste omanduses, kontrolli või poliitilise järelevalve või juhtimise all

- (73) HRVs moodustavad äriühingud, mis tegutsevad riigi omandis, selle kontrolli ja/või poliitilise järelevalve või juhtimise all, olulise osa majandusest.
- (74) Hiina valitsus ja Hiina Kommunistlik Partei haldavad struktuure, mis tagavad nende jätkuva mõju ettevõtete, eriti riigi omanduses olevate ettevõtete üle. Riik (ja paljudes aspektides ka Hiina Kommunistlik Partei) mitte ainult ei sõnasta konkreetset üldist majanduspoliitikat ega kontrolli pidevalt selle rakendamist konkreetsete riigile kuuluvate ettevõtete poolt, vaid kasutab ka oma õigust osaleda riigile kuuluvate ettevõtete tegevuse üle otsustamises. Seda tehakse tavaliselt riigiasutuste ja riigile kuuluvate ettevõtete töötajate vahelise rotatsiooni teel, partei liikmete osalemisega riigile kuuluvate ettevõtete juhtorganites ja parteirakukeste loomisega ettevõtetes (vt punkt 3.2.1.4) ning ka riigile kuuluvate ettevõtete sektori struktuuri kujundamisega ⁽²²⁾. Vastutasuks on riigile kuuluvatel ettevõtetel Hiina majanduses eriline staatus, mis annab neile mitmeid majanduslikke eeliseid, eelkõige kaitset konkurentsi eest ja soodustingimustel juurdepääsu asjakohastele sisenditele, sealhulgas rahastamisele ⁽²³⁾.
- (75) Konkreetsetel terasesektoris on oluline osa äriühingutest endiselt Hiina valitsuse omandis. Kuigi riigile kuuluvate ettevõtete ja eraomandis olevate ettevõtete nominaalne jaotus on hinnangute järgi peaaegu võrdne, on maailma kümne suurima terasetootja hulka kuuluvast viiest Hiina terasetootjast neli riigile kuuluvad ettevõtted ⁽²⁴⁾. Ehkki kümme suurimat tootjat andsid vaid ligikaudu 36 % tootmisharu 2016. aasta kogutoodangust, seadis Hiina valitsus samal aastal eesmärgi koondada 2025. aastaks 60–70 % raua- ja terasetootmisest kümnesse suurettevõttesse ⁽²⁵⁾. Hiina valitsus on seda kavatsust korranud 2019. aasta aprillis, teatades terasetööstuse konsolideerimise suuniste avaldamisest ⁽²⁶⁾. Selline koondamine võib kaasa tuua kasumlike eraettevõtete sundühinemise riigile kuuluvate halvast seisukorras ettevõtetega ⁽²⁷⁾.
- (76) Kuna terasetööstuses on valitsuse sekkumine kõige tugevam ja riigile kuuluvate ettevõtete osakaal kõige suurem, ei saa ka eraomandis olevad terasetootjad tegutseda turutingimustel. Terasesektoris on nii riigi- kui ka eraettevõtted poliitilise järelevalve ja juhtimise all, nagu on selgitatud allpool punktis 3.2.1.5.
- (77) Kuigi Hiina terasrataste tootjad on valdavalt eraettevõtjad, ei ole riigi kontroll nende põhitööraine, st kuumvaltsterase turu üle ja sekkumine sellesse eespool kirjeldatud üldisest raamistikust välja jätud.
- (78) Tehti kindlaks, et terasrataste kontrollitud tootjad ostsid kuumvaltsterast nii riigile kuuluvatest kui ka eraettevõtetest. Võttes aga arvesse järeldusi, mis tehti mitme subsidiumivastase uurimise raames, mis käsitlesid Hiina kuumvalts-terasest tooteid või muid terastooteid, mille toorainena kasutati kuumvaltsterast, ja millest viimane oli orgaanilise kattega terastooteid käsitlev uurimine, ⁽²⁸⁾ ei ole kuumvaltsterase tootja omandivorm moonutusi käsitlevate järelduste suhtes oluline.

⁽²²⁾ Aruande 3. peatükk, lk 22–24 ja 5. peatükk, lk 97–108.

⁽²³⁾ Aruande 5. peatükk, lk 104–109.

⁽²⁴⁾ Aruande 14. peatükk, lk 358: tootmise järgi on 51 % eraettevõtted ja 49 % riigile kuuluvad ettevõtted ning tootmisvõimsuse järgi on 44 % riigile kuuluvad ettevõtted ja 56 % eraettevõtted.

⁽²⁵⁾ Kättesaadav aadressil www.gov.cn/zhengce/content/2016-02/04/content_5039353.htm (viimati vaadatud 12. septembril 2019), https://policy.cn/policy_ticker/higher-expectations-for-large-scale-steel-enterprise/?iframe=1&secret=c8uthafuthefra4e (viimati vaadatud 15. juulil 2019) ja www.xinhuanet.com/english/2019-04/23/c_138001574.htm (viimati vaadatud 11. septembril 2019).

⁽²⁶⁾ Kättesaadav aadressil http://www.xinhuanet.com/english/2019-04/23/c_138001574.htm (viimati vaadatud 12. septembril 2019) ja http://www.jjckb.cn/2019-04/23/c_137999653.htm (viimati vaadatud 12. septembril 2019).

⁽²⁷⁾ Nagu juhtus eraettevõtte Rizhao ja riigile kuuluva ettevõttega Shandong Iron and Steel, mis ühinesid 2009. aastal. Vt Pekingi terasearuande, lk 58, ja China Baowu Steel Groupi poolt Magang Steelis 2019. juunis omandatud enamusosalus, vt <https://www.ft.com/content/a7c93fae-85bc-11e9-a028-86cea8523dc2> (viimati vaadatud 11. septembril 2019).

⁽²⁸⁾ ELT L 116, 3.5.2019, lk 39.

- (79) Komisjon tegi eespool osutatud orgaanilise kattega terastootedid käsitlevas uurimises kindlaks, et riigile kuuluvad ettevõtted, kes varustavad orgaanilise kattega terastoodete valmistajaid kuumvaltsterasega, on vastavalt WTO apellatsioonikogu hinnangule avalik-õiguslikud isikud, sest nad täidavad valitsuse ülesandeid ning teostavad seda tehes täidesaatvat võimu. Komisjon tegi ka kindlaks, et Hiina valitsus on teinud Hiina eraõiguslikele kuumvaltsterase tootjatele ülesandeks neid kaupu tarnida subsiidiumivastase alusmääruse⁽²⁹⁾ artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktide iii ja iv tähenduses ning suunanud neid tegutsema samal viisil kui terast tootvad riigile kuuluvad ettevõtted. Lõppkokkuvõttes tehti kindlaks, et HRV's olid kuumvaltsterase hinnad moonutatud. Selle põhjuseks oli riigile kuuluvate ettevõtete valitsev seisund HRV kuumvaltsterase turul ning asjaolu, et eratarnijate kuumvaltsterase hinnad kujunesid riigile kuuluvate ettevõtete hindade eeskujul.
- (80) Peale selle kuulub enamik autotööstuse ettevõtteid endiselt (osaliselt) riigile. Välisriigi autotootjad on moodustanud suuremate riigile kuuluvate ettevõtjatega ühissettevõtteid, sest välisriigi osalusi on alates 1994. aastast piiratud⁽³⁰⁾.
- (81) Ülaltoodu põhjal tehakse järeldus, et terasrataste turgu teenindavad Hiinas olulisel määral ettevõtted, mis on Hiina valitsuse omanduses või Hiina valitsuse kontrolli, poliitilise järelevalve või juhtimise all.

3.2.1.4. Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b teise taande kohased olulised moonutused: riik on esindatud ettevõtetes viisil, mis võimaldab tal mõjutada hindu või kulusid

- (82) Lisaks majanduse kontrollimisele riigile kuuluvate ettevõtete kaudu ja muude vahenditega saab Hiina valitsus mõjutada hindu ja kulusid riigi esindatusega ettevõtetes. Kuigi Hiina õigusaktides ette nähtud asjaomaste riigiasutuste õigust nimetada ametisse ja kutsuda tagasi riigile kuuluvate ettevõtete juhtivtöötajaid võib käsitada vastavat omandiõigust kajastavana,⁽³¹⁾ on nii riigi- kui ka eraettevõtetes tegutsevad Hiina Kommunistliku Partei rakukesed veel üks oluline kanal, mille kaudu riik saab mõjutada äriotsuseid. HRV äriühinguõiguse kohaselt tuleb igas äriühingus luua Hiina Kommunistliku Partei organisatsioon (millesse kuulub vähemalt kolm partei liiget, nagu on sätestatud Hiina Kommunistliku Partei põhikirjas)⁽³²⁾ ning äriühing peab tagama selle tegevuseks vajalikud tingimused. Näib, et minevikus ei ole seda nõuet alati järgitud või selle täitmist rangelt tagatud. Alates hiljemalt 2016. aastast on aga Hiina Kommunistlik Partei poliitilise põhimõttena tugevdanud oma nõudeid kontrollida riigile kuuluvate ettevõtete äriotsuseid. Samuti on teada antud, et Hiina Kommunistlik Partei avaldab eraettevõtjatele survet, nõudes „patriotismi“ esikohale seadmist ja parteidistsipliini järgimist⁽³³⁾. Teadete kohaselt olid 2017. aastal parteirakukesed olemas 70 %-l ligi 1,86 miljonist eraõiguslikust äriühingust ning suurenes surve anda Hiina Kommunistliku Partei organisatsioonile asjaomastes äriühingutes viimane sõna äriotsuste tegemisel⁽³⁴⁾. Neid eeskirju kohaldatakse üldiselt kogu Hiina majanduses kõigis sektorites, sealhulgas terasrataste tootmise ja nende sisendite tarnijate sektorites.
- (83) Nagu juba märgitud, on terasesektoris paljud peamised terasetootjad (sealhulgas kuumvaltsterase tootjad) riigi omanduses. Mõnda neist on eraldi nimetatud terasetööstuse kohandamise ja uuendamise kavas aastateks 2016–2020⁽³⁵⁾ näitena 12. viisaastaku saavutuste kohta (näiteks Baosteel, Anshan Iron and Steel, Wuhan Iron and Steel jt). Riigile kuuluvate kuumvaltsterase tootjate avalikes dokumentides on mõnikord rõhutatud seost Hiina valitsusega. Näiteks Baoshan Iron & Steel (ehk Baosteel) kinnitas oma 2016. aasta poolaastaruandes, et „[e]ttevõtte kohustub järgima piirkondlikku 13. viisaastakukava ning on saavutanud kohalike omavalitsustega üksmeele ressurside jagamise, linnatööstuste ühendamise ja ökoloogilise keskkonna loomise küsimustes“⁽³⁶⁾. Hiljutises

⁽²⁹⁾ ELTL 176, 30.6.2016, lk 55.

⁽³⁰⁾ PwC autotööstuse ülevaade (2017. aasta väljaanne) Hiina autoturg: muutuste täheldamine, lk 36, kättesaadav aadressil <https://www.pwccn.com/en/automotive/pwc-auto-industry-blue-book.pdf> (viimati vaadatud 21. augustil 2019); J.D. Power China Market Insight – China's Five Year Plan, kättesaadav aadressil https://www.jdpower.com/sites/default/files/china_five_year_plan.pdf (viimati vaadatud 21. augustil 2019).

⁽³¹⁾ Aruande 5. peatükk, lk 100–101.

⁽³²⁾ Aruande 2. peatükk, lk 26.

⁽³³⁾ Aruande 2. peatükk, lk 31–32.

⁽³⁴⁾ Kättesaadav aadressil <https://www.reuters.com/article/us-china-congress-companies-idUSKCN1B40JU> (viimati vaadatud 15. juulil 2019).

⁽³⁵⁾ Kava täistekst on avaldatud MIIT veebisaidil: <http://www.miit.gov.cn/n1146295/n1652858/n1652930/n3757016/c5353943/content.html> (viimati vaadatud 16. juulil 2019).

⁽³⁶⁾ Kättesaadav aadressil http://tv.baosteel.com/ir/pdf/report/600019_2016_2e.pdf (viimati vaadatud 15. juulil 2019).

teatavaid Hiinast pärit legerimata terasest või muust legerterasest kuumvaltsitud lehttooteid käsitlevas subsidiumivastases uurimises ⁽³⁷⁾ tegi komisjon kindlaks, et kolm neljast valimisse kaasatud eksportivate tootjate kontsernist olid riigile kuuluvad ettevõtted. Kõigis kolmes kontsernis oli juhatuse esimees või president ka kontserni Hiina Kommunistliku Partei organisatsiooni parteikomitee sekretär.

- (84) Hiina valitsuse sekkumist esineb ka autotööstuses. Näiteks riigile kuuluva autotööstusettevõtja SAIC Motor 2018. aasta aruandes märgiti, et „[t]änu riigi valitsuse jõulisele edendustegevusele ja autotööstuse ettevõtjate pidevatele jõupingutustele on Hiina arenenud suurimaks üleilmseks uusi energiaallikaid kasutavate autode turuks, kus kasutatakse edukaid ja juhtivaid uusi tehnoloogiaid ning uusi mudeleid, nagu nutikad ja andmesideühendusega sõidukid ja mobiilsusvaldkonna jagamisteenused ning võetakse juhtroll maailma autotööstuse uue põlvkonna kujundamisel.“ ⁽³⁸⁾
- (85) Riigi esindatus finantsturgudel (vt ka punkt 3.2.1.8) ning tooraine ja sisendite tarnimisel ning neisse sekkumine avaldab terasrataste turul täiendavat moonutavat mõju ⁽³⁹⁾. Seega võimaldab riigi esindatus Hiina valitsusel mõjutada hindu ja kulusid terase-, auto- ja muude sektorite (näiteks finants- ja sisendisektori) ettevõtetes, sealhulgas riigile kuuluvates ettevõtetes.

3.2.1.5. Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b kolmanda taande kohased olulised moonutused: avalik poliitika või avalikud meetmed tagavad omamaiste tarnijate sooduskohtlemise või mõjutavad vabaturujõude muul viisil

- (86) Hiina majanduse juhtimine põhineb suurel määral keerukal plaanisüsteemil, millega määratakse kindlaks prioriteetid ja eesmärgid, millele keskvalitsus ja kohalikud omavalitsused peavad keskendumata. Asjaomased kavad on kehtestatud kõikidel valitsemistasanditel ja need hõlmavad peaaegu kõiki majandussektoreid. Kavades seatud eesmärgid on siduvad ja kõikide haldustasemetete ametiasutused jälgivad nende kavade rakendamist asjaomasel madalamal valitsemistasandil. Üldiselt toob HRV plaanisüsteem kaasa ressurside suunamise sektoritele, mis on valitsuse poolt määratletud strateegilisteks või muul viisil poliitiliselt olulisteks, selle asemel, et neid jaotataks kooskõlas turujõududega ⁽⁴⁰⁾.
- (87) Hiina valitsus peab terasetööstust, sealhulgas terasrataste tootmist, võtmetähtsusega tootmisharuks ⁽⁴¹⁾. Seda kinnitavad paljud riiklikul, piirkondlikul ja kohaliku omavalitsuse tasandil välja antud terasetoodetele keskendunud kavad, suunised ja muud dokumendid, näiteks terasetööstuse kohandamise ja uuendamise kava aastateks 2016–2020. Kavas rõhutatakse, et terasetööstus on „Hiina majanduse jaoks oluline ja fundamentaalse tähtsusega sektor ning rahvamajanduse nurgakivi“ ⁽⁴²⁾. Kavas sätestatud peamised ülesanded ja eesmärgid hõlmavad kõiki tootmisharu arendamise aspekte ⁽⁴³⁾.
- (88) Majandusliku ja sotsiaalse arengu 13. viisaastakukavas ⁽⁴⁴⁾ nähakse ette suure väärtusega terasetoodete tootjatele toetuse andmine ⁽⁴⁵⁾. Samuti on see suunatud toote kvaliteedi, vastupidavuse ja usaldusväärsuse saavutamisele, toetades äriühinguid, kes kasutavad puhta terasetootmise, täppisvaltsimise ja kvaliteedi parandamise tehnoloogiaid ⁽⁴⁶⁾.

⁽³⁷⁾ Vt komisjoni 8. juuni 2017. aasta rakendusmääruse (EL) 2017/969 (millega kehtestatakse Hiina Rahvabariigist pärinevate teatavate rauast või legerimata terasest või muust legerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/649, millega kehtestatakse Hiina Rahvabariigist pärinevate teatavate rauast või legerimata terasest või muust legerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT L 146, 9.6.2017, lk 17), põhjendus 64.

⁽³⁸⁾ SAIC Motori 2018. aasta aruanne, lk 24, kättesaadav aadressil https://www.saicmotor.com/english/images/investor_relations/annual_report/2019/7/10/FCA72DB2F082468293A9E76A81E5DFE2.pdf (viimati vaadatud 21. augustil 2019).

⁽³⁹⁾ Aruande jaotised 14.1–14.3.

⁽⁴⁰⁾ Aruande 4. peatükk, lk 41–42 ja 83.

⁽⁴¹⁾ Aruande III osa 14. peatükk, lk 346 jj.

⁽⁴²⁾ Terasetööstuse kohandamise ja uuendamise kava sissejuhatus.

⁽⁴³⁾ Aruande 14. peatükk, lk 347.

⁽⁴⁴⁾ Hiina Rahvabariigi majandusliku ja sotsiaalse arengu 13. viisaastakukava (2016–2020), kättesaadav aadressil <http://en.ndrc.gov.cn/newsrelease/201612/P020161207645765233498.pdf> (viimati vaadatud 15. juulil 2019).

⁽⁴⁵⁾ Aruande 14. peatükk, lk 349.

⁽⁴⁶⁾ Aruande 14. peatükk, lk 352.

- (89) Tööstussektori struktuurimuudatuste suuniskataloogis (2011. aasta versioon) (2013. aasta muudatus) ⁽⁴⁷⁾ (edaspidi „kataloog“) nimetatakse raua- ja terasesektorit soodustatud tootmisharudeks. Kataloogi kohaldamine leidis kinnitust ka hiljutises teatavald HRVst pärit legerimata terasest või muust legeriterasest kuumvaltsitud lehttooteid käsitlevas subsideerimise uurimises ⁽⁴⁸⁾.
- (90) Lisaks suunab Hiina valitsus sektori arengut kooskõlas paljude asjaomaste poliitiliste vahendite ja suunistega, mis käsitlevad muu hulgas turu ülesehitust ja ümberkorraldamist, tooraineid, investeringuid, tootmisvõimsuse kõrvaldamist, tootevalikut, ümberpaigutamist, moderniseerimist jms. Hiina valitsus juhib ja kontrollib nende ja muude vahendite abil peaaegu kõiki sektori (sealhulgas terasrataste) arendamise ja toimimise aspekte ⁽⁴⁹⁾. Praegune ülemäärane tootmisvõimsuse probleem on väidetavalt kõige selgem näide Hiina valitsuse poliitika mõjust ja sellest tulenevatest moonutustest.
- (91) Mis puutub autotööstusse, siis nähti autotööstuse arengu poliitikas ette välisosaluse piiramine autotööstuse ühissetevõtetes ning see poliitika oli uurimisajavahemikus endiselt jõus. Seega kehtisid ka terasrataste tootjate klientide suhtes meetmed, mis olid omamaiste tootjate kasuks diskrimineerivad.
- (92) Kokkuvõttes on Hiina valitsus kehtestanud meetmed, millega ärgitatakse ettevõtjaid täitma riikliku poliitika eesmärgi, milleks on soodustatud tootmisharude toetamine, sealhulgas kuumvaltsitud terasest kui asjaomase toote ja terasrataste tootmiseks kasutatava tooraine tootmine, toetatud terasesektori raames. Sellised meetmed takistavad turujõudude normaalset toimimist.

3.2.1.6. Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b neljanda taande kohased olulised moonutused: pankroti-, äriühingu- või asjaõigus puudub, seda kohaldatakse diskrimineerivalt või selle täitmise tagamine on ebapiisav

- (93) Toimikus sisalduva teabe kohaselt ei ole Hiina pankrotisüsteem piisav, et saavutada selle peamisi eesmärgi, nagu nõuete õiglane rahuldamine ja võlgade õiglane tasumine ning võlausaldajate ja võlgnike seaduslike õiguste kaitsmine. See näib olevat tingitud asjaolust, et kuigi Hiina pankrotiõiguses põhineb vormiliselt põhimõtetel, mis sarnanevad nendega, mida kohaldatakse muude riikide kui HRV asjaomastes seadustes, iseloomustab Hiina süsteemi see, et seaduse täitmine jäetakse süstemaatiliselt tagamata. Pankrottide arv on riigi majanduse suurusega võrreldes väga väike, muu hulgas ka seetõttu, et maksejõuetusmenetlustel on palju puudusi, mis tegelikkuses ei soodusta pankrotiavalduste esitamist. Lisaks on riigil maksejõuetusmenetluses endiselt tugev ja aktiivne roll, mis sageli mõjutab otseselt menetluse tulemust ⁽⁵⁰⁾.
- (94) Peale selle on HRV omandiõigussüsteemi puudused eriti ilmsed seoses maaomandiga ja maakasutusõigustega ⁽⁵¹⁾. Kogu maa kuulub Hiina riigile (ühisomandis olev maapiirkondade maa ja riigi omandis olev linnamaa). Maa eraldamine on ainult riigist. Kehtestatud on õigusnormid, mille eesmärk on maakasutusõiguste eraldamine läbipaistvalt ja turuhindadega, näiteks pakkumismenetlusi korraldades. Neid õigusnorme siiski sageli ei järgita ning teatavad ostjad saavad maa tasuta või turuhindadest madalama hinnaga ⁽⁵²⁾. Lisaks järgivad ametiasutused maa eraldamisel sageli konkreetseid eesmärgi, näiteks rakendavad majanduskava ⁽⁵³⁾.

⁽⁴⁷⁾ Riikliku arengu- ja reformikomisjoni 27. märtsi 2011. aasta korraldusega nr 9 vastu võetud suuniskataloog struktuurimuudatuste elluviimiseks tööstuses (2011. aasta versioon) (2013. aasta muudatus), mida on muudetud riikliku arengu- ja reformikomisjoni otsusega, millega muudetakse suuniskataloogi (struktuurimuudatuste elluviimiseks tööstuses (2011. aasta versioon), vastu võetud arendus- ja reformikomisjoni 16. veebruari 2013. aasta korraldusega nr 21) asjaomaseid punkte.

⁽⁴⁸⁾ Vt komisjoni 8. juuni 2017. aasta rakendusmääruse (EL) 2017/969, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate teatavate rauast või legerimata terasest või muust legeriterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/649, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate teatavate rauast või legerimata terasest või muust legeriterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT L 146, 9.6.2017, lk 17), põhjendus 56.

⁽⁴⁹⁾ Aruande 14. peatükk, lk 375–376.

⁽⁵⁰⁾ Aruande 6. peatükk, lk 138–149.

⁽⁵¹⁾ Aruande 9. peatükk, lk 216.

⁽⁵²⁾ Aruande 9. peatükk, lk 213–215.

⁽⁵³⁾ Aruande 9. peatükk, lk 209–211.

- (95) Sarnaselt teiste Hiina majandussektoritega kohaldatakse ka terasrataste tootjate suhtes tavapäraseid Hiina pankrotiõiguse, äriühinguõiguse ja asjaõiguse eeskirju. Selle tulemusel mõjutavad ka neid ettevõtjaid ülevõlt alla suunatud moonutused, mis tulenevad pankrotiõiguse ja asjaõiguse diskrimineerivast kohaldamisest või asjaomaste õigusnormide ebapiisava täitmise tagamisest. Käesoleva uurimise käigus ei ilmnenud midagi, mis need tulemused kahtluse alla seaks. Komisjon tegi esialgse järelduse, et Hiina pankroti- ja asjaõigusnormid ei toimi nõuetekohaselt ning põhjustavad seetõttu HRVs maksejõuetute äriühingute tegevuses hoidmisel ning maakasutusõiguste andmisel moonutusi. Need kaalutlused näivad olevat kättesaadavate tõendite põhjal täielikult kohaldatavad ka terasesektoris ja konkreetselt kuumvaltsterase (kui asjaomase toote tootmisel kasutatava peamise sisendi) suhtes, samuti seoses terasratastega terasesektori osana. Eelkõige on komisjon kindlaks teinud, et kuumvaltsterase tootjad ⁽⁵⁴⁾ said kasutada maakasutusõigust tegelikust maksumusest väiksema tasu eest.
- (96) Eespool öeldut arvesse võttes järeldas komisjon, et terasesektoris kohaldatai pankroti- ja asjaõigusseadusi diskrimineerivalt või jõustati neid ebapiisavalt, sealhulgas seoses asjaomase tootega.

3.2.1.7. Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b viienda taande kohased olulised moonutused: moonutatakse palgakulusid

- (97) Turupõhiste palkade süsteemi ei saa HRVs täielikult välja arendada, sest töötajate ja tööandjate õigus kollektiivsele esindamisele on takistatud. HRV ei ole ratifitseerinud mitmeid olulisi Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioone, eelkõige neid, mis käsitlevad ühinemisevabadust ja kollektiivläbirääkimisi ⁽⁵⁵⁾. Riigisisese õiguse kohaselt tegutseb riigis ainult üks ametiühing. Samas ei ole see organisatsioon riigivõimust sõltumatu ning tegeleb kollektiivläbirääkimiste pidamise ja töötajate õiguste kaitsega väga vähe ⁽⁵⁶⁾. Peale selle piirab Hiina töötajate liikuvust leibkondade registreerimise süsteem, mille kohaselt on sotsiaalkindlustushüvitised ja muud toetused täismahus kättesaadavad ainult asjaomase halduspiirkonna elanikele. See tähendab tavaliselt, et töötaja, kes ei ole end elanikuks registreerinud, leiab end ebasoodsast tööolukorrast ning tema sissetulek on väiksem kui registreeritud elukohaga töötajatel ⁽⁵⁷⁾. Need asjaolud põhjustavad Hiinas palgakulude moonutusi.
- (98) Ühtegi tõendit ei esitatud selle kohta, et terasesektoris, sealhulgas terasrataste ja kuumvaltsterase tootmise sektoris ei kohaldata eespool kirjeldatud Hiina tööõigussüsteemi. Seega mõjutavad palgakulude moonutused terasesektori terasrataste ja kuumvaltsterase tootmisharusid nii otseselt (asjaomase toote või selle tootmiseks põhitooraine valmistamisel) kui ka kaudselt (seoses juurdepääsuga kapitalile või sisenditele, mida tarnivad äriühingud, kelle suhtes kohaldatakse HRVs sama tööhõivesüsteemi).

3.2.1.8. Alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b kuuenda taande kohased olulised moonutused: rahastamisele saab juurdepääsu asutuste kaudu, kes viivad ellu avaliku poliitika eesmäärke või kes muul viisil ei tegutse riigist sõltumatult

- (99) HRV ettevõtjate juurdepääsu kapitalile moonutavad mitmesugused asjaolud.
- (100) Esiteks iseloomustab Hiina finantssüsteemi riigile kuuluvate pankade tugev positsioon ⁽⁵⁸⁾ ning need pangad lähtuvad rahastamisvõimalusi pakkudes muudest kriteeriumidest kui projekti majanduslik otstarbekus. Samamoodi kui riigile kuuluvad mittefinantsettevõtted ei ole pangad riigiga seotud mitte ainult omandi, vaid ka isiklike suhete kaudu (suurte riigile kuuluvate finantsettevõtete tippjuhid nimetab lõplikult ametisse Hiina Kommunistlik Partei), ⁽⁵⁹⁾ ning nii nagu riigile kuuluvad mittefinantsettevõtted rakendavad ka pangad regulaarselt valitsuse kindlaks määratud avalikku poliitikat. Seda tehes täidavad pangad sõnaselgelt sätestatud juriidilist kohustust lähtuda

⁽⁵⁴⁾ Vt komisjoni 8. juuni 2017. aasta rakendusmääruse (EL) 2017/969, millega kehtestatakse Hiina Rahvabariigist pärinevate teatavate rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/649, millega kehtestatakse Hiina Rahvabariigist pärinevate teatavate rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT L 146, 9.6.2017, lk 17), põhjendused 281–311.

⁽⁵⁵⁾ Aruande 13. peatükk, lk 332–337.

⁽⁵⁶⁾ Aruande 13. peatükk, lk 336.

⁽⁵⁷⁾ Aruande 13. peatükk, lk 337–341.

⁽⁵⁸⁾ Aruande 6. peatükk, lk 114–117.

⁽⁵⁹⁾ Aruande 6. peatükk, lk 119.

oma tegevuses riigi majandusliku ja sotsiaalse arengu vajadustest ning järgida riigi tööstuspoliitikat ⁽⁶⁰⁾. Sellele lisanduvad täiendavad kehtivad eeskirjad, mille kohaselt tuleb rahalised vahendid suunata valitsuse poolt soodustatud või muidu tähtsateks sektoriteks peetavatesse sektoritesse ⁽⁶¹⁾.

- (101) Kuigi tunnistatakse, et eri õigussätete kohaselt tuleb järgida pankade tavapärase käitumisviisi ja täita usaldatavusnõudeid, näiteks uurida laenaja krediivõimelisust, viitavad kaalukad tõendid, sealhulgas kaubanduse kaitsemeetmete uurimiste järeldused sellele, et neil sätetel on eri õigusaktide kohaldamisel vaid teisejärguline roll.
- (102) Lisaks on võlakirja- ja krediidireitingud sageli moonutatud mitmesugustel põhjustel, sealhulgas seetõttu, et riskihindamist mõjutab ettevõtte strateegiline tähtsus Hiina valitsuse jaoks ning valitsuse kaudse tagatise tugevus. Hinnangute kohaselt võib kindlalt oletada, et Hiina krediidireitingud vastavad süstemaatiliselt madalamatele rahvusvahelistele reitingutele ⁽⁶²⁾.
- (103) Sellele lisanduvad täiendavad kehtivad eeskirjad, mille kohaselt tuleb rahalised vahendid suunata valitsuse poolt soodustatud või muidu tähtsateks sektoriteks peetavatesse sektoritesse ⁽⁶³⁾. Seetõttu laenatakse pigem riigile kuuluvatele ettevõtetele, suurtele heade sidemetega eraettevõtjatele ja võtmetähtsusega tööstussektorites tegutsevatele ettevõtjatele, mis tähendab, et kapitali kättesaadavus ja maksumus ei ole kõikide turuosaliste jaoks võrdsed.
- (104) Teiseks on laenukasutuse kulutused hoitud kunstlikult väiksed, et soodustada investeringute kasvu. Seetõttu kasutatakse liiga palju kapitaliinvesteringuid, isegi kui investeringutasuvus on väike. Seda kinnitab hiljutine ettevõtete finantsvõimenduse suurenemine riigisektoris, olenemata kasumlikkuse järsust vähenemisest, mis viitab sellele, et pangandussüsteemis kasutatav mehhanism ei vasta tavapärastele kommertstingimustele.
- (105) Kolmandaks, kuigi 2015. aasta oktoobris saavutati nominaalse intressimäära liberaliseerimine, ei ole hinnasignaali tingitud siiski vabaturujõudude toimimisest, vaid neid mõjutavad valitsuse põhjustatud moonutused. Viiteintressimääraga või sellest madalama määraga antud laenud moodustavad endiselt 45 % kõikidest laenudest ning suurenenud on sihtotstarbeliste laenude kasutamine, sest hoolimata majandustingimuste halvenemisest on nende osakaal alates 2015. aastast märkimisväärselt kasvanud. Kunstlikult madalate intressimäärade tõttu kehtestatakse omahinnast madalamad hinnad ning see põhjustab kapitali ülemäärast kasutamist.
- (106) Üldine laenumahu kasv HRVs viitab halvenevale kapitali eraldamise tõhususele, ilma et oleks mingeid märke laenuandmise karmistamisest, mida võiks oodata moonutatusteta turukeskkonnas. Selle tõttu on viivislaenude maht viimastel aastatel kiiresti kasvanud. Suureneva võlariskiga silmitsi seisev Hiina valitsus on otsustanud makseviivitusi vältida. Seetõttu lahendatakse halbade laenude probleem krediidipikenduse abil, luues nn *zombie*-ettevõtteid, või võlgasid üle kandes (nt ühinemistega ja võlgade vahetamisega omakapitali vastu) ilma üldist võlaprobleemi lahendamata või selle põhjusi kõrvaldamata.
- (107) Hoolimata hiljutistest turu liberaliseerimiseks tehtud sammudest, mõjutavad HRV äri-laenude süsteemi sisuliselt olulised moonutused, mille põhjuseks on riigi pidev ulatuslik sekkumine kapitaliturgudel.
- (108) Ühtegi tõendit ei esitatud selle kohta, et eespool kirjeldatud valitsusepoolset sekkumist finantssüsteemi terasesektoris, sealhulgas terasraste ja kuumvaltsterase tootmise sektoris ei esine. Komisjon on ka kindlaks teinud, et tooraine, st kuumvaltsterase ⁽⁶⁴⁾ tarnijad on saanud kasu sooduslaenudest, mis kujutavad endast subsidiume. Seetõttu mõjutab valitsuse oluline sekkumine finantssüsteemi tugevalt turutingimusi kõikidel tasanditel.

⁽⁶⁰⁾ Aruande 6. peatükk, lk 120.

⁽⁶¹⁾ Aruande 6. peatükk, lk 121–122, 126–128, 133–135.

⁽⁶²⁾ Vt IMFi töödokument „Resolving China’s Corporate Debt Problem“, Wojciech Maliszewski, Serkan Arslanalp, John Caparusso, José Garrido, Si Guo, Joong Shik Kang, W. Raphael Lam, T. Daniel Law, Wei Liao, Nadia Rendak, Philippe Wingender ja Jiangyan, oktoober 2016, WP/16/203.

⁽⁶³⁾ Aruande 6. peatükk, lk 121–122, 126–128, 133–135.

⁽⁶⁴⁾ Vt komisjoni 8. juuni 2017. aasta rakendusmääruse (EL) 2017/969, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate teatavate rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/649, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate teatavate rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT L 146, 9.6.2017, lk 17), põhjendused 83–244.

3.2.1.9. Kirjeldatud moonutuste süsteemsus

- (109) Komisjon märkis, et aruandes kirjeldatud moonutused olid Hiina majandusele iseloomulikud. Kättesaadavad tõendid näitavad, et punktides 3.2.1.1–3.2.1.5 ja aruande A osas kirjeldatud Hiina süsteemi asjaolud ning tunnusjooned esinevad kogu riigis ja kõikides majandussektorites. Sama kehtib ka eespool punktides 3.2.1.6–3.2.1.8 ja aruande B osas kirjeldatud tootmistegurite puhul.
- (110) Komisjon tuletab meelde, et terasrataste tootmiseks on vaja paljusid sisendeid. Toimikus esitatud tõendite kohaselt hankisid kõik valimisse kaasatud eksportivad tootjad kõik sisendid HRVst. Kui terasrataste tootjad ostavad/tellivad neid sisendeid, mõjutavad nende makstavaid (ja kuludena kajastatavaid) hindu selgelt samad eespool nimetatud süsteemsed moonutused. Näiteks kasutavad sisendite tarnijad tööjõudu, mida mõjutavad moonutused. Nad võivad laenata raha, mida mõjutavad finantssektori/kapitali paigutamise moonutused. Lisaks kohaldatakse nende suhtes plaanisüsteemi, mis kehtib kõikidel valitsemistasanditel ja kõikides sektorites.
- (111) Seetõttu ei ole asjakohane kasutada üksnes terasrataste omamaiseid müügihindu alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti a tähenduses ning ka kõikide sisendite (sealhulgas toorained, energia, maa, rahastamine, tööjõud jms) kulud ei ole usaldusväärsed, sest nende hinnakujundust mõjutab valitsuse oluline sekkumine, nagu on kirjeldatud aruande A ja B osas. Riigi sekkumine, mida on kirjeldatud seoses kapitali paigutamise, maa, tööjõu, energia ja toorainetega, toimub kõikjal HRVs. See tähendab näiteks, et sisendit, mis on toodetud HRVs eri tootmistegureid kombineerides, mõjutavad olulised moonutused. Sama kehtib ka sisendite sisendi jms kohta. Hiina valitsus ega eksportivad tootjad ei ole käesoleva uurimise käigus esitanud ühtegi tõendit ega väidet, mis tõendaks vastupidist.

3.2.1.10. Järeldus

- (112) Punktides 3.2.1.2–3.2.1.9 esitatud analüüs, mis hõlmab kõikide kättesaadavate tõendite hindamist HRV sekkumise kohta nii oma majandusse üldiselt kui ka terasesektorisse ja autotööstusse, näitab, et asjaomase toote hinnad ja kulud, sealhulgas tooraine-, energia- ja tööjõukulud, ei ole kujunenud vabaturujõudude mõjul, kuna neid mõjutab valitsuse oluline sekkumine alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti b tähenduses, nagu näitab ühe või mitme selles punktis loetletud asjakohase asjaolu tegelik või võimalik mõju. Seda arvesse võttes ja kuna Hiina valitsus ei teinud koostööd, järeldas komisjon, et käesoleval juhul ei ole sobiv kasutada omamaiseid hindu ja kulusid normaalväärtuse kindlaksmääramiseks.
- (113) Seetõttu määras komisjon normaalväärtuse kindlaks ainult tootmis- ja müügikulude alusel, mis vastavad moonutamata hindadele või võrdlusalustele, st käesoleval juhul sobiva võrdlusriigi vastavate tootmis- ja müügikulude alusel kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktiga a, nagu on selgitatud järgmises punktis.

3.2.2. Võrdlusriik

3.2.2.1. Üldised märkused

- (114) Võrdlusriigi valimisel lähtuti järgmistest kriteeriumidest:
- HRVga sarnane majanduse arengutase. Selleks kasutas komisjon riike, mille kogurahvatulu sarnaneb HRV omaga, tuginedes Maailmapanga andmebaasile; ⁽⁶⁵⁾
 - uurimisaluse toote tootmine selles riigis; ⁽⁶⁶⁾
 - asjakohaste avalike andmete kättesaadavus selles riigis;
 - kui võimalikke võrdlusriike on rohkem kui üks, eelistatakse asjakohasel juhul võrreldava sotsiaal- ja keskkonnakaitse tasemega riike.

⁽⁶⁵⁾ Maailmapanga avatud andmed – suurem keskmine sissetulek, kättesaadav aadressil <https://data.worldbank.org/income-level/upper-middle-income> (viimati vaadatud 15. juulil 2019).

⁽⁶⁶⁾ Kui üheski sarnase arengutasemega riigis uurimisalust toodet ei toodeta, võib vaadelda uurimisaluse tootega samasse üldkategoriasse kuuluva ja/või samas sektoris toodetava toote tootmist.

- (115) Nagu põhjendustes 29–31 on selgitatud, avaldas komisjon normaalväärtuse kindlaksmääramiseks vajalike allikate kohta kaks toimikusse lisatud teadet.

3.2.2.2. HRVga sarnane majanduse arengutase

- (116) 6. märtsi 2019. aasta teates tegi komisjon kindlaks järgmised üheksa riiki: Argentina, Brasiilia, Colombia, Malaisia, Mehhiko, Venemaa, Lõuna-Aafrika, Tai ja Türgi, keda Maailmapank peab HRVga sarnase majanduse arengutasemega riikideks, st kõik need riigid liigitatakse kogurahvatulu alusel suurema keskmise sissetulekuga riikideks.
- (117) Kaebuse esitaja väitis oma 11. märtsi 2019. aasta teates, et Mehhikot ei tohiks valida võrdlusriigiks, sest Mehhiko tootjad tarnisid üksnes Põhja-Ameerika vabakaubanduslepingu riikidesse. Kaebuse esitaja ei esitanud aga ühtegi tõendit selle kohta, kuidas võiks toodetud kauba sihtkoht olla oluline võrdlusriigi valimise seisukohast ja milline oleks selle mõju asjakohaste tootmistegurite representatiivsusele. Seetõttu lükati kõnealune väide tagasi.
- (118) Komisjon märkis 16. aprilli 2019. aasta teates, et Argentinat hakati uurimisperioodi jooksul liigitama suure sissetulekuga riigiks. Seetõttu järeldas komisjon, et võrdlusriigi valikul sai arvestada ainult kaheksat algselt kindlaksmääratud suurema keskmise sissetulekuga riiki.
- (119) Pärast 16. aprilli 2019. aasta teadet majandusarengu taseme kohta rohkem märkusi ei esitatud.

3.2.2.3. Uurimisaluse toote tootmine võrdlusriigis ja asjakohaste avalike andmete kättesaadavus võrdlusriigis

- (120) Komisjon märkis 6. märtsi 2019. aasta teates, et teadaolevalt toodeti asjaomast toodet Argentinast, Brasiiliast, Colombias, Malaisias, Mehhikos, Venemaal, Lõuna-Aafrikas, Tais ja Türgis.
- (121) Komisjon märkis ka, et terasrataste tootja kohta ei ole Argentinast avalikult kättesaadavaid finantsandmeid. Kaebuse esitaja kinnitas oma 11. märtsi 2019. aasta teates, et Argentina tootja ei tegutse enam. Seetõttu ja põhjenduses 118 selgitatud põhjustel ei pidanud komisjon Argentinat võimalikuks võrdlusriigiks.
- (122) Komisjon märkis veel, et uurimisperioodi asjakohased finantsandmed ei olnud kättesaadavad mitte ühegi asjaomaste riikide tootja kohta, kui 6. märtsi 2019. aasta teade avaldati.
- (123) 18. märtsil 2019 esitatud teates märkis üks eksportiv tootja, et võrdlusriigiks tuleks valida India. Kõnealuse äriühingu väitel tootis vähemalt kaks tootjat konkreetset tooteliiki, mida kõnealune eksportiv tootjagi. Lisaks väitis äriühing, et kogurahvatulu, mida Maailmapank kasutab riikide liigitamiseks, ei ole sobiv näitaja riigi majandusarengu taseme hindamiseks, kuna kogurahvatulu inimese kohta ei näita kokkuvõtvalt riigi arengutaset ega mõõda heaolu. Äriühing märkis, et selle asemel tuleks kasutada sisemajanduse koguprodukti.
- (124) Sellega seoses märkis komisjon, et alusmääruse kohaselt peaks võrdlusriigil olema eksportiva riigi arengutasemega sarnane arengutase. See ei hõlma aga ühtegi lisanõuet sobiva võrdlusriigi valimise kohta. Komisjon otsustas, et selle teabe asjakohane allikas on Maailmapanga andmebaas. See andmebaas tagas komisjonile piisava arvu võimalikke asjakohaseid samasuguse arengutasemega võrdlusriike, mille seast valida kõige sobivam moonutamata kulude ja hindade allikas. Lisaks on see objektiivsel kriteeriumil põhinev jaotus, mida kasutatakse järjepidevalt kõikidel juhtudel, mil normaalväärtuse kindlaksmääramise aluseks on alusmääruse artikli 2 lõige 6a, tagades eri menetluste raames ühtsuse ja võrdse kohtlemise. Maailmapank kasutab kogurahvatulu riikide liigitamisel tulurühmadesse, lähtudes Maailmapanga laenuandmispoliitika meetodikast. Kuna selles võetakse arvesse kogu tulu, mis liigub riigi majandusse, olenemata selle päritolust, kajastab see piisavalt kogu majandustegevust riigis.

- (125) Samal ajal märkis komisjon, et India on liigitatud Maailmapanga jaotuses „väikese ja keskmise sissetulekuga“ riigiks ega ole seetõttu Hiina arengutasemega sarnasel arengutasemel. Seetõttu ei saa Indiat pidada Hiina suhtes sobivaks võrdlusriigiks. Seepärast lükkas komisjon selle väite tagasi.
- (126) 6. märtsi 2019. aasta teate kohta esitatud märkustes esitas EUWA ja üks eksportiv tootja mitu väidet uurimisaluse toote tootmise olemasolu kohta mõnes vaatlusaluses riigis, selliste finantsandmete kättesaadavuse kohta, mis võiksid olla piisavalt olulised vaadeldavate riikide seisukohast rahvusvaheliste kontsernide konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete puhul, ning uurimisperioodi finantsandmete kättesaadavuse kohta.
- (127) Komisjon vaatas need väited läbi ja järeldas 16. aprilli teates, et Colombiat, Malaisiat, Mehhikot, Venemaad ja Taid ei saa võrdlusriigi valimisel enam arvesse võtta, sest uurimisperioodil ei olnud Colombias, Malaisias, Venemaal ja Tais asuvate tootjate finantsandmed kättesaadavad. Lisaks puudutasid Mehhikos asuva tootja konsolideeritud finantsandmed kontserni, mille äriühingud asuvad ja tegutsevad eri riikides, ning Mehhikos toimunud tootmise ja müügi osakaalu finantstulemuses ei olnud võimalik kindlaks teha. Komisjon leidis esialgu ka seda, et üks Brasiilia tootja tootis ainult alumiiniumrattaid ning seega ei saanud teda enam müügi-, üld- ja halduskulude ning kasumi arvutamisel arvesse võtta.
- (128) Komisjon märkis 16. aprilli 2019. aasta teates, et uurimisperioodi finantsandmed olid kergesti kättesaadavad Brasiilias ja Türgis (ning muudes riikides) tegutseva rahvusvahelise kontserni kohta. Asjaomane aastaaruanne hõlmas teavet kontserni konsolideeritud tulemuste kohta, aga ka üksikasjalikku teavet Brasiilias asuva ja samuti terasrataste tootjana tegutseva emaettevõtte tulemuste kohta ja vähem üksikasjalikku teavet selle Türgis tegutseva kahe tütarettevõtja tulemuste kohta. Türgis asuvaid tütarettevõtjaid käsitlev teave piirdus puhta müügitulu, müügiikulude, tegevuskulude, tulumaksu ja kasumiga. Seega ei võimaldanud see hinnata kategooria tegevuskulude alla kuuluvate kulude olulisust.
- (129) Komisjon märkis 16. aprilli 2019. aasta teates, et põhjendatult võib eeldada, et Lõuna-Aafrikas asuv tootja avaldab oma aastaaruande uurimisperioodi kohta õigel ajal, et seda saaks arvutamisel kasutada. Kuigi Lõuna-Aafrika tootja kuulub rahvusvahelisse kontserni, võib komisjon Lõuna-Aafrika tootja puhul tõenäoliselt arvestada konsolideeritud finantsandmeid Lõuna-Aafrika tootja suhtes oluliste andmetena, sest Lõuna-Aafrika tootja käibe osakaal kontserni kogukäibes ei olnud tühine.
- (130) Eeltoodust olenemata käsitati põhjenduses 128 viidatud Brasiilia tootja kohta kättesaadavaid andmeid kõige täielikumate andmetena representatiivsete müügi-, üld- ja halduskulude ning kasumi kindlaks määramiseks.
- (131) Oma märkustes 16. aprilli 2019. aasta teate kohta kordas kaebuse esitaja, et ta eelistab võrdlusriigina Türgit; samas ei esitanud ta vastuväidet komisjoni järeldusele, et võrdlusriigina võiks kasutada Brasiiliat.
- (132) Sellest tulenevalt järeldas komisjon, et uurimisaluse toote tootmise ning uurimisperioodi finantsandmete kättesaadavuse ja kvaliteedi seisukohast on Brasiilia sobiv võrdlusriik, nagu on selgitatud põhjenduses 128.
- (133) Pärast kontrollkäike valimisse kaasatud HRV eksportivate tootjate juurde, mille käigus komisjon määras kindlaks toorainete ja vastavate HS- või tariifikoodide lõpliku loetelu, võis kinnitada, et Brasiilia esitas kõige täielikumad andmed normaalväärtuse arvutamiseks vajalike moonutamata hindade ja võrdlusaluste kindlakstegemiseks.

3.2.2.4. Sotsiaal- ja keskkonnakaitse tase

- (134) Olles kindlaks teinud, et Brasiilia on kõige sobivam võrdlusriik, ei olnud vastavalt alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti a esimese taande viimasele lausele vaja hinnata sotsiaal- ja keskkonnakaitse taset.

3.2.2.5. Järeldus

- (135) Eespool esitatud analüüsi põhjal vastas Brasiilia kõikidele alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti a esimeses taandes sätestatud kriteeriumidele, et pidada seda sobivaks võrdlusriigiks. Eeskätt toodetakse Brasiilias märkimisväärses koguses uurimisalust toodet ning seal on olemas täielik andmestik kõikide tootmistegurite, müügi-, üld- ja halduskulude ning kasumi kohta uurimisperioodil.

3.2.3. Moonutamata kulude kindlakstegemiseks kasutatud allikad

- (136) 6. märtsi 2019. aasta teates märkis komisjon, et normaalväärtuse arvutamiseks kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktiga a kasutab ta enamiku tootmisteguritega seotud moonutamata kulude kindlakstegemiseks Global Trade Atlase andmebaasi (edaspidi „GTA andmebaas“), moonutamata tööjõukulude kindlakstegemiseks Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) ja riikide statistikat ning moonutamata energiakulude (näiteks elektri-, maagaasi- ja veekulude) kindlakstegemiseks muid allikaid, olenevalt valitud võrdlusriigist.
- (137) Oma 18. märtsi 2019. aasta märkustes märkis üks eksportiv tootja, et Brasiiliat ei tohiks pidada sobivaks võrdlusriigiks, kuna tööstusliku tooraine ekspordipiirangute OECD andmebaasi ⁽⁶⁷⁾ kohaselt on Brasiilias kehtestatud lehtvaltstodete ekspordile piirangud, mis võivad mõjutada lisaks omamaisele hinnale ka nende sisendite impordihinda. Sellega seoses märkis eksportiv tootja eelkõige, et kuumvalsteras on põhitooraine, mis moodustab tootmise kogukuludest 40–60 %.
- (138) Komisjon uuris ekspordipiirangute olemasolu Brasiilias ja kinnitas 16. aprilli 2019. aasta teates, et teatavate lehtterastodete ekspordiks tuleb taotleda ekspordiluba kooskõlas 10. oktoobri 1995. aasta seadusega nr 9.112, ⁽⁶⁸⁾ mis käsitleb tundlike kaupade ekspordi ja sellega seotud teenuseid. Selles etapis märkis komisjon, et valimisse kaasatud eksportivad tootjad ei kasutanud tootmises selliste HS-koodide alla kuuluvaid lehtvaltstoteid, mille suhtes kohaldatakse Brasiilias ekspordipiiranguid.
- (139) Pärast kontrollkäike leidis komisjon samas, et ainus uuritav eksportiv tootja kasutas tööpoolest asjaomase toote tootmisel lehtvaltstoteid, mis kuuluvad ühe HS-koodi, nimelt HS-rubriigi 7228 70 (kujuprofiilid) alla ja mille suhtes kohaldatakse põhjenduses 138 märgitud ekspordipiirangut.
- (140) Seepärast otsustas komisjon asendada selle konkreetse tootmisteguri moonutatud kulud Brasiilia impordihinna asemel rahvusvahelise võrdlusalusega. Seda võrdlusalust selgitatakse põhjenduses 158.
- (141) 18. märtsi 2019. aasta teates väitis üks eksportiv tootja, et kulumaterjale ei peaks arvestama tootmistegurite hulka alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti a kohaldamise eesmärgil, sest alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktis b viidatakse toorainele ja energiale ning see ei hõlma kulumaterjale.
- (142) 16. aprilli 2019. aasta teates märkis komisjon, et kulumaterjalid kuuluvad alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti a kohaldamisalasse, kuna see säte hõlmab eranditult kõiki normaalväärtuse arvutamiseks vajalikke tootmis- ja müügiikulusi. Seevastu alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktis b selgitatakse mõistet „olulised moonutused“, mis annab aluse kasutada alusmääruse artikli 2 lõike 6a sätteid normaalväärtuse kindlaksmääramiseks, kuid selles ei tooda esile selles erinevas kontekstis esitatud andmeid hindade ja kulude kohta (sealhulgas tooraine ja energia hinnad ja kulud, kuid mitte ainult). Komisjon oli seetõttu seisukohal, et eksportivad tootjad peavad esitama kõik tootmis- ja müügiikulud, sealhulgas kulumaterjalid, olenemata nende osakaalust tootmise üldkuludes, ning neid tuleb normaalväärtuse arvutamisel arvesse võtta. Seetõttu lükkas komisjon selle väite tagasi.

⁽⁶⁷⁾ Kättesaadav aadressil

https://qdd.oecd.org/subject.aspx?Subject=ExportRestrictions_IndustrialRawMaterials (viimati vaadatud 3. juulil 2019).

⁽⁶⁸⁾ Kättesaadav aadressil <http://portal.siscomex.gov.br/legislacao/legislacao/mais-legislacoes/mcti> (viimati vaadatud 3. juulil 2019).

- (143) Tuginedes otsusele kasutada võrdlusriigina Brasiiliat, teavitas komisjon 16. aprilli 2019. aasta teates huvitatud isikuid sellest, et ta kasutab GTA andmeid tootmiskulude moonutamata kulude kindlaksmääramiseks, ILO statistikat ja muid avalikult kättesaadavaid allikaid ⁽⁶⁹⁾ moonutamata tööjõukulude kindlaksmääramiseks ning teatavate Brasiilia elektri- ja maagaasitarnijate ning veekäitlejate tariife kõnealust tüüpi energia moonutamata kulude kindlaksmääramiseks.
- (144) Komisjon teavitas ka huvitatud isikuid, et moonutamata müügi-, üld- ja halduskulude ning kasumi kindlaksmääramiseks kasutab ta kontserni Iochpe Maxion ja eelkõige selle Brasiilias asuva emaettevõtja finantsandmeid, mis olid üksikasjalikult esitatud kontserni käsitlevates *individuaalsetes ja konsolideeritud finantsaruannetes 31. detsembril 2018 lõppenud aruandeaasta kohta ja sõltumatu audiitori aruandes* ⁽⁷⁰⁾.
- (145) Pärast 16. aprilli 2019. aasta teadet komisjon täiendavaid märkusi moonutamata kulude allikate ja võrdlusaluste kohta ei saanud. Seetõttu kinnitati esialgu põhjendustes 143 ja 144 loetletud allikad.

3.2.4. Moonutamata kulud ja võrdlusalused

3.2.4.1. Tootmistegurid

- (146) Nagu põhjenduses 29 on juba osutatud, püüdis komisjon 6. märtsi 2019. aasta teates koostada tootmistegurite ja allikate esialgse loetelu, mida ta kavatses kasutada kõikide tootmistegurite puhul, nagu materjalid, energia ja tööjõud, mida koostööd teinud eksportivad tootjad asjaomase toote tootmisel kasutavad.
- (147) Komisjon ei saanud pärast 6. märtsi 2019. aasta ega 16. aprilli 2019. aasta teadet ühtegi märkust tootmistegurite loetelu kohta.
- (148) Huvitatud isikutelt saadud teabe põhjal esitas komisjon 16. aprilli 2019. aasta teates loetelu 60 võimalikust HS-koodist, mis vastavad asjaomase toote valmistamisel kasutatud tootmisteguritele.
- (149) Seejärel koostas komisjon pärast kontrollkäike valimisse kaasatud eksportivate tootjate valdustesse tootmistegurite ja vastavate HS-koodide lõpliku loetelu.
- (150) Võttes arvesse kogu huvitatud isikute esitatud ja kontrollkäikudel kogutud teavet, tehti kindlaks järgmised tootmistegurid ja vajaduse korral HS-koodid:

Tabel 1

Tootmistegur	Kood Brasiilia tariifses klassifikatsioonis	Moonutamata väärtus
Toorained		
Kuumvaltsitud lehtterastooted, söövitamata, laiusega vähemalt 600 mm ja paksusega		
— üle 10 mm;	7208 36	4,91 CNY/kg
— 4,75 mm, kuid mitte üle 10 mm;	7208 37 00	4,86 CNY/kg
— 3 mm, kuid alla 4,75 mm;	7208 38	4,89 CNY/kg
— alla 3 mm	7208 39	4,57 CNY/kg
Teras		
— kujuprofiilid	[ei kohaldata]	5,06 CNY/kg

⁽⁶⁹⁾ Vt näiteks <https://www.jornalcontabil.com.br/quanto-custa-um-funcionario-aprenda-a-calculat/> või <https://establishbrazil.com/articles/whats-real-cost-employee> (viimati vaadatud 3. juulil 2019).

⁽⁷⁰⁾ Kättesaadav aadressil <https://www.iochpe.com.br/Download.aspx?Arquivo=Es93IRz+hvwnExFo7bRkrA==> (viimati vaadatud 4. juulil 2019).

Tootmistegur	Kood Brasiilia tariifses klassifikatsioonis	Moonutamata väärtus
Värv		
— polüestrite baasil;	3208 10	42,87 CNY/kg
— akrüül- või vinüülpolümeeride baasil;	3208 20	42,12 CNY/kg
— muud;	3208 90	54,65 CNY/kg
— epoksüvaigud	3907 30	28,70 CNY/kg
Keevitustraad		
— süsinikterasest traad;	7217 30	12,51 CNY/kg
— ränimangaanterasest traad;	7229 20 00	9,73 CNY/kg
— legeerterasest traad, muud	7229 90 00	21,74 CNY/kg
Ventiil	8481 30 00	10,30 CNY/tk
Gaasid		
— propaan, veeldatud;	2711 12	3,73 CNY/kg
— argoon,	2804 21	Ei kohaldata (vt põhjendused 153 ja 154)
— lämmastik;	2804 30 00	10,86 CNY/m ³
— hapnik;	2804 40 00	6,69 CNY/m ³
— süsinikdioksiid	2811 21 00	24,76 CNY/kg
Muud kemikaalid		
— vesinikkloriidhape;	2806 10	1,68 CNY/kg
— naatriumhüdroksiid;	2815 12 00	2,41 CNY/kg
— dinaatriumkarbonaat	2836 20	1,45 CNY/kg
— piimhape;	2918 11 00	21,22 CNY/kg
— naatriumvesinikkarbonaat;	3402 19 00	15,03 CNY/kg
— määrdeained;	3403 19 00	44,54 CNY/kg
— söövitamisained;	3810 10	66,46 CNY/kg
— vedeldi;	3814 00	40,26 CNY/kg
— naatriumnitraat;	3815 90	74,48 CNY/kg
v poliakrüülamiid	3906 90	17,74 CNY/kg
Tööjõud		
Tootmissektori tööjõukulud	[ei kohaldata]	34,53 CNY/tund

Tootmistegur	Kood Brasiilia tariifses klassifikatsioonis	Moonutamata väärtus
Energia		
Elekter	[ei kohaldata]	0,69–1,01 CNY/kWh
Maagaas	[ei kohaldata]	3,42–4,03 CNY/m ³
Vesi	[ei kohaldata]	181,92 CNY/kuus või 35,41–70,67 CNY/ tonn
Puidugraanulid	4401 31 00	0,65 CNY/kg
Kõrvalsaadus/jäätmed		
Terasest treimislaastud, hõõvli- ja raielaastud, freesimisjäätmed, saepuru, viilmed; lõikmed ning stantsimisjäätmed, pakettidena või mitte	7204 41 00	1,70 CNY/kg

a) Toorained ja jäätmed

- (151) Kontrollkäikude ajal kontrollis komisjon kasutatud tooraineid ja terasejäätmeid, mis tekkisid asjaomase toote valmistamisel.
- (152) Kuna võrdlusriigi turu puhul kõikide toorainete (v.a terase) kohta andmeid ei olnud, tugines komisjon impordihindadele. Võrdlusriigi impordihind tehti kindlaks kõikidest kolmandatest riikidest (v.a HRVst) pärit impordi ühikuhindade kaalutud keskmisena. Komisjon otsustas jätta välja HRVst pärit impordi võrdlusriiki, sest nagu ta jäeldas põhjenduses 112, ei ole HRV omamaiste hindade ja kulude kasutamine sobiv, kuna esinevad olulised moonutused kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktiga b. Kuna puuduvad tõendid selle kohta, et samad moonutused ei mõjuta ekspordiks mõeldud tooteid samas ulatuses, leidis komisjon, et samad moonutused mõjutasid ekspordihindu. Tegelikult ilmneb, et mitme HRVst Brasiiliasse eksporditud tooraine impordihind on madalam kui muu impordi puhul. Pärast HRV väljajätmist oli kolmandatest riikidest pärit import jätkuvalt representatiivne, moodustades 40–100 % Brasiiliasse suunatud impordi kogumahust.
- (153) Komisjon tegi kindlaks, et argooni Brasiiliasse suunatud impordi maht oli tähtsusetu ja seepärast ei saanud seda võrdlusalust pidada usaldusväärseks. Terasejäätmete puhul oli komisjon seisukohal, et Brasiilia impordihind oli märkimisväärselt kõrgem kuumvaltsitud lehtterastoodete impordihinnast ja seega ei peetud seda samuti usaldusväärseks.
- (154) Kuna koostööd tegeva eksportiva tootja argooniga seotud tegelikud kulud moodustasid uurimisperioodil toorainekuludest tähtsusetu osa (alla 0,005 %) ega avaldanud mõju dumpingumarginaali arvutustele, olenemata sellest, millist allikat kasutatakse nende asendamiseks, otsustas komisjon lisada need kulud tootmise üldkuludesse.
- (155) Terasejäätmete moonutamata hinna kindlaksmääramiseks võttis komisjon aluseks Brasiilia ekspordistatistika. Terasejäätmete ekspordihinna arvutamisel kohaldatakse vastavalt põhjendust 152. Lisaks märkis komisjon, et Brasiiliast ei eksporditud HRVsse terasejäätmeid.
- (156) Et teha kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõike 6a punkti a esimese taandega kindlaks eksportiva tootja tehasesse tarnitud toorainete moonutamata hind, lisis komisjon impordihinnale rahvusvahelise transpordi ja kindlustuskulud (⁽⁷¹⁾) ja riigisisese transpordi kulud ning kohaldas selle suhtes võrdlusriigi imporditollimaksu. Kõigi toorainete rahvusvahelise ja riigisisese transpordi kulud ning kindlustuskulud prognoositi koostööd tegeva eksportiva tootja esitatud kontrollitud andmete põhjal.

(⁷¹) Brasiilia impordi kohta on GTAs esitatud FOB tasandi andmed.

- (157) Kui tooraine moonutamata hinna kindlaksmääramiseks kasutati ekspordihinda, ⁽⁷²⁾ siis GTA andmeid täiendavalt ei kohandatud. Komisjon oli seisukohal, et Brasiilia tarnija ja rahvusvahelise sadama vahelised kulud olid sellise tarnija ja tema Brasiilia kliendi vahelised kulud. Seetõttu tuleks GTA-põhist hinda aktsepteerida kui eksportiva tootja tehasesse tarnitud tooraine hinda.
- (158) Põhjendustes 137–140 selgitatud põhjustel kasutas komisjon rahvusvahelist võrdlusalust, et määrata kindlaks terase moonutamata kulud. Moonutamata rahvusvaheline võrdlusalus, mida kasutati, on Ladina-Ameerika õõnesprofiilide ja talade tehasehind ⁽⁷³⁾. Võrdlusalust käsitati moonutamata võrdlusalusena, sest Brasiilias ja Mehhikos kindlaks tehtud tehinguväärtuste aritmeetilise keskmise alusel leiti, et see kajastab konkurentsivõimelisi turutingimusi piirkonnas. Selle võrdlusaluse kohaselt olid hinnad uurimisperioodil vahemikus 4,55 CNY/kg kuni 5,61 CNY/kg.
- (159) Mõne tooraine puhul ei olnud koostööd tegeval eksportival tootjal võimalik oma arvestuses tarbimismahtu kindlaks määrata. Kõnealuste toorainete tegelikud kulud moodustasid tootmise tegelikest kogukuludest väikese osa, st alla 0,5 %. Need kulud lisati tootmise üldkuludele, nagu on selgitatud põhjenduses 169.

b) Tööjõud

- (160) Tööjõukulude võrdlusaluse kindlaksmääramiseks kasutas komisjon ILO statistikat ja avalikult kättesaadavat teavet Brasiilia töandja täiendavate tööjõukulude kohta.
- (161) ILO statistikas ⁽⁷⁴⁾ on esitatud andmed töötaja kohta nädalas keskmiselt töötatud tegeliku tundide arvu ja tootmissektori töötajate igakuise töötasu kohta uurimisperioodil. Nende andmete põhjal arvutas komisjon välja tootmissektori tunnipalga, millele lisati täiendavad tööjõuga seotud kulud ⁽⁷⁵⁾ (töandja makstavad sotsiaalkindlustus- ja töötuskindlustusmaksed).

c) Elekter

- (162) Elektri hind, mille oli kehtestanud üks Brasiilia suurimaid elektritarnijaid, äriühing EDP Brasil, oli hõlpsasti kättesaadav ⁽⁷⁶⁾. Teave oli piisavalt üksikasjalik, et määrata kindlaks elektri hind ja jaotusvõrgu kasutamise hind (*modalidade tarifaria asul*), mida maksavad tööstustarbivad.
- (163) Tuleb märkida, et Brasiilias kohustab reguleeriv asutus Agência Nacional de Energia Elétrica ⁽⁷⁷⁾ (ANEEL) elektritarnijaid töstma oma tariife teatava protsendi võrra, et reguleerida elektrienergia tarbimist riigis. ANEEL kasutab märgistussüsteemi ⁽⁷⁸⁾ (roheline, kollane, punane 1, punane 2), mis näitab, kas elektri hind peaks olema selline, nagu tarnija on esitanud (roheline), või tuleks seda suurendada 0,010 BRL/kWh (kollane), 0,030 BRL/kWh (punane 1) või 0,050 BRL/kWh (punane 2). ANEEL avaldab märgistused kord kuus ja uurimisperioodi kohta olid need äriühingu EDP Brasil veebilehel ⁽⁷⁹⁾ kergesti kättesaadavad. Elektrienergia moonutamata kulude kindlaksmääramisel võttis komisjon arvesse uurimisperioodil kohaldatud märgistusi ja korrigeeris hinda vastavalt.
- (164) Tabelis 1 olevad elektri moonutamata kulud on esitatud vahemikuna, sest eri tarbijate suhtes kehtivad erinevad tariifid, olenevalt nende tarbimisest.

d) Maagaas ja puidugraanulid

- (165) Eksportivad tootjad kasutasid soojusenergia tootmiseks maagaasi või puidugraanuleid. Uurimisperioodi jooksul Brasiilias tööstustarbijatele kehtinud maagaasi keskmine hind oli hõlpsasti kättesaadav kaevandus- ja energeetikaministeeriumi igakuises väljaandes ⁽⁸⁰⁾. Puidugraanulite moonutamata kulud määrati kindlaks Brasiilia impordihinna alusel, nagu on selgitatud põhjenduses 152.

⁽⁷²⁾ Brasiilia ekspordi kohta on GTAs esitatud FOB tasandi andmed.

⁽⁷³⁾ Kättesaadav aadressil <http://www.meps.co.uk/L.AmerPrice.htm> (viimati vaadatud 29. augustil 2019); toodet on kirjeldatud järgmiselt: profiilid ja talad – 240 mm x 240 mm H-Beam – välja arvatud USA ja Kanada: 10 tolli x 10 tolli lai flantsitud tala; ning Hiina: 300 mm x 300 mm H-tala (kättesaadav aadressil <http://www.meps.co.uk/definitions.htm> (viimati vaadatud 29. augustil 2019)).

⁽⁷⁴⁾ Kättesaadav aadressil https://www.ilo.org/ilostat/faces/oracle/webcenter/portalapp/pagehierarchy/Page21.jspx?_afzLoop=518377340582818&_afzWindowMode=0&_afzWindowId=o8k2wnnrz_1#%40%40%3F_afzWindowId%3D08k2wnnrz_1%26_afzLoop%3D518377340582818%26_afzWindowMode%3D0%26_adf.ctrl-state%3D08k2wnnrz_54 (viimati vaadatud 4. juulil 2019).

⁽⁷⁵⁾ Kättesaadav aadressil <https://establishbrazil.com/articles/whats-real-cost-employee> (viimati vaadatud 4. juulil 2019).

⁽⁷⁶⁾ Kättesaadav aadressil <http://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/tarifas-aplicadas-a-clientes-atendidos-em-alta-e-media-tensao-grupo-a> (viimati vaadatud 10. aprillil 2019).

⁽⁷⁷⁾ Kättesaadav aadressil <http://www.aneel.gov.br/a-aneel> (viimati vaadatud 10. aprillil 2019).

⁽⁷⁸⁾ Kättesaadav aadressil <http://www.aneel.gov.br/bandeiras-tarifarias> (viimati vaadatud 10. aprillil 2019).

⁽⁷⁹⁾ Kättesaadav aadressil <http://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/bandeira-tarifaria> (viimati vaadatud 10. aprillil 2019).

⁽⁸⁰⁾ Boletim mensal de acompanhamento da indústria de gás natural, kättesaadav aadressil http://www.mme.gov.br/documents/1138769/0/Boletim_Gas_Natural_nr_142_DEZ_18.pdf/49912e53-03ee-47cc-a45e-7ffa093ff777 (viimati vaadatud 16. juulil 2019).

(166) Tabelis 1 olevad maagaasi moonutamata kulud on esitatud vahemikuna, sest eri tarbijate suhtes kehtivad erinevad tariifid, olenevalt nende tarbimisest.

e) Vesi

(167) Veetariif, mille on kehtestanud São Paulo osariigis veevarustuse ning reovee kogumise ja puhastamise eest vastutav äriühing Sabesp, oli hõlpsasti kättesaadav. Teave hõlmas üksikasjalikke andmeid tariifide ⁽⁸¹⁾ kohta, mida kohaldati tööstustarbijate suhtes 2018. aastal São Paulo osariigi eri allpiirkondades ja omavalitsusüksustes ⁽⁸²⁾. Komisjon määras vee ja reovee kogumise moonutamata kulud kindlaks tariifi alusel, mida kohaldati tööstustarbijatele suurlinnapiirkonnas uurimisperioodi jooksul.

(168) Tabelis 1 olevad vee moonutamata kulud on esitatud vahemikuna, sest eri tarbijate suhtes kehtivad erinevad tariifid, olenevalt nende tarbimisest.

3.2.4.2. Tootmise üldkulud, müügi-, üld- ja halduskulud ning kasum

(169) Koostööd tegeva eksportiva tootja tootmise üldkuludid suurendati nende toorainekulude võrra, mille tarbimismahtu ei olnud võimalik eksportiva tootja dokumentides kindlaks teha, ja argooniga seotud kulude võrra, nagu on selgitatud põhjendustes 153 ja 154, ning neid väljendati seejärel protsendina eksportiva tootja tegelikust tootmiskuludest. Seda protsendimäära kohaldati tootmise moonutamata tootmiskulude suhtes.

(170) Müügi-, üld- ja halduskulude ning kasumi puhul kasutas komisjon kontserni Iochpe Maxion Brasiilias asuva emaettevõtja finantsandmeid, sest emaettevõtja asub Brasiilias ja on asjaomase toote tootja, ⁽⁸³⁾ nagu on märgitud 16. aprillil 2019. aasta teates.

(171) Müügi-, üld- ja halduskulude arvutamisel ei võtnud komisjon arvesse kirjet „tütarettevõtete kasumi (kahjumi) osa“, sest selline kulu (või tulu) ei olnud asjaomase tootega seotud ja oli omane kontserni rahvusvahelisele struktuurile. 2018. aastal sai emaettevõtja osa tütarettevõtete kasumist. Korrigeerimise tulemusel oli müügi-, üld- ja halduskulude osakaal suurem, kuid kasumi osakaal oli väiksem. Kokkuvõttes see müügi-, üld- ja halduskulude ning saadud kasumi taset ei mõjutanud.

3.2.4.3. Normaalväärtuse arvutamine

(172) Arvestusliku normaalväärtuse arvutamiseks tegi komisjon järgmist.

(173) Esiteks määras komisjon kindlaks moonutamata tootmiskulud. Ta kohaldas moonutamata kulusid ühiku kohta koostööd tegeva eksportiva tootja konkreetsete tootmistegurite tegelikule tarbimisele.

(174) Teiseks suurendas komisjon moonutamata tootmiskulusid, lisades põhjenduses 169 kirjeldatud viisil kindlaks tehtud tootmise üldkulud, et saavutada moonutamata tootmiskulud.

(175) Viimaseks kohaldas komisjon tootmiskulude suhtes, mis tehti kindlaks põhjenduses 174 kirjeldatud viisil, kontserni Iochpe Maxion emaettevõtja müügi-, üld- ja halduskulusid ning kasumit, nagu on selgitatud põhjendustes 170 ja 171.

(176) Müügi-, üld- ja halduskulud olid väljendatuna müüdüd kaupade kulude protsendina ja kohaldas seda moonutamata tootmiskuludele 11,21 %.

(177) Kasum oli väljendatuna müüdüd kaupade kulude protsendina ja kohaldas seda moonutamata tootmiskuludele 5,06 %.

(178) Selle põhjal arvutas komisjon kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõike 6a punktiga a normaalväärtuse tooteliigi kohta tehasest hankimise tasandil. Kuna valimisse kuulus vaid üks eksportiv tootja, arvutas komisjon normaalväärtuse ainult selle eksportiva tootja iga tooteliigi kohta.

⁽⁸¹⁾ Kättesaadav aadressil <http://site.sabesp.com.br/site/interna/Default.aspx?secaoId=183> (viimati vaadatud 10. aprillil 2019).

⁽⁸²⁾ Näiteks suurlinnapiirkonnas http://site.sabesp.com.br/site/uploads/file/asabesp_doctos/comunicado_06_2018.pdf (viimati vaadatud 10. aprillil 2019).

⁽⁸³⁾ Vt 16. aprillil 2019. aasta teade (nr t19.001778).

3.3. Ekspordihind

- (179) Kõnealune eksportiv tootja eksportis liitu otse sõltumatutele klientidele. Seega oli ekspordihind alusmääruse artikli 2 lõike 8 kohaselt asjaomase toote eest tegelikult makstud või makstav hind, kui asjaomast toodet müüdi ekspordiks liitu.

3.4. Võrdlus

- (180) Komisjon võrdles normaalväärtust ja koostööd tegeva eksportiva tootja ekspordihinda tehasehindade põhjal.
- (181) Õiglase võrdluse tagamiseks kohandas komisjon vajaduse korral ekspordihinda, võttes arvesse hindu ja hindade võrreldavust mõjutavaid erinevusi kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõikega 10. Kohandusi, mis põhinesid koostööd tegeva äriühingu tegelikel näitajatel, tehti seoses käitlemis-, sisemaa-kaubaveo-, pakendamis- ja krediidikulude ning pangatasudega.

3.4.1. Dumpingumarginaal

- (182) Vastavalt alusmääruse artikli 2 lõigetele 11 ja 12 võrdles komisjon valimisse kaasatud eksportiva tootja puhul samasuguse toote iga liigi kaalutud keskmist normaalväärtust asjaomase toote vastava liigi kaalutud keskmise ekspordihinnaga.
- (183) Selle põhjal on esialgne kaalutud keskmine dumpingumarginaal, väljendatuna protsendina CIF-hinnast liidu piiril ilma tollimakse tasumata, järgmine.

Äriühing	Esialgne dumpingumarginaal (%)
Xingmin Intelligent Transportation Systems Co., Ltd.	69,4
Tangshan Xingmin Wheels Co., Ltd.	69,4
Xianning Xingmin Wheels Co., Ltd.	69,4

- (184) Nagu on selgitatud põhjenduses 18, vähendati kahe valimisse kaasatud eksportiva tootja koostööst keeldumise tõttu ja toote määratluse piiramise tagajärjel ühe eksportiva tootja väljajätmise tõttu valimit nii, et sellesse kuulub ainult üks äriühing, nimelt Xingmin Group. Seetõttu ei olnud alusmääruse artikli 9 lõike 6 kohaselt võimalik kindlaks määrata valimisse kaasamata koostööd tegevate eksportivate tootjate puhul kaalutud keskmist dumpingumarginaali. Arvestades seda, mil määral keelduti väljavõttelise uuringu raames koostööst ja et aeg oli menetluse hilises etapis uue valimi moodustamiseks ebapiisav, otsustas komisjon kohaldada kooskõlas alusmääruse artikli 17 lõikega 4 ja artikliga 18 valimi suhtes parimaid kättesaadavaid fakte.
- (185) Selle põhjal otsustas komisjon valimisse mittekaasatud koostööd tegevate eksportivate tootjate puhul erandlikult kindlaks määrata dumpingumarginaali samal tasemel kui ainsa valimisse kaasatud eksportiva tootja puhul. Selle põhjuseks on asjaolu, et valimi moodustamise ebaõnnestumine oli tingitud ka teatavate tooteliikide väljajätmisest, millel oli otsene mõju valimile, kuna üks kahest valimisse jäänud koostööd tegevast eksportivast tootjast üks tuli välja jätta. Komisjon võttis arvesse ka seda, et valimisse jäänud äriühingu import moodustas ligikaudu 20 % asjaomase toote impordist ja ta eksportis liitu paljusid erinevaid tooteliike.
- (186) Kõigi teiste eksportivate tootjate puhul otsustas komisjon kehtestada dumpingu jääkmarginaali tasemel, mis vastab kaalutud keskmisele dumpingumarginaalile, mis tehti kindlaks valimisse kaasatud äriühingu puhul kaheksa suurima individuaalse dumpingumarginaaliga tooteliigi suhtes. Nende tooteliikide ekspordi maht moodustas ligikaudu 29 % kõnealuse äriühingu poolt liitu eksporditud toodete kogumahust, mida peetakse piisavalt representatiivseks.

- (187) Esialgsed dumpingumarginaalid, väljendatuna protsendina CIF-hinnast liidu piiril enne tollimaksu tasumist, on järgmised.

Äriühing	Esialgne dumpingumarginaal (%)
Xingmin Intelligent Transportation Systems Co., Ltd.	69,4
Tangshan Xingmin Wheels Co., Ltd.	69,4
Xianning Xingmin Wheels Co., Ltd.	69,4
Muud koostööd tegevad äriühingud	69,4
Kõik muud äriühingud	80,1

4. KAHJU

4.1. Liidu tootmisharu ja liidu toodangu määratlus

- (188) Uurimisperioodil valmistas liidus samasugust toodet 11 tootjat. Neid käsitatakse liidu tootmisharuna alusmääruse artikli 4 lõike 1 tähenduses.
- (189) Uurimisperioodil oli liidu kogutoodang hinnanguliselt ligikaudu 35 miljonit terasrattast. Komisjon tegi selle näitaja kindlaks EUWA-lt küsimustikule saadud kontrollitud vastuste põhjal, kontrollis neid ja ajakohastas neid vajaduse korral valimisse kaasatud liidu tootjatele küsimustikule saadud kontrollitud vastuste põhjal. Nagu on märgitud põhjenduses 8, koosneb valim kolmest liidu tootjast, kelle toodang moodustab üle 35 % samasuguse toote kogutoodangust liidus.

4.2. Liidu turg ja tarbimine

- (190) Terasrattaste turg hõlmab mitmesuguseid tooteliike olenevalt peamiselt selle sõiduki liigist, millele need paigaldatakse. Need tooteliigid varieeruvad peamiselt suuruse poolest ning väiksemaid rattaid kasutatakse sõiduautodel ja suurema läbimõõduga rattad on mõeldud raskeveokitele ja eriotstarbelistele mootorsõidukitele. Need tooteliigid liigitatakse tavaliselt tootmisharu järgi kahte kategooriasse: sõiduautode rattad (sõidukitele, millel on kuni kaheksa istekohta) ja tarbesõidukite rattad (kõik muud). Kõigil neil eri liikidel on samad füüsilised omadused ja kasutusala ning seetõttu käsitatakse neid käesoleva uurimise puhul ühe tootena.
- (191) Uurimisel tehti kindlaks, et nii Hiina kui ka liidu tootjad tegutsevad mõlemad nii sõiduautode rataste kui ka tarbesõidukite rataste turul. Tuginedes kaebuse esitaja antud teabele, olid ligikaudu 45 % Hiina impordist uurimisperioodi jooksul sõiduautode rattad ja 55 % tarbesõidukite rattad. Liidus moodustavad ligikaudu 65 % müügist sõiduautode rattad ja 35 % tarbesõidukite rattad.
- (192) Terasrattaid müüakse liidus kahe peamise turustuskanali kaudu: kas otse autotootjatele (algseadmete valmistajad) või sõltumatutele äriühingutele, kes arendavad terasrattaid ja kujundavad nende kaubamärke ning müüvad neid seejärel hulgi- või jaemüüjatele. Isegi kui autotootjad nõuavad üsna rangeid spetsifikatsioone, on kõigil ratastel samad/võrreldavad omadused nende turustuskanalist olenemata ning lõppkokkuvõttes moodustavad kõik terasrattaste liigid ühe homogeense liigi. Kõige olulisem on see, et esinevad selged omavahelised seosed kahe turustuskanali vahel, sest ühe turustuskanali hinnad võivad avaldada survet teisele.
- (193) Komisjon tegi liidu tarbimise kindlaks liidu turul esineva liidu tootmisharu müügi mahul, millele lisandus import kõikidest kolmandatest riikidest.

(194) Liidu tarbimine muutus järgmiselt.

Tabel 2

Liidu tarbimine

	2015	2016	2017	Uurimisperiood
Liidu kogutarbimine (tükiarv tuhandetes)	38 554	38 523	40 161	39 387
<i>Indeks</i>	100	100	104	102

Allikas: EUWA, valimisse kaasatud tootjad.

(195) Liidu tarbimine suurenes vaatlusalusel perioodil 2 %.

4.3. Asjaomasesest riigist pärit import

(196) CN-koodid ex 8708 70 10, ex 8708 70 99 ja ex 8716 90 90 hõlmavad laiemat valikut tooteid kui terasrattad. Peale selle on Eurostatis ainus kasutatav mõõtühik kaal, mis ei pruugi võimaldada eri impordiallikate andmeid piisavalt võrrelda, arvestades terasrattaste eri liike, mille puhul eri diameetriga rataste kaal on erinev, ja/või võimalikku erinevat ja muutuvat tootevalikut (sõiduautode rattad ja tarbesõidukite rattad, sealhulgas ka traktorite ja haagiste rattad). EUWA juhtis kaebuses sellele tähelepanu ja esitas lisaks kaebuses esitatud andmetele ka oma prognoosid Hiinast, Türgist ja teistest riikidest pärit impordi mahtude kohta, mida komisjon kontrollis. Seda arvestades teavitas komisjon huvitatud isikuid ning võimaldas neil esitada märkusi andmete eri allikate kohta, sealhulgas EUWA uurimise käigus esitatud impordimahtude prognooside ning Eurostati andmetel põhinevate impordimahtude ja -hindade kohta. Ükski osaleja ei esitanud vastuväiteid impordimahtude prognoosidele, mida peeti seetõttu parimaks kättesaadava teabe allikaks. Kuigi EUWA väljendas kahtlusi Eurostatis esitatud hindade taseme suhtes, tugines komisjon muu teabeallika puudumisel hinnasuundumuste väljaselgitamiseks vähemalt Eurostati andmetele. Komisjon kasutas aga hindu, mis saadi valimisse kaasatud osalejatelt, et võrrelda hinnatasemeid hinna allalöömise ja kahjumarginaali kindlaksmääramiseks.

4.3.1. HRVst pärit impordi maht ja turuosa

(197) Impordi turuosa kindlakstegemiseks võrreldi impordi mahtu liidu tarbimisega.

(198) HRVst pärit import liitu muutus järgmiselt.

Tabel 3

Impordimaht ja turuosa

	2015	2016	2017	Uurimisperiood
HRVst pärit impordi maht (tükiarv tuhandetes)	1 007	1 257	1 963	2 093
<i>Indeks</i>	100	125	195	208
Turuosa	2,6 %	3,3 %	4,9 %	5,3 %
<i>Indeks</i>	100	125	187	204

Allikas: EUWA.

(199) HRVst pärit import ja selle turuosa kahekordistus vaatlusalusel perioodil. Import suurenes umbes 1 miljonilt 2 miljoni ühikuni, mis vastab turuosa suurenemisele 2,6 %-lt 5,3 %-le uurimisperioodil. HRVst pärit import moodustas ligikaudu 25 % koguimpordist uurimisperioodil. Tuleks märkida, et kättesaadavatele andmetele tuginedes puudutas Hiina import nii sõiduautode kui ka tarbesõidukite rattaid ning suurenes mõlema liigi puhul, aga suurenemine oli märgatava sõiduautode rataste puhul.

4.3.2. HRVst pärit impordi hinnad ja hinna allalöömine

- (200) Nagu on selgitatud eespool põhjenduses 196, tegi komisjon impordihindade suundumused kindlaks Eurostati andmete põhjal, mille komisjon avaldas menetluse käigus huvitatud isikutele avalikustatud andmetena. Tuletatakse meelde, et ehkki Eurostati andmed ei andnud täpset ülevaadet impordi absoluutsest tasemest – ja seega ühikuhindadest, olid need samas ainus kättesaadav teabeallikas, et teha kindlaks vähemalt hinnasuundumused. Seega võeti selles kontekstis arvesse alltoodud andmeid ning seega neid ei kasutatud hinnatasemete võrdlemiseks.
- (201) HRVst liitu suunatud impordi hind muutus järgmiselt.

Tabel 4

Impordihinnad (EUR/kg)

	2015	2016	2017	Uurimisperiood
HRV	2,04	1,90	1,85	1,90
Indeks	100	93	91	93

Allikas: Eurostat.

- (202) HRVst pärit impordi hinnad langesid vaatlusalusel perioodil keskmiselt 7 %.
- (203) Et teha kindlaks ka hinna allalöömine uurimisperioodil, võrdles komisjon
- valimisse kaasatud koostööd tegeva Hiina tootja impordi kaalutud keskmisi hindu tooteliigi kohta esimese sõltumatu kliendi jaoks liidu turul, ⁽⁸⁴⁾ mis määrati CIF-hinnana (kulud, kindlustus, vedu), tehes asjakohased kohandused tollimaksude ja impordijärgsete kulude arvesse võtmiseks; ning
 - vastavaid valimisse kaasatud liidu tootjate tehasehindade tasemele kohandatud kaalutud keskmisi müügihindu tooteliigi kohta liidu turul sõltumatute klientide jaoks.
- (204) Hindu võrreldi tooteliikide kaupa samal kaubandustasandil toimunud tehingutes, tehes vajaduse korral nõuetekohased kohandused ning arvates maha tagasimaksud ja hinnaalandused. Võrdluse tulemus on väljendatud protsendina valimisse kaasatud liidu tootjate käibest uurimisperioodil. Selle puhul võis täheldada märkimisväärset madalamat hinnaga pakkumist vahemikus 8,7–42,6 %, mis tõi kaasa kaalutud keskmise marginaali 26,2 % koostööd tegeva eksportija jaoks.

4.4. Liidu tootmisharu majanduslik olukord

4.4.1. Üldised tähelepanekud

- (205) Uurides dumpinguhinnaga impordi mõju liidu tootmisharule, hinnati kooskõlas alusmääruse artikli 3 lõikega 5 kõiki majandusnäitajaid, mis liidu tootmisharu olukorda vaatlusalusel perioodil kujundasid.
- (206) Nagu on märgitud põhjenduses 8, kasutati liidu tootmisharule põhjustatud võimaliku kahju kindlakstegemiseks väljavõtetlist uuringut.
- (207) Kahju kindlakstegemisel eristas komisjon makro- ja mikromajanduslikke kahjunäitajaid. Makromajanduslikke näitajaid hindas komisjon andmete põhjal, mille EUWA esitas küsimustikule antud kontrollitud vastuses. Need andmed olid seotud kõigi liidu tootjatega, kuid neid ajakohastati, kui see oli vajalik pärast kontrollkäike valimisse kaasatud liidu tootjate valdustesse. Mikromajanduslikke näitajaid hindas komisjon andmete põhjal, mille esitasid valimisse kaasatud liidu tootjad küsimustikule antud kontrollitud vastustes. Mõlemad andmekogumid leiti olevat liidu tootmisharu majandusliku olukorra suhtes representatiivsed.

⁽⁸⁴⁾ Nagu märgitud põhjenduses 179, eksportis kõnealune eksportiv tootja liitu otse sõltumatutele klientidele. Seega oli madalama hinnaga pakkumise arvutamisel kasutatud ekspordihind alusmääruse artikli 2 lõike 8 kohaselt asjaomase toote eest tegelikult makstud või makstav hind, kui asjaomast toodet müüdi ekspordiks liitu.

- (208) Makromajanduslikud näitajad on: toodang, tootmisvõimsus, tootmisvõimsuse rakendamine, müügiimaht, turuosa, kasv, tööhõive, tootlikkus ja dumpingumarginaalide suurus.
- (209) Mikromajanduslikud näitajad on: keskmine ühikuhind, ühikukulu, keskmised tööjõukulud, kasumlikkus, rahavoog, investeeringud, investeeringutasuvus ja kapitali kaasamise võime.

4.4.2. Makromajanduslikud näitajad

4.4.2.1. Toodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine

- (210) Liidu kogutoodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 5

Tootmine, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendusaste

	2015	2016	2017	Uurimisperiood
Tootmismahd (tükiarv tuhandetes)	36 399	35 252	36 860	34 999
<i>Indeks</i>	100	97	101	96
Tootmisvõimsus (tükiarv tuhandetes)	52 050	52 226	52 744	52 289
<i>Indeks</i>	100	100	101	100
Tootmisvõimsuse rakendusaste	69,9 %	67,5 %	69,9 %	66,9 %
<i>Indeks</i>	100	97	100	96

Allikas: EUWA, valimisse kaasatud tootjad.

- (211) Liidu tootmisharu kogutoodang kõikus, ent vähenes vaatlusalusel perioodil 4 %. Kuna tootmisvõimsus püsis kogu vaatlusalusel perioodil peaaegu samal tasemel, vähenes tootmisvõimsuse rakendusaste 69,9 %-lt 66,9 %-le.

4.4.2.2. Müügiimaht ja turuosa

- (212) Liidu tootmisharu müügiimaht ja turuosa muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 6

Müügiimaht ja turuosa

	2015	2016	2017	Uurimisperiood
Müügi kogumaht liidu turul (tükiarv tuhandetes)	32 731	32 299	32 581	31 451
<i>Indeks</i>	100	99	100	96
Turuosa	84,9 %	83,8 %	81,1 %	79,8 %
<i>Indeks</i>	100	99	96	94

Allikas: EUWA, valimisse kaasatud tootjad.

- (213) Liidu tootmisharu müügi- ja turuosaga seotud näitajad viitavad sellele, et liidu tootmisharu ei suutnud vaatlusajal kasvada ei absoluutarvudes ega seoses tarbimisega.

4.4.2.3. Kasv

- (214) Eespool esitatud tootmise, müügi- ja turuosaga seotud näitajad viitavad sellele, et liidu tootmisharu ei suutnud vaatlusajal kasvada ei absoluutarvudes ega seoses tarbimisega.

4.4.2.4. Tööhõive ja tootlikkus

- (215) Tööhõive ja tootlikkus muutusid vaatlusajal järgmiselt.

Tabel 7

Tööhõive ja tootlikkus

	2015	2016	2017	Uurimisperiod
Töötajate arv	2 970	2 949	2 947	2 985
<i>Indeks</i>	100	99	99	100
Tootlikkus (tükiarv tuhandetes töötaja kohta)	12,3	12,0	12,4	11,6
<i>Indeks</i>	100	98	102	95

Allikas: EUWA, valimisse kaasatud tootjad.

- (216) Vaatlusalusel perioodil oli liidu tööhõive stabiilne. Tarbimise kasv ei olnud tõe poolest vastavuses tööhõive kasvuga, sest müügi- ja tootmisharu vähenesid. Kuna tootmine vähenes 4 %, kahanes liidu tootmisharu tootlikkus vaatlusajal 5 %.

4.4.2.5. Dumpingumarginaali suurus ja varasemast dumpingust taastumine

- (217) Kõik dumpingumarginaalid olid miinimumtasemest märkimisväärselt suuremad. Tegelikke dumpingumarginaalide suurusjärgu mõju liidu tootmisharule oli suur, arvestades HRVst pärit impordi mahtu ja hindu.

- (218) Käesolev on esimene asjaomase toote dumpinguvastane uurimine. Seetõttu puuduvad andmed, mille alusel hinnata võimaliku varasema dumpingu mõju.

4.4.3. Mikromajanduslikud näitajad

4.4.3.1. Hinnad ja neid mõjutavad tegurid

- (219) Valimisse kaasatud liidu tootjate kaalutud keskmised ühiku müügihinnad liidus asuvatele klientidele muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 8

Keskmine müügihind liidus (eurodes)

	2015	2016	2017	Uurimisperiood
Ühiku keskmine tehase müügihind liidus asuvatele sõltumatutele klientidele	15,3	15,8	18,0	18,4
<i>Indeks</i>	100	104	118	121
Ühiku tootmiskulu	14,4	14,3	17,1	18,5
<i>Indeks</i>	100	99	118	128

Allikas: valimisse kaasatud tootjad.

- (220) Liidu tootmisharu tootmiskulud suurenesid vaatlusalusel perioodil 28 %, mis oli peamiselt tingitud põhitooaine – kuumvaltsitud lehtterastoodete – järsust hinnatõusust, kuid liidu tootmisharu keskmine ühiku müügihind liidus asuvate sõltumatute klientide jaoks suurenes uurimisperioodil vaid 21 %. See näitab tõsist hinnasurvet, mille on põhjustanud asjaomase toote jõuliselt kasvav import. Nagu selgitatud punktis 4.4.3.4, mõjutab see märkimisväärselt liidu tootmisharu finantsolukorda, mis muutus uurimisperioodil kahjumlikuks.

4.4.3.2. Tööjõukulud

- (221) Valimisse kaasatud liidu tootjate keskmine tööjõukulu muutus vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 9

Keskmine tööjõukulu töötaja kohta (eurodes)

	2015	2016	2017	Uurimisperiood
Keskmine tööjõukulu töötaja kohta	51 975	48 466	51 577	53 484
<i>Indeks</i>	100	93	99	103

Allikas: valimisse kaasatud tootjad.

- (222) Ajavahemikus 2015. aastast kuni uurimisperioodini valimisse kaasatud liidu tootjate keskmine tööjõukulu töötaja kohta suurenes veidi – 3 %. Tööjõukulu suurenes eelkõige 2017. aastal seoses ühe valimisse kaasatud tootja liikmesriigis toimunud õigusliku muudatusega.

4.4.3.3. Laovarud

(223) Liidu tootjate laovarud muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 10

Laovarud

	2015	2016	2017	Uurimisperiood
Lõppvarud (tükiarv tuhandetes)	2 327	1 845	2 155	1 631
<i>Indeks</i>	100	79	93	70
Lõppvarud protsendina toodangust	6,4 %	5,2 %	5,8 %	4,7 %
<i>Indeks</i>	100	82	91	73

Allikas: EUWA, valimisse kaasatud tootjad.

(224) Varude taset ei saa pidada asjakohaseks kahjunäitajaks, kuna terasrataste tootmine toimub suurel määral tellimuse alusel; teatud ajahetke varud on kõige tõenäolisemalt mõjutatud asjaolust, et kaup on müüdüd, kuid veel kohale toimetamata. Seetõttu on laovarude muutused esitatud üksnes teavitamise eesmärgil.

(225) Kokkuvõttes vähenesid lõppvarud vaatlusalusel perioodil 30 %. Lõppvarud protsendina toodangust vähenesid veidi -6,4 %-lt 2015. aastal 4,7 %-le uurimisperioodi jooksul, st 27 %.

4.4.3.4. Kasumlikkus, rahavoog, investeeringud, investeeringutasuvus ja kapitali kaasamise võime

(226) Valimisse kaasatud liidu tootjate kasumlikkus, rahavoog, investeeringute maht ja investeeringutasuvus muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 11

Kasumlikkus, rahavoog, investeeringud ja investeeringutasuvus

	2015	2016	2017	Uurimisperiood
Liidus sõltumatutele klientidele suunatud müügi kasumlikkus (protsent müügi käibest)	2,3 %	7,1 %	3,5 %	-1,1 %
<i>Indeks</i>	100	309	153	-49
Rahavoog (eurodes)	7,9 %	11,9 %	4,3 %	6,1 %
<i>Indeks</i>	100	151	54	78
Investeeringud (tuhandetes eurodes)	7 326	6 830	9 990	13 713
<i>Indeks</i>	100	93	136	187
Investeeringutasuvus	16,1 %	48,6 %	24,7 %	-5,5 %
<i>Indeks</i>	100	301	153	-34

Allikas: valimisse kaasatud tootjad.

- (227) Et teha kindlaks valimisse kaasatud liidu tootjate kasumlikkus, tegi komisjon kindlaks liidus sõltumatutele klientidele müüdüd samasuguse toote eest saadud maksueelse puhaskasumi protsendina selle müügi käibest. Vaatlusalusel perioodil oli kasumlikkus kõikuv, kuid üldiselt vähenes see alates 2016. aastast ning muutus uurimisperioodil negatiivseks.
- (228) Netorahavoog näitab liidu tootjate suutlikkust oma tegevust ise rahastada. Netorahavoo suundumus oli vaatlusalusel perioodil negatiivne, kuigi halvenemine oli eelkõige uurimisperioodi lõpus väiksem kui kasumlikkuse suundumus.
- (229) Investeeringud suurenesid vaatlusalusel perioodil 87 %. Peaaegu pool investeeringutest oli seotud tootmisliini hooldusega. Samas tehti ka märkimisväärseid investeeringuid võimsuse suurendamiseks, arvestades prognoositavat nõudluse suurenemist suurema läbimõõduga rataste järele lähiaastatel, milleks oli vaja suurendada masintöötlemise ja värvimise võimsust.
- (230) Investeeringutasuvus on kasum väljendatuna protsendina investeeringute arvestuslikust netoväärtusest. See muutus vaatlusalusel perioodil negatiivses suunas, vaatamata investeeringute üldisele suurenemisele 2016. aastal, kajastades eespool esitatud kasumlikkust ja rahavoogu kirjeldavaid suundumusi.

4.4.4. Järeldus kahju kohta

- (231) Vaatlusalusel perioodil tõusid müügihinnad 21 %, mis ei olnud piisav tootmiskulude suurenemise (28 %) katmiseks uurimisperioodi jooksul. Liidu tootmisharu kasum 2,3 % 2015. aastal muutus uurimisperioodil kahjumiks (-1,1 %). Selle suundumuse tõttu vähenesid samamoodi ka rahavood (-22 %) ja investeeringutasuvus (-134 %).
- (232) Vaatlusalusel perioodil vähenes liidu tootmisharu toodang 4 %, müügiimaht samuti 4 % ja turuosa 84,9 %-lt 79,8 %-le, samal ajal kui tarbimine suurenes 2 %. Tuleb märkida, et samal perioodil suutsid Hiina tootjad oma turuosa kahekordistada. Selline asjaolude areng jättis liidu tootmisharu vähekaitsitud olukorda.
- (233) Vaid üksikud uuritud näitajad osutasid positiivsele arengule vaatlusalusel perioodil. Investeeringud suurenesid 87 %, kuid need olid seotud peamiselt masinate väljavahetamise ja ajakohastamisega. Ka laovarud on kogu vaatlusaluse perioodi jooksul vähenenud, aga kuna enamikku tooteid valmistatakse nõudluse alusel, ei saa laovarude vähenemist käsitada käesoleval juhul positiivse arenguna.
- (234) Eespool esitatu põhjal järeldas komisjon käesolevas etapis, et liidu tootmisharu on kandnud olulist kahju alusmääruse artikli 3 lõike 5 tähenduses.

5. PÕHJUSLIKUD SEOSD

- (235) Kooskõlas alusmääruse artikli 3 lõikega 6 uuris komisjon, kas HRVst pärit dumpinguhinnaga import põhjustas liidu tootmisharule olulist kahju. Alusmääruse artikli 3 lõike 7 kohaselt uuris komisjon ka seda, kas liidu tootmisharu võisid samal ajal kahjustada muud teadaolevad tegurid. Komisjon tagas selle, et võimalikku kahju, mida põhjustasid muud tegurid kui HRVst pärit dumpinguhinnaga import, ei omistataks dumpinguhinnaga impordile. Need tegurid on import kolmandatest riikidest, liidu tootmisharu eksporditegevus ja toorainekulude muutumine.

5.1. Dumpinguhinnaga impordi mõju

- (236) HRVst pärit import suurenes vaatlusalusel perioodil 108 % ja ka selle turuosa kahekordistus. HRVst pärit dumpinguhinnaga impordi turuosa suurenes enamjaolt liidu tootmisharu turuosa vähenemise arvelt. Lisaks langesid HRVst pärit impordi hinnad parima kättesaadava teabe kohaselt keskmiselt 7 % ja löid uurimisperioodil liidu tootmisharu hinnad alla keskmiselt 26,2 %. HRVst pärit impordi madalad hinnad avaldasid samuti uurimisperioodil märkimisväärset hinnasurvet, mis tõi liidu tootmisharu jaoks kaasa kahjumi, sest ta ei saanud tõsta oma hindasid üle oma tootmiskulude.
- (237) Põhjendustes 186–211 esitatud kahjunäitajate analüüsi kohaselt on liidu tootmisharu majandusolukord halvenenud ning see langeb kokku HRVst pärit dumpinguhinnaga impordi suurenemisega, sealjuures hindadega, mis löid liidu tootmisharu hinnad alla. Liidu tootmisharu kaotas turuosa odavamale ja dumpinguhinnaga Hiina impordile ning mõned valimisse kuuluvad liidu tootjad kinnitasid ka asjaolu, et – nagu alumiiniumrataste uurimise puhul juba

kindlaks tehtud ⁽⁸⁵⁾ – autotootjad kasutavad endiselt Hiina pakkumisi võrdlusalusena, et hinnad alla suruda. See on avaldanud märkimisväärset survet liidu hindadele, mille puhul ei olnud võimalik kulude suurenemist arvesse võtta. Peamised tegurid, millega käesoleval juhul arvestada tuleb, on tõepoolest impordi suurenemine ja märkimisväärselt madalad hinnad. HRVst pärit dumpinguhinnaga impordi hinnasurve põhjustas liidu tootmisharu hindade pidurdumist. Eelkõige 2017. aastal ja uurimisperioodi jooksul, kui ühiku tootmiskulud suurenesid terase hinna tõusu tõttu, ei saanud liidu tootmisharu neid kulusid oma müügihindadesse täielikult üle kanda. Selle tõttu liidu tootmisharu tulemusnäitajad halvenesid, mille tagajärjel tekkis uurimisperioodil kahjum.

(238) Selle põhjal järeldatakse, et HRVst pärit dumpinguhinnaga import põhjustas liidu tootmisharule olulist kahju.

5.2. Muude tegurite mõju

5.2.1. Import kolmandatest riikidest

(239) Muudest kolmandatest riikidest pärit impordi maht muutus vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 12

Import kolmandatest riikidest

Riik		2015	2016	2017	Uurimisperiood
Türgi	Maht (tükiarv tuhandetes)	3 433	3 450	3 557	3 793
	<i>Indeks</i>	100	100	104	110
	Turuosa	8,9 %	9,0 %	8,9 %	9,6 %
	<i>Indeks</i>	100	101	100	108
	Keskmine hind (kg kohta)	2,11	1,98	2,00	1,96
	<i>Indeks</i>	100	94	95	93
Muud riigid	Maht (tükiarv tuhandetes)	1 383	1 517	2 050	2 050
	<i>Indeks</i>	100	110	148	148
	Turuosa	3,6 %	3,9 %	5,1 %	5,2 %
	<i>Indeks</i>	100	110	142	145
	Keskmine hind (kg kohta)	2,85	2,69	2,77	2,85
	<i>Indeks</i>	100	94	97	100

Allikas: EUWA mahtude kohta, Eurostat hinnasuundumuste kohta.

(240) Isegi kui Türgist pärit import suurenes uurimisperioodil, oli selle areng vähem märkimisväärne kui Hiina import.

(241) Kui vaadata mahtu, siis suurenes Türgi import uurimisperioodil 360 000 ühiku võrra, samal ajal kui Hiina import liitu kahekordistus, suurenedes samal ajavahemikul ühe miljoni ühiku võrra. Selle tulemusena suurenes Hiina turuosa 2,7 protsendipunkti (2,6 %-lt 5,3 %-le), samal ajal kui Türgi puhul oli kasv tagasihoidlikum (+0,7 protsendipunkti). Kui vaadata hindu, siis vastavalt eespool märgitule ei võimalda Eurostati andmed kasutada neid

⁽⁸⁵⁾ Komisjoni 10. mai 2010. aasta rakendusmäärus (EL) nr 404/2010, millega kehtestatakse ajutine dumpinguvastane tollimaks teatavate Hiina Rahvavabariigist pärit alumiiniumrataste impordi suhtes (ELT L 117, 11.5.2010, lk 76), põhjendus 133.

hinnavõrdluse täpse alusena. Samas esitas EUWA oma kaebuses andmeid, mis näitasid kuue representatiivse rattaliigi põhjal, et Türgi hinnad olid märkimisväärselt kõrgemad kui Hiina hinnad, st keskmiselt ligikaudu 25 % kõrgemad, mis on võrreldav põhjenduses 204 märgitud hindade allalöömise marginaaliga. Seda arvestades ei saa kättesaadavate tõendite alusel väita, et Türgi import toimub kahjulike hindadega.

- (242) Teistest riikidest pärit import kokku suurenes vaatlusalusel perioodil 48 % ja nende turuosa suurenes 3,6 %-lt 5,2 %-le. Vaatamata sellele ja arvestades ainsat kättesaadavat teavet, olid muude kolmandate riikide hinnad umbes 50 % kõrgemad kui Hiina dumpinguhinnad.
- (243) Seetõttu tehti esialgne järeldus, et muudest kolmandatest riikidest kui HRVst pärit import ei nõrgenda põhjuslikku seost dumpinguhinnaga impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahel.

5.2.2. Liidu tootmisharu eksporditegevus

- (244) Liidu tootjate ekspordimaht muutus vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 13

Liidu tootmisharu eksporditegevus

	2015	2016	2017	Uurimisperiood
Ekspordimaht (tükiarv tuhandetes)	1 003	1 156	1 401	1 371
<i>Indeks</i>	100	115	140	137
Keskmine hind (eurodes tüki kohta)	16,2	16,0	19,3	17,4
<i>Indeks</i>	100	99	119	108
Ekspordi turuosa	3,0 %	3,5 %	4,1 %	4,2 %
<i>Indeks</i>	100	116	139	140

Allikas: EUWA mahu kohta, valimisse kaasatud tootjad hindade kohta.

- (245) Vaatlusalusel perioodil moodustas liidu tootmisharu ekspordi osa alla 3 % selle kogutoodangust. Seetõttu, isegi kui eksport suureneks 40 %, st umbes 300 000 ühiku võrra, moodustaks see vaid väikese osa tootmise vähenemisest. Liidu tootmisharu peamine turg oli jätkuvalt liit, moodustades 95,8 % selle müügist uurimisperioodil, ning kõnealune müük vähenes vaatlusalusel perioodil nii absoluutarvudes kui ka turuosa seisukohast.
- (246) Seepärast järeldatakse, et kui üldse, siis on kõnealune eksportmüük dumpinguhinnaga impordi tekitatud kahju veidi leevendanud.
- (247) Seetõttu järeldati esialgu, et liidu tootmisharu eksport ei põhjustanud liidu tootmisharule tekitatud kahju.

5.2.3. Terase hind

- (248) Kaebuses märgiti, et vaatlusalusel perioodil tõusis terase hind liidus märkimisväärselt, ning sellele saadi kinnitust valimisse kaasatud liidu tootjate valdustesse tehtud kontrollkäikudel. Valimisse kaasatud tootjate kuumvaltsitud rullide keskmine ostuhind muutus järgmiselt.

Tabel 14

Kuumvaltsitud rullide keskmine kulu ühe ratta tootmiseks

	2015	2016	2017	Uurimisperiood
<i>Indeks</i>	100	98	122	133

Allikas: valimisse kaasatud tootjad.

- (249) Ühe ratta tootmiseks kulunud kuumvaltsitud rullide keskmine kulu suurenes vaatlusalusel perioodil 33 %. Kuumvaltsitud rullid moodustavad tootmiskuludest ligikaudu 50 %. Tavapärastes oludes kannaks tööstusharu sellise kulude suurenemise edasi oma klientidele, eelkõige juhul, kui tema kasumlikkus on väike. Praeguses olukorras, kus Hiinast pärit ebatavaliselt madala hinnaga impordi maht on suur ja suureneb veelgi, ei olnud liidu tootmisharul võimalik oma müügihindu vastavalt kohandada.
- (250) Seepärast tehti esialgne järeldus, et kahju põhjus ei olnud tooraine hinna tõus, vaid pigem asjaolu, et – nagu eespool selgitatud (vt põhjendus 249) – liidu tootmisharu ei saanud Hiina dumpinguhinnaga impordi tõttu seda hinnatõusu oma hindades kajastada, mis põhjustas kasumlikkuse vähenemist.

5.3. Järeldus põhjusliku seose kohta

- (251) HRVst pärit impordi maht ja turuosa suurenesid vaatlusalusel perioodil oluliselt, samas kui HRVst pärit impordi hinnad langesid keskmiselt 9 %. Veelgi olulisem on asjaolu, et HRV dumpinguhinnaga import lõi selle hinnatundliku toote puhul liidu hinnad oluliselt alla. Pealegi kahjustas HRVst pärit dumpinguhinnaga impordi hinnasurve liidu tootmisharu müügiimahtu ja müügihindu kogu vaatlusaluse perioodi jooksul, kuid oli eriti kahjulik 2017. aastal ja uurimisperioodil, mil kulud suurenesid. Selline surve põhjustas uurimisperioodil tõsist tootmise, müügi ja kasumlikkuse vähenemist.
- (252) Põhjendustes 236–250 esitatud analüüsi põhjal järeldas komisjon praeguses etapis, et teised tegurid ei nõrgendanud ei eraldi ega koos vaadelduna liidu tootmisharule tekkinud olulise kahju ja HRVst pärit dumpinguhinnaga impordi vahelist põhjuslikku seost.

6. LIIDU HUVID

- (253) Kooskõlas alusmääruse artikliga 21 uuris komisjon, kas ta saaks teha selge järelduse, et hoolimata kahjuliku dumpingu kindlaksteagemisest ei ole praegusel juhul meetmete võtmine liidu huvides. Liidu huvide kindlaksmääramine põhines kõigi eri huvide, sh liidu tootmisharu, importijate, kasutajate ja muude asjaomaste ettevõtjate huvide hindamisel.

6.1. Liidu tootmisharu huvid

- (254) Uurimine näitas, et liidu tootmisharu on kannud olulist kahju, kuna dumpinguhinnaga import, mis põhjustas tema hindade allalöömise, avaldas hinnasurvet ja tõi kaasa tema turuosa märkimisväärse vähenemise ning uurimisperioodil kahju tekkimise, nagu on kirjeldatud punktides 4 ja 5.
- (255) Eeldatakse, et liidu tootmisharule oleksid meetmed, mis tõenäoliselt aitaksid takistada Hiinast pärit väga madalate hindadega impordi edasist hüppelist kasvu, kasulikud. Kui meetmeid ei võeta, siis selline import tõenäoliselt jätkub ja isegi suureneb, põhjustades ELi tootmisharule edasist kahju.

6.2. Sõltumatute importijate ja kasutajate huvid

- (256) Uurimise algatamisel võeti ühendust 72 importija, kasutaja ja nende ühendustega.
- (257) Ainult kaks importijat andsid väljavõttelelise uuringule vastuse. Lõpuks siiski mõlemad keeldusid uurimise raames edasise koostöö tegemisest ning komisjonil ei olnud seepärast võimalik importijatega koostööd teha.
- (258) Komisjon saatis küsimustikud kahele autotootjate kontsernile, kes andsid endast teada pärast uurimise algatamist, kuid kumbki neist ei esitanud märkusi ega vastanud küsimustikule.
- (259) Uurimise käigus järeldati, et terasrattaid käsitlevate meetmete mõju on autotootjatele väike. See järeldus tehti valimisse kaasatud liidu tootja prognoosi põhjal, mille kohaselt moodustab terasrattaste täiskomplekti kulu umbes 0,6 % väikese sõiduauto ja 0,7 % veoki tootmiskuludest ⁽⁸⁶⁾. Toimikus ei ole muud teavet, mis näitaks, et meetmetel

⁽⁸⁶⁾ Arvutuse üksikasjad on esitatud äriühingut H käsitleva lähetuse aruande piiratud versioonis.

oleks kasutajatele oluline negatiivne mõju, mis kaaluks üles meetmete liidu tootmisharule avalduva positiivse mõju. Samale järeldusele jõuti ka kõige hilisemas samasugust toodet käsitlevas uurimises ⁽⁸⁷⁾.

6.3. Järeldus liidu huvide kohta

- (260) Eespool esitatud põhjal järeldas komisjon, et uurimise praeguses etapis ei ole kaalukaid põhjusi, mille tõttu ei oleks Hiina Rahvavabariigist pärit terasrataste impordi suhtes meetmete kehtestamine liidu huvides.

7. AJUTISED DUMPINGUVASTASED MEETMED

- (261) Dumpingu, kahju, põhjuslike seoste ja liidu huvide kohta tehtud komisjoni järelduste põhjal tuleks kehtestada ajutised meetmed, et dumpinguhinnaga import ei põhjustaks liidu tootmisharule edasist kahju.

7.1. Kahju kõrvaldamist võimaldav tase (kahjumarginaal)

- (262) Meetmete ulatuse kindlaksmääramiseks selgitas komisjon kõigepealt välja, kui suurt tollimaksu on vaja, et kõrvaldada liidu tootmisharu kantud kahju.
- (263) Praegusel juhul saaks kahju kõrvaldatud, kui liidu tootmisharu suudaks katta oma tootmiskulud, sh mitmepoolsetest keskkonnalepingutest (milles liit on osaline) ja nende protokollidest ning samuti alusmääruse Ia lisas loetletud ILO konventsioonidest tulenevad kulud, ja saavutada mõistlik kasum (edaspidi „taotletav kasum“).
- (264) Alusmääruse artikli 7 lõikes 2c on sätestatud minimaalne taotletav kasum 6 %. Kooskõlas kõnealuse artikliga võttis komisjon taotletava kasumi kindlaksmääramiseks arvesse järgmisi tegureid: kasumlikkuse tase enne HRVst pärit impordi suurenemist, kasumlikkuse tase, mis on vajalik kogukulu ja investeeringute, teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni kulude katteks, ja kasumlikkuse tase, mida eeldatakse tavapäraste konkurentsitingimuste korral.
- (265) Nagu on näidatud tabelis 3, suurenes Hiinast pärit import kogu vaatlusaluse perioodi jooksul järjepidevalt. Ükski neist aastatest ei vasta seetõttu taotletava kasumi kindlaksmääramise tingimustele vastavalt alusmääruse artikli 7 lõikele 2c. Ükski valimisse kaasatud tootja ei esitanud põhjendatud väidet saamata jäänud investeeringute või teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni kulude kohta. Eespool esitatud asjaolusid arvesse võttes kasutas komisjon minimaalset 6 %-list taotletavat kasumit, mis lisati liidu tootmisharu tegelikule tootmiskulule, et määrata kindlaks mittekahjustav hind.
- (266) Kuna ei esitatud ühtegi artikli 7 lõike 2d kohast väidet seoses praeguste ega tulevaste kulude kohta, mis tulenevad mitmepoolsetest keskkonnalepingutest ja nende protokollidest või loetletud ILO konventsioonidest, siis kindlakstehtud mittekahjustavale hinnale täiendavaid kulusid ei lisatud.
- (267) Seejärel määras komisjon kindlaks kahju kõrvaldamise taseme, võrreldes valimisse kaasatud koostööd tegeva HRV eksportiva tootja kaalutud keskmist impordihinda valimisse kaasatud liidu tootjate poolt liidu turul müüdüd samasuguse toote kaalutud keskmise mittekahjustava hinnaga uurimisperioodi jooksul. Võrdluse tulemusel kindlaks tehtud erinevusi väljendati protsendimäärana kaalutud keskmisest CIF-impordihinnast. Selle tulemusel saadud turuhinnast madalama hinnaga müügi marginaal oli 50,3 %.
- (268) Kahju kõrvaldamist võimaldav tase 1. lisas esitatud muude koostööd tegevate äriühingute puhul oli valimi keskmine, st 50,3 %.

⁽⁸⁷⁾ Komisjoni 23. jaanuari 2017. aasta rakendusmäärus (EL) 2017/109, millega kehtestatakse pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1036 artikli 11 lõike 2 kohast aegumise läbivaatamist Hiina Rahvavabariigist pärit mootorsõidukite teatavate alumiiniumrataste impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT L 18, 24.1.2017), põhjendused 250–268.

- (269) Kahju kõrvaldamist võimaldav tase kõigi teiste äriühingute puhul on kindlaks määratud kooskõlas dumpingujääkmarginaali kindlaksmääramiseks kasutatud meetodikaga, mida on selgitatud põhjenduses 186, arvutades valimisse kaasatud äriühingu puhul kindlaks tehtud kaalutud keskmise turuhinnast madalama hinnaga müügi marginaali kaheksa tooteliigi puhul, mille individuaalsed turuhinnast madalama hinnaga müügi marginaalid olid kõrgeimad. Need tooteliigid moodustasid 15 % koostööd tegeva Hiina eksportija impordist. Selle tulemusel saadud turuhinnast madalama hinnaga müügi jääkmarginaal oli 66,4 %.

7.2. Ajutised meetmed

- (270) Dumpingu, kahju, põhjuslike seoste ja liidu huvide kohta tehtud komisjoni järelduste põhjal tuleks kehtestada ajutised meetmed, et dumpinguhinnaga import ei põhjustaks liidu tootmisharule edasist kahju.
- (271) HRVst pärit terasrataste impordi suhtes tuleks kehtestada ajutised dumpinguvastased meetmed kooskõlas alusmääruse artikli 7 lõikes 2 esitatud väiksema tollimaksu reegluga. Komisjon võrdles kahjumarginaale ja dumpingumarginaale, võttes arvesse ka põhjendustes 18 ja 184 kirjeldatud asjaolusid. Tollimaksude suurus tuleks kehtestada dumpingu- või kahjumarginaali tasemel, olenevalt sellest, kumb on madalam.
- (272) Eespool öeldu põhjal peaksid ajutise dumpinguvastase tollimaksu määrad, väljendatuna protsendina CIF-hinnast liidu piiril enne tollimaksu tasumist, olema järgmised.

Äriühing	Dumpingumarginaal (%)	Kahjumarginaal (%)	Ajutine dumpinguvastane tollimaks (%)
Xingmin Intelligent Transportation Systems Co., Ltd.	69,4	50,3	50,3
Tangshan Xingmin Wheels Co., Ltd.	69,4	50,3	50,3
Xianning Xingmin Wheels Co., Ltd.	69,4	50,3	50,3
Muud koostööd tegevad äriühingud	69,4	50,3	50,3
Kõik muud äriühingud	80,1	66,4	66,4

- (273) Käesoleva määrusega äriühingutele kehtestatavad individuaalsed dumpinguvastase tollimaksu määrad kehtestati käesoleva uurimise järelduste põhjal. Seepärast kajastavad need asjaomaste äriühingute käesoleva uurimise ajal kindlaks tehtud olukorda. Nimetatud tollimaksumäärasid kohaldatakse üksnes vaatlusaluse toote impordi suhtes, mis on pärit HRVst ja mille on tootnud nimetatud juriidilised isikud. Imporditud asjaomase toote suhtes, mille on tootnud mis tahes muu määruse regulatiivosas konkreetselt nimetatamata äriühing, kaasa arvatud mõni konkreetselt nimetatud äriühingutega seotud üksus, tuleks kohaldada tollimaksumäära, mida kohaldatakse „kõigi muude äriühingute“ puhul. Nende suhtes ei tohiks kohaldada ühtki individuaalset dumpinguvastast tollimaksumäära.
- (274) Äriühing, kes muudab hiljem oma juriidilise isiku nime, võib taotleda kõnealuste individuaalsete dumpinguvastaste tollimaksumäärade kohaldamist. Taotlus tuleb adresseerida komisjonile ⁽⁸⁸⁾. Taotlus peab sisaldama kogu vajalikku teavet, mis võimaldab kindlaks teha, et muudatus ei mõjuta äriühingu õigust tema suhtes kohaldatavale tollimaksumäärale. Kui äriühingu nimevahetus ei mõjuta tema õigust tema suhtes kohaldatavale tollimaksumäärale, avaldatakse teade nimemuutuse kohta *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (275) Et minimeerida tollimaksudest kõrvalehoidmise ohtu maksumäärade suurte erinevuste tõttu, on individuaalsete dumpinguvastase tollimaksu määrade rakendamise tagamiseks vaja erimeetmeid. Äriühingud, kellele on kehtestatud individuaalne dumpinguvastane tollimaks, peavad esitama liikmesriikide tolliasutustele kehtiva faktuurarve. Arve peab vastama käesoleva määruse artikli 1 lõikes 3 sätestatud nõuetele. Sellise arveta impordi suhtes kohaldatakse „kõigile muudele äriühingutele“ kohaldatavat dumpinguvastast tollimaksu.
- (276) Et tagada dumpinguvastaste tollimaksude nõuetekohane rakendamine, ei tuleks kõigi muude äriühingute puhul kohaldatavat dumpinguvastast tollimaksu kohaldada mitte ainult käesoleva uurimise käigus koostööd mitteteinud eksportivate tootjate suhtes, vaid ka selliste tootjate suhtes, kellel liitu suunatud eksport uurimisperioodil puudus.

⁽⁸⁸⁾ Euroopa Komisjon, kaubanduse peadirektoraat, direktoraat H, Rue de la Loi 170, 1040 Brüssel, Belgia.

(277) Terasrattaid käsitlevat statistikat väljendatakse sageli tükiarvuna. Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 2658/87 (tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta) ⁽⁸⁹⁾ I lisas sätestatud kombineeritud nomenklatuuris ei ole terasrataste jaoks täpsustatud sellist lisäühikut. Seepärast on vaja sätestada, et kilogrammides või tonnides esitatud kaalu kõrval esitatakse vabasse ringlusse lubamise deklaratsioonis asjaomase toote impordi puhul ka tükiarv. Tükkide arv tuleks esitada TARICi koodide 8708 70 10 80, 8708 70 10 85, 8708 70 99 20, 8708 70 99 80, 8716 90 90 95 ja 8716 90 90 97.

8. ESIALGSES ETAPIS ANTAV TEAVE

(278) Alusmääruse artikli 19a kohaselt teavitas komisjon huvitatud isikuid ajutiste tollimaksude kavandatavast kehtestamisest. See teave tehti üldsusele kättesaadavaks ka kaubanduse peadirektoraadi veebisaidil. Huvitatud isikutele anti kolm tööpäeva aega märkuste esitamiseks konkreetselt neile avaldatud arvutuste õigsuse kohta.

(279) Arvutuste õigsuse kohta märkusi ei saadud.

9. LÕPPSÄTTED

(280) Hea halduse huvides kutsub komisjon huvitatud isikuid esitama 15 päeva jooksul kirjalikke märkusi ja/või taotlema viie päeva jooksul, et komisjon ja/või kaubandusmenetlustes ära kuulamise eest vastutav ametnik nad ära kuulaks.

(281) Ajutiste tollimaksude kehtestamist käsitlevad järeldused on esialgsed ja neid võidakse uurimise lõppjärgus muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Kehtestatakse ajutine dumpinguvastane tollimaks järgmiste toodete impordi suhtes: terasest rattad, koos tarvikutega või ilma ning rehvidega või ilma, mis on ette nähtud

- 1) sadulvedukitele,
- 2) reisijate- ja/või kaubaveoks ettenähtud mootorsõidukitele,
- 3) eriotstarbelistele mootorsõidukitele (nt tuletõrjeautod, tänavakastmisautod),
- 4) sadulvedukite jõuallikata haagistele või poolhaagistele,

mis on pärit Hiina Rahvavabariigist ja mis praegu kuuluvad CN-koodide ex 8708 70 10, ex 8708 70 99, ex 8716 90 90 alla (TARICi koodid 8708 70 10 80, 8708 70 10 85, 8708 70 99 20, 8708 70 99 80, 8716 90 90 95 ja 8716 90 90 97) (edaspidi „asjaomane toode“).

Asjaomane toode ei hõlma järgmist:

- 1) terasest rattad praegu alamrubriiki 8701 10 kuuluvate üheteljeliste aiatraktorite tööstuslikus kokkupanekuks,
- 2) neljarattaliste maastikusõidukite rattad,
- 3) kodarummud, ühes tükis valatud, terasest,
- 4) mujal kui avalikel teedel kasutamiseks ettenähtud sõidukite rattad (nt põllumajandus- või metsatraktorid, kahveltõstukid, puksiirtraktorid, väljaspool teedevõrku kasutamiseks ettenähtud kallurautod),
- 5) sõiduautode haagiste, haagiselamute, põllumajandushaagiste ja muude järeelveetavate põllutöömehhanismide rattad, mille velje läbimõõt on kuni 16 tolli.

⁽⁸⁹⁾ EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1.

2. Ajutise dumpinguvastase tollimaksu määrad, mida kohaldatakse lõikes 1 kirjeldatud ja allpool nimetatud äriühingutes toodetud toote netohinna suhtes liidu piiril enne tollimaksude tasumist, on järgmised.

Äriühing	Ajutine dumpinguvastane tollimaks (%)	TARICi lisakood
Xingmin Intelligent Transportation Systems Co., Ltd.	50,3	C508
Tangshan Xingmin Wheels Co., Ltd.	50,3	C509
Xianning Xingmin Wheels Co., Ltd.	50,3	C510
Teised koostööd tegevad I lisa loetletud äriühingud	50,3	Vt I lisa.
Kõik muud äriühingud	66,4	C999

3. Lõikes 2 nimetatud äriühingute jaoks kindlaks määratud individuaalset tollimaksumäära kohaldatakse tingimusel, et liikmesriikide tolliasutustele esitatakse kehtiv faktuurarve, millel on arve väljastanud üksuse töötaja nimi ja ametikoht ning tema allkirjastatud ja kuupäevaga varustatud avaldus järgmises vormis: „Mina, allakirjutanu, tõendan, et käesoleva arvega hõlmatud Euroopa Liitu ekspordiks müüdava (asjaomase toote) (koguses ...) tootis (äriühingu nimi ja aadress) (TARICi lisakood) [HRVs]. Kinnitan, et käesoleval arvel esitatud teave on täielik ja õige.“ Kui sellist arvet ei esitata, kohaldatakse kõigi muude äriühingute suhtes kehtestatud tollimaksumäära.

4. Lõikes 1 nimetatud toode lubatakse liidus vabasse ringlusse ajutise tollimaksu summa suuruse tagatise esitamisel.
5. Kui lõikes 1 nimetatud toote kohta esitatakse vabasse ringlusse lubamise deklaratsioon, märgitakse deklaratsiooni asjaomasele väljale imporditud toodete tükiarv.
6. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse asjakohaseid kehtivaid tollimaksusätteid.

Artikkel 2

1. Huvitatud isikud esitavad oma kirjalikud märkused käesoleva määruse kohta komisjonile 15 kalendripäeva jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.
2. Huvitatud isikud, kes soovivad, et komisjon nad ära kuulaks, taotlevad seda viie kalendripäeva jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.
3. Huvitatud isikud, kes soovivad, et kaubandusmenetluses ära kuulamise eest vastutav ametnik nad ära kuulaks, taotlevad seda viie kalendripäeva jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast. Ära kuulamise eest vastutav ametnik vaatab väljaspool kõnealust tähtaega esitatud taotlused läbi ja võib vajaduse korral otsustada, kas need vastu võtta või mitte.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artiklit 1 kohaldatakse kuus kuud.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 9. oktoober 2019

Komisjoni nimel
President
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

Koostööd tegevad Hiina eksportivad tootjad, kes ei kuulu valimisse

Nimi	TARICi lisakood
Dongfeng Automobile Chassis System CO., LTD. (nimetatud ka kui Dongfeng Automotive Wheel Co., Ltd.)	
Hangzhou Forlong Impex Co., Ltd.	
Hangzhou Xingjie Auto Parts Manufacturing Co., Ltd.	
Jiaxing Henko Auto Spare Parts Co., Ltd.	
Jining Junda Machinery Manufacturing Co., Ltd.	
Nantong Tuenz Corporate Co., Ltd.	
Ningbo Luxiang Autoparts Manufacturing Co., Ltd.	
Shandong Zhengshang Wheel Technology Co., Ltd.	
Shandong Zhengyu Wheel Group Co., Ltd.	
Xiamen Sunrise Group Co., Ltd.	
Yantai Leeway Electromechanical Equipment Co., Ltd.	
Yongkang Yuefei Wheel Co., Ltd.	
Zhejiang Jingu Co., Ltd.	
Zhejiang Fengchi Mechanical Co., Ltd.	
Zhengxing Wheel Group Co., Ltd.	
Zhenjiang R&D Auto Parts Co., Ltd.	

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2019/1694,

4. oktoober 2019,

millega nimetatakse ametisse Ungari esitatud Regioonide Komitee asendusliige

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 305,

võttes arvesse Ungari valitsuse ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 26. jaanuaril 2015, 5. veebruaril 2015 ja 23. juunil 2015 vastu otsused (EL) 2015/116, ⁽¹⁾ (EL) 2015/190 ⁽²⁾ ja (EL) 2015/994, ⁽³⁾ millega nimetatakse ametisse Regioonide Komitee liikmed ja asendusliikmed ajavahemikuks 26. jaanuarist 2015 kuni 25. jaanuarini 2020.
- (2) Seoses Béla KOCSY ametiaja lõppemisega on vabanenud asendusliikme koht,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Regioonide Komitee asendusliikmeks nimetatakse järelejäänud ametiajaks kuni 25. jaanuarini 2020 järgmine isik:

— Henrietta MAKAY-BERÓ, *deputy mayor of the city of Tata*.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Luxembourg, 4. oktoober 2019

Nõukogu nimel
eesistuja
K. MIKKONEN

⁽¹⁾ Nõukogu 26. jaanuari 2015. aasta otsus (EL) 2015/116 Regioonide Komitee liikmete ja asendusliikmete ametisse nimetamise kohta ajavahemikuks 26. jaanuarist 2015 kuni 25. jaanuarini 2020 (ELT L 20, 27.1.2015, lk 42).
⁽²⁾ Nõukogu 5. veebruari 2015. aasta otsus (EL) 2015/190 Regioonide Komitee liikmete ja asendusliikmete ametisse nimetamise kohta ajavahemikuks 26. jaanuarist 2015 kuni 25. jaanuarini 2020 (ELT L 31, 7.2.2015, lk 25).
⁽³⁾ Nõukogu 23. juuni 2015. aasta otsus (EL) 2015/994, millega nimetatakse ametisse Regioonide Komitee liikmed ja asendusliikmed ajavahemikuks 26. jaanuarist 2015 kuni 25. jaanuarini 2020 (ELT L 159, 25.6.2015, lk 70).

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2019/1695,**4. oktoober 2019,****millega nimetatakse ametisse neli Madalmaade Kuningriigi esitatud Regioonide Komitee liiget ja viis asendusliiget**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 305,

võttes arvesse Madalmaade valitsuse ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 26. jaanuaril 2015, 5. veebruaril 2015 ja 23. juunil 2015 vastu otsused (EL) 2015/116, ⁽¹⁾ (EL) 2015/190 ⁽²⁾ ja (EL) 2015/994, ⁽³⁾ millega nimetatakse ametisse Regioonide Komitee liikmed ja asendusliikmed ajavahemikuks 26. jaanuarist 2015 kuni 25. jaanuarini 2020. Nõukogu otsusega (EL) 2015/1573 ⁽⁴⁾ nimetati 18. septembril 2015 Hester MAIJ, Bert GIJSBERTSI, Ralph DE VRIESI ja Bote WILPSTRA asemel liikmeteks Michiel SCHEFFER, Theo BOVENS, John JORRITSMA ja Cees LOGGEN, ning Elvira SWEETI, Annemieke TRAAGI, Theo BOVENSI ja Hans KONSTI asemel asendusliikmeteks Erik LIEVERS, Mariëtte PENNARTS-POUW, Michiel RIJSBERMAN ja Ard VAN DER TUUK. Nõukogu otsusega (EL) 2016/1205 ⁽⁵⁾ nimetati 18. juulil 2016 Ard VAN DER TUUKI asemel asendusliikmeks Tjisse STELPSTRA. Nõukogu otsusega (EL) 2016/1816 ⁽⁶⁾ nimetati 7. oktoobril 2016 John JORRITSMA asemel liikmeks Klaas KIELSTRA. Nõukogu otsusega (EL) 2017/1765 ⁽⁷⁾ nimetati 25. septembril 2017 Michiel SCHEFFERI asemel liikmeks Annemieke TRAAG ja Erik LIEVERSI asemel asendusliikmeks Michiel SCHEFFER.
- (2) Seoses Annemieke TRAAGI, Klaas KIELSTRA, Theo BOVENSI ja Cees LOGGENI ametiaja lõppemisega on Regioonide Komitees vabanenud neli liikmekohta.
- (3) Seoses Mariëtte PENNARTS-POUW, Michiel SCHEFFERI ja Ben DE REU ametiaja lõppemisega on Regioonide Komitees vabanenud kolm asendusliikme kohta.
- (4) Seoses Michiel RIJSBERMANI ja Tjisse STELPSTRA nimetamisega Regioonide Komitee liikmeteks on Regioonide Komitees vabanenud kaks asendusliikme kohta.

⁽¹⁾ Nõukogu 26. jaanuari 2015. aasta otsus (EL) 2015/116 Regioonide Komitee liikmete ja asendusliikmete ametisse nimetamise kohta ajavahemikuks 26. jaanuarist 2015 kuni 25. jaanuarini 2020 (ELT L 20, 27.1.2015, lk 42).

⁽²⁾ Nõukogu 5. veebruari 2015. aasta otsus (EL) 2015/190 Regioonide Komitee liikmete ja asendusliikmete ametisse nimetamise kohta ajavahemikuks 26. jaanuarist 2015 kuni 25. jaanuarini 2020 (ELT L 31, 7.2.2015, lk 25).

⁽³⁾ Nõukogu 23. juuni 2015. aasta otsus (EL) 2015/994, millega nimetatakse ametisse Regioonide Komitee liikmed ja asendusliikmed ajavahemikuks 26. jaanuarist 2015 kuni 25. jaanuarini 2020 (ELT L 159, 25.6.2015, lk 70).

⁽⁴⁾ Nõukogu 18. septembri 2015. aasta otsus (EL) 2015/1573, millega nimetatakse ametisse neli Regioonide Komitee Madalmaade liiget ja viis Madalmaade asendusliiget (ELT L 245, 22.9.2015, lk 10).

⁽⁵⁾ Nõukogu 18. juuli 2016. aasta otsus (EL) 2016/1205, millega nimetatakse ametisse Madalmaade Kuningriigi esitatud Regioonide Komitee asendusliige (ELT L 198, 23.7.2016, lk 46).

⁽⁶⁾ Nõukogu 7. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2016/1816, millega nimetatakse ametisse Madalmaade Kuningriigi esitatud Regioonide Komitee liige (ELT L 278, 14.10.2016, lk 44).

⁽⁷⁾ Nõukogu 25. septembri 2017. aasta otsus (EL) 2017/1765, millega nimetatakse ametisse kaks Madalmaade Kuningriigi esitatud Regioonide Komitee liiget ja kaks asendusliiget (ELT L 250, 28.9.2017, lk 59).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Regioonide Komiteesse nimetatakse järelejäänud ametiajaks kuni 25. jaanuarini 2020 ametisse järgmised isikud:

a) liikmetena:

- Michiel RIJSBERMAN, *gedeputeerde Flevoland*,
- Tjisse STELPSTRA, *gedeputeerde Drenthe*,
- Andy DRITTY, *gedeputeerde Limburg*,
- Christianne VAN DER WAL, *gedeputeerde Gelderland*,

b) asendusliikmetena:

- Johannes KRAMER, *gedeputeerde Fryslân*,
- Anita PIJPELINK, *gedeputeerde Zeeland*,
- Robert STRIJK, *gedeputeerde Utrecht*,
- Jack VAN DER HOEK, *gedeputeerde Noord-Holland*,
- Eddy VAN HIJUM, *gedeputeerde Overijssel*.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Luxembourg, 4. oktoober 2019

Nõukogu nimel
eesistuja
K. MIKKONEN

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2019/1696,**4. oktoober 2019,****millega nimetatakse ametisse Hispaania Kuningriigi esitatud Regioonide Komitee liige ja viis asendusliiget**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 305,

võttes arvesse Hispaania valitsuse ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 26. jaanuaril 2015, 5. veebruaril 2015 ja 23. juunil 2015 vastu otsused (EL) 2015/116, ⁽¹⁾ (EL) 2015/190 ⁽²⁾ ja (EL) 2015/994, ⁽³⁾ millega nimetatakse ametisse Regioonide Komitee liikmed ja asendusliikmed ajavahemikuks 26. jaanuarist 2015 kuni 25. jaanuarini 2020. 5. oktoobril 2015 nimetati nõukogu otsusega (EL) 2015/1792 ⁽⁴⁾ Teresa GIMÉNEZ DELGADO DE TORRESE asemel asendusliikmeks Cruz FERNÁNDEZ MARISCAL. Nõukogu otsusega (EL) 2015/1915 ⁽⁵⁾ nimetati 9. oktoobril 2015 Esteban MAS PORTELLI asemel asendusliikmeks Marc PONS i PONS. Nõukogu otsusega (EL) 2016/409 ⁽⁶⁾ nimetati 14. märtsil 2016 Roberto Pablo BERMÚDEZ DE CASTRO Y MURI asemel asendusliikmeks Vicente GUILLÉN IZQUIERDO. Nõukogu otsusega (EL) 2016/991 ⁽⁷⁾ nimetati 9. juunil 2016 Marc PONS i PONSI asemel asendusliikmeks Pilar COSTA i SERRA. Nõukogu otsusega (EL) 2016/1203 ⁽⁸⁾ nimetati 18. juulil 2016 Roger ALBINYANA i SAIGÍ asemel asendusliikmeks Amadeu ALTAF AJ i TARDIO. Nõukogu otsusega (EL) 2017/551 ⁽⁹⁾ nimetati 21. märtsil 2017 Cruz FERNÁNDEZ MARISCALI asemel asendusliikmeks Virginia MARCO CÁRCEL. Nõukogu otsusega (EL) 2018/770 ⁽¹⁰⁾ nimetati 22. mail 2018 Pilar COSTA i SERRA asemel asendusliikmeks Josep Enric CLAVEROL i FLORIT. Nõukogu otsusega (EL) 2018/1502 ⁽¹¹⁾ nimetati 8. oktoobril 2018 Amadeu ALTAF AJ i TARDIO asemel asendusliikmeks Natàlia MAS GUIX. Nõukogu otsusega (EL) 2019/809 ⁽¹²⁾ nimetati 13. mail 2019 Natàlia MAS GUIXI asemel asendusliikmeks Mireia BORRELL PORTA.
- (2) Seoses Javier FERNÁNDEZ FERNÁNDEZE ametiaja lõppemisega on Regioonide Komitees vabanenud liikmekoht.
- (3) Seoses Guillermo MARTÍNEZ SUÁREZE, Vicente GUILLÉN IZQUIERDO ja Josep Enric CLAVEROL i FLORITI ametiaja lõppemisega on Regioonide Komitees vabanenud kolm asendusliikme kohta.
- (4) Seoses volituste lõppemisega, mille põhjal Mireia BORRELL PORTA (*Directora General de Relaciones Exteriores, Generalitat de Catalunya*) ja Virginia MARCO CÁRCEL (*Directora General de Relaciones Institucionales y Asuntos Europeos de la Vicepresidencia de la Junta de Comunidades de Castilla-La Mancha*) asendusliikmeks esitati, on Regioonide Komitees vabanenud kaks asendusliikme kohta.

⁽¹⁾ Nõukogu 26. jaanuari 2015. aasta otsus (EL) 2015/116 Regioonide Komitee liikmete ja asendusliikmete ametisse nimetamise kohta ajavahemikuks 26. jaanuarist 2015 kuni 25. jaanuarini 2020 (ELT L 20, 27.1.2015, lk 42).

⁽²⁾ Nõukogu 5. veebruari 2015. aasta otsus (EL) 2015/190 Regioonide Komitee liikmete ja asendusliikmete ametisse nimetamise kohta ajavahemikuks 26. jaanuarist 2015 kuni 25. jaanuarini 2020 (ELT L 31, 7.2.2015, lk 25).

⁽³⁾ Nõukogu 23. juuni 2015. aasta otsus (EL) 2015/994, millega nimetatakse ametisse Regioonide Komitee liikmed ja asendusliikmed ajavahemikuks 26. jaanuarist 2015 kuni 25. jaanuarini 2020 (ELT L 159, 25.6.2015, lk 70).

⁽⁴⁾ Nõukogu 5. oktoobri 2015. aasta otsus (EL) 2015/1792, millega nimetatakse ametisse viis Regioonide Komitee Hispaania liiget ja viis Hispaania asendusliiget (ELT L 260, 7.10.2015, lk 28).

⁽⁵⁾ Nõukogu 9. oktoobri 2015. aasta otsus (EL) 2015/1915, millega nimetatakse ametisse kaks Regioonide Komitee Hispaania liiget ja kolm Hispaania asendusliiget (ELT L 280, 24.10.2015, lk 26).

⁽⁶⁾ Nõukogu 14. märtsi 2016. aasta otsus (EL) 2016/409, millega nimetatakse ametisse Hispaania Kuningriigi esitatud Regioonide Komitee liige ja asendusliige (ELT L 74, 19.3.2016, lk 38).

⁽⁷⁾ Nõukogu 9. juuni 2016. aasta otsus (EL) 2016/991, millega nimetatakse ametisse Hispaania Kuningriigi esitatud Regioonide Komitee asendusliige (ELT L 162, 21.6.2016, lk 14).

⁽⁸⁾ Nõukogu 18. juuli 2016. aasta otsus (EL) 2016/1203, millega nimetatakse ametisse Hispaania Kuningriigi esitatud Regioonide Komitee liige ja asendusliige (ELT L 198, 23.7.2016, lk 44).

⁽⁹⁾ Nõukogu 21. märtsi 2017. aasta otsus (EL) 2017/551, millega nimetatakse ametisse Hispaania Kuningriigi esitatud Regioonide Komitee asendusliige (ELT L 79, 24.3.2017, lk 7).

⁽¹⁰⁾ Nõukogu 22. mai 2018. aasta otsus (EL) 2018/770, millega nimetatakse ametisse Hispaania Kuningriigi esitatud Regioonide Komitee asendusliige (ELT L 129, 25.5.2018, lk 81).

⁽¹¹⁾ Nõukogu 8. oktoobri 2018. aasta otsus (EL) 2018/1502, millega nimetatakse ametisse Hispaania Kuningriigi esitatud Regioonide Komitee liige ja asendusliige (ELT L 254, 10.10.2018, lk 7).

⁽¹²⁾ Nõukogu 13. mai 2019. aasta otsus (EL) 2019/809, millega nimetatakse ametisse Hispaania Kuningriigi esitatud Regioonide Komitee asendusliige (ELT L 133, 21.5.2019, lk 10).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Regioonide Komiteesse nimetatakse järelejäänud ametiajaks kuni 25. jaanuarini 2020 ametisse järgmised isikud:

a) liikmena:

— Adrián BARBÓN RODRÍGUEZ, *Presidente del Principado de Asturias*,

b) asendusliikmetena:

— Ana CÁRCABA GARCÍA, *Consejera de Hacienda del Principado de Asturias*,

— María Teresa PÉREZ ESTEBAN, *Consejera de Presidencia y Relaciones Institucionales del Gobierno de Aragón*,

— Antonio VICENS VICENS, *Director General de Relaciones Exteriores del Gobierno de las Islas Baleares*,

— Mireia BORRELL PORTA, *Secretaria de Acció Exterior y de la Unió Europea de la Generalitat de Catalunya* (volituste muudatus),

— Virginia MARCO CÁRCEL, *Directora General de Asuntos Europeos de la Junta de Comunidades de Castilla-La Mancha* (volituste muudatus).

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Luxembourg, 4. oktoober 2019

Nõukogu nimel

eesistuja

K. MIKKONEN

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2019/1697,**7. oktoober 2019,****sõidukite registreerimisandmete automatiseeritud vahetamise alustamise kohta Iirimaaal**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 23. juuni 2008. aasta otsust 2008/615/JSK piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 33,võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Otsuse 2008/615/JSK artikli 25 lõike 2 kohaselt ei või kõnealuse otsuse kohaselt ette nähtud isikuandmete edastamine toimuda enne, kui nimetatud otsuse 6. peatükis esitatud andmekaitse üldsätted on rakendatud sellises edastamises osalevate liikmesriikide territooriumil kehtivas siseriiklikus õiguses.
- (2) Nõukogu otsuse 2008/616/JSK ⁽³⁾ artiklis 20 on sätestatud, et põhjenduses 1 nimetatud tingimuse täitmist otsuse 2008/615/JSK 2. peatüki kohase automatiseeritud andmevahetuse osas tuleb kontrollida küsimustikul, hindamiskülastusel ja süsteemi katselisel kasutamisel põhineva hindamisaruande alusel.
- (3) Otsuse 2008/616/JSK lisa 4. peatüki punkti 1.1 kohaselt koostab asjaomane nõukogu töörühm iga andmekategooria puhul automatiseeritud andmevahetust käsitleva küsimustiku ja niipea kui liikmesriik leiab, et tema puhul on täidetud vastavasse andmekategooriasse kuuluvate andmete vahetamise tingimused, peab ta küsimustiku täitma.
- (4) Iirimaa on täitnud andmekaitset käsitleva küsimustiku ja sõidukite registreerimisandmete vahetust käsitleva küsimustiku.
- (5) Iirimaa koos Madalmaadega on süsteemi edukalt katseliselt kasutanud.
- (6) Iirimaaal on toimunud hindamiskülastus ning Madalmaade ja Portugali hindamisrühm on koostanud hindamiskülastuse aruande ja edastanud selle asjaomasele nõukogu töörühmale.
- (7) Nõukogule on esitatud üldine hindamisaruanne, milles võetakse kokku sõidukite registreerimisandmete vahetust käsitleva küsimustiku, hindamiskülastuse ja katselise kasutamise tulemused.
- (8) Olles teatavaks võtnud kõigi selliste liikmesriikide nõusoleku, kelle suhtes otsus 2008/615/JSK on siduv, otsustas nõukogu 7. märtsil 2019, et Iirimaa on täielikult rakendanud otsuse 2008/615/JSK 6. peatüki andmekaitset käsitlevad üldsätted.

⁽¹⁾ ELT L 210, 6.8.2008, lk 1.

⁽²⁾ 17. septembri 2019. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽³⁾ Nõukogu 23. juuni 2008. aasta otsus 2008/616/JSK, millega rakendatakse otsust 2008/615/JSK piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega (ELT L 210, 6.8.2008, lk 12).

- (9) Seega peaks Iirimaaal sõidukite registreerimisandmete automatiseeritud otsingu eesmärgil olema õigus saada ja edastada isikuandmeid vastavalt otsuse 2008/615/JSK artiklile 12.
- (10) Otsuse 2008/615/JSK artikliga 33 antakse nõukogule rakendusvolitused selliste meetmete võtmiseks, mida on vaja nimetatud otsuse rakendamiseks, eelkõige kõnealuse otsuse kohaselt ette nähtud isikuandmete saamiseks ja edastamiseks.
- (11) Kuna selliste rakendamisvolituste teostamiseks vajalikud tingimused on täidetud ja asjakohast korda on järgitud, tuleks võtta vastu rakendusotsus sõidukite registreerimisandmete automatiseeritud vahetamise alustamise kohta Iirimaaal, et võimaldada nimetatud liikmesriigil saada ja edastada isikuandmeid vastavalt otsuse 2008/615/JSK artiklile 12.
- (12) Otsus 2008/615/JSK on Taani, Iirimaa ja Ühendkuningriigi jaoks siduv ning seepärast osalevad nad käesoleva, otsust 2008/615/JSK rakendava otsuse vastuvõtmisel ja kohaldamisel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Iirimaaal on sõidukite registreerimisandmete automatiseeritud otsingu eesmärgil õigus saada ja edastada isikuandmeid vastavalt otsuse 2008/615/JSK artiklile 12 alates 11. oktoobrist 2019.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Käesolevat otsust kohaldatakse kooskõlas aluslepingutega.

Luxembourg, 7. oktoober 2019

Nõukogu nimel
eesistuja
A.-M. HENRIKSSON

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2019/1698**9. oktoober 2019,****Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta) toetuseks
koostatud Euroopa tootestandardite kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON, D

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiivi 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 4 lõike 2 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2001/95/EÜ artikli 3 lõike 2 teise lõigu kohaselt tuleb toode lugeda asjakohaste riiklike standarditega reguleeritavate ohtude ja ohukategooriate osas ohutuks, kui ta vastab vabatahtlikele siseriiklikele standarditele, millega on üle võetud Euroopa standardid, mille viitenumbriid on komisjon avaldanud *Euroopa Liidu Teatajas* vastavalt kõnealuse direktiivi artiklile 4.
- (2) 27. juulil 2011 võttis komisjon vastu otsuse 2011/479/EL ⁽²⁾ ohutusnõuete kohta, millele peavad vastama võimlemisvarustust käsitlevad Euroopa standardid.
- (3) 5. septembri 2012. aasta kirjas M/507 esitas komisjon Euroopa Standardikomiteele (edaspidi „CEN“) taotluse koostada Euroopa standardid, milles käsitletakse võimlemisvarustusega seotud põhiriske vastavalt ohutusnõuetele. Selle taotluse põhjal võttis CEN vastu standardi: EN 913:2008 – „Võimlemisvarustus. Üldised ohutusnõuded ja katsemeetodid“. Nimetatud standardi viide avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽³⁾ 11. juulil 2014 komisjoni rakendusotsuse 2014/357/EL ⁽⁴⁾ alusel.
- (4) Võttes arvesse uusi teadmisi ja turu arengut, koostas CEN uue Euroopa standardi EN 913:2018.
- (5) Euroopa standard EN 913:2018 vastab direktiivis 2001/95/EÜ sätestatud üldisele ohutusnõudele. Selle standardi viide tuleks seepärast avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (6) 29. novembril 2011 võttis komisjon vastu otsuse 2011/786/EL ⁽⁵⁾ ohutusnõuete kohta, millele peavad vastama jalgrattaid, väikelaste jalgrattaid ja jalgrataste pakiraame käsitlevad Euroopa standardid.

⁽¹⁾ EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4.

⁽²⁾ Komisjoni 27. juuli 2011. aasta otsus 2011/479/EL ohutusnõuete kohta, millele peavad vastama võimlemisvarustust käsitlevad Euroopa standardid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2001/95/EÜ (ELT L 197, 29.7.2011, lk 13).

⁽³⁾ Komisjoni teatis 2017/C 267/03, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta) rakendamisega (ELT C 267, 11.8.2017, lk 7).

⁽⁴⁾ Komisjoni 13. juuni 2014. aasta rakendusotsus 2014/357/EL statsionaarset treenimisvarustust käsitleva Euroopa standardite seeria EN 957 (osad 2 ja 4–10) ja EN ISO 20957 (osa 1) ning võimlemisvarustust käsitlevate kümne Euroopa standardi vastavuse kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ üldisele ohutusnõudele ning nende standardite viitenumbrite avaldamise kohta *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT L 175, 14.6.2014, lk 40).

⁽⁵⁾ Komisjoni 29. novembril 2011. aasta otsus 2011/786/EL ohutusnõuete kohta, millele peavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ kohaselt vastama jalgrattaid, väikelaste jalgrattaid ja jalgrataste pakiraame käsitlevad Euroopa standardid (ELT L 319, 2.12.2011, lk 106).

- (7) 6. septembri 2012. aasta kirjas M/508 esitas komisjon CENile taotluse koostada Euroopa standardid, milles käsitletakse jalgrataste, väikelaste jalgrataste ja jalgrataste pakiraamidega seotud põhiriske vastavalt ohutusnõuetele. Selle taotluse põhjal võttis CEN vastu standardiseeria: EN ISO 4210-2:2014 „Nõuded linna- ja trekiratastele, noorukite-, mägi- ja võidusõiduratastele“ ja EN ISO 4210-6:2014 „Raami ja kahvli katsemeetodid“. Nimetatud standardite viited avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽⁶⁾ komisjoni rakendusotsuse (EL) 2015/681 ⁽⁷⁾ alusel.
- (8) Võttes arvesse uusi teadmisi ja turu arengut, koostas CEN uued Euroopa standardid EN ISO 4210-2-2015 ja EN ISO 4210-6-2015.
- (9) Euroopa standardid EN ISO 4210-2-2015 ja EN ISO 4210-6-2015 vastavad direktiivis 2001/95/EÜ sätestatud üldisele ohutusnõudele. Nende standardite viide tuleks seepärast avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (10) Komisjoni 6. septembri 2012. aasta taotluse M/508 põhjal võttis CEN vastu standardi: EN 14872:2006 „Jalgrattad. Lisavarustus. Pakiraamid“. Nimetatud standardi viide avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽⁸⁾ komisjoni otsuse 2006/514/EÜ ⁽⁹⁾ alusel.
- (11) Võttes arvesse uusi teadmisi ja turu arengut, koostas CEN uue Euroopa standardi EN ISO 11243:2016.
- (12) Euroopa standard EN ISO 11243:2016 vastab direktiivis 2001/95/EÜ sätestatud üldisele ohutusnõudele. Selle standardi viide tuleks seepärast avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (13) 25. märtsil 2008 võttis komisjon vastu otsuse 2008/264/EÜ ⁽¹⁰⁾ tuleohutusnõuete kohta, millele peavad vastama sigarettide käsitlevad Euroopa standardid.
- (14) 27. juuni 2008. aasta kirjas M/425 esitas komisjon CENile taotluse koostada Euroopa standardid, milles käsitletakse sigarettidega seotud põhiriske vastavalt tuleohutusnõuetele. Selle taotluse põhjal võttis CEN vastu standardi: EN ISO 12863:2010 „Standardne katsemeetod sigarettide süütamisvõime hindamiseks“. Nimetatud standardi viide avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽¹¹⁾ komisjoni otsuse 2011/496/EL ⁽¹²⁾ alusel.
- (15) Võttes arvesse uusi teadmisi ja turu arengut, muutis CEN standardit EN ISO 12863:2010, võttes vastu muudatuse EN ISO 12863:2010/A1:2016.
- (16) Muudatus EN ISO 12863:2010/A1:2016 vastab direktiivis 2001/95/EÜ sätestatud üldisele ohutusnõudele. Selle standardi viide tuleks seepärast avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (17) 27. juulil 2011 võttis komisjon vastu otsuse 2011/476/EL ⁽¹³⁾ ohutusnõuete kohta, millele peavad vastama statsionaarset treenimisvarustust käsitlevad Euroopa standardid.

⁽⁶⁾ Komisjoni teatis 2017/C 267/03, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta) rakendamisega (ELT C 267, 11.8.2017, lk 7).

⁽⁷⁾ Komisjoni 29. aprilli 2015. aasta rakendusotsus (EL) 2015/681, mis käsitleb standardi EN ISO 4210 osade 1–9 (linna- ja retkejalgrattad, mägijalgrattad ja võidusõidurattad) ja standardi EN ISO 8098 (väikelaste jalgrattad) viidete avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2001/95/EÜ (ELT L 111, 30.4.2015, lk 30).

⁽⁸⁾ Komisjoni teatis 2017/C 267/03, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta) rakendamisega (ELT C 267, 11.8.2017, lk 7).

⁽⁹⁾ Komisjoni 20. juuli 2006. aasta otsus 2006/514/EÜ, mis käsitleb teatavate standardite vastavust direktiivi 2001/95/EÜ üldistele ohutusnõuetele ja nende standardite viidete avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT L 200, 22.7.2006, lk 35).

⁽¹⁰⁾ Komisjoni 25. märtsi 2008. aasta otsus 2008/264/EÜ tuleohutusnõuete kohta, millele peavad vastama sigarettide käsitlevad Euroopa standardid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2001/95/EÜ (ELT L 83, 26.3.2008, lk 35).

⁽¹¹⁾ Komisjoni teatis 2017/C 267/03, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta) rakendamisega (ELT C 267, 11.8.2017, lk 7).

⁽¹²⁾ Komisjoni 9. augusti 2011. aasta rakendusotsus 2011/496/EL, milles käsitletakse standardi EN 16156:2010 „Sigarettid. Süütamisvõime hindamine. Ohutusnõue“ ja standardi EN ISO 12863:2010 „Standardne katsemeetod sigarettide süütamisvõime hindamiseks“ vastavust Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2001/95/EÜ sätestatud üldistele ohutusnõuetele ning kõnealuste standardite viidete avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT L 205, 10.8.2011, lk 31).

⁽¹³⁾ Komisjoni 27. juuli 2011. aasta otsus 2011/476/EL ohutusnõuete kohta, millele peavad vastama statsionaarset treenimisvarustust käsitlevad Euroopa standardid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2001/95/EÜ (ELT L 196, 28.7.2011, lk 16).

- (18) 5. septembri 2012. aasta kirjas M/506 esitas komisjon CENile taotluse koostada Euroopa standardid, milles käsitletakse statsionaarse treenimisvarustusega seotud põhirske vastavalt ohutusnõuetele. Selle taotluse põhjal võttis CEN vastu standardiseeria: EN 957-4:2006+A1:2010 „Jõutreeninguvarustus, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid“, EN 957-5:2009 „Vändatavate pedaalidega jõutreeninguvarustus, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid“, EN 957-8:1998 „Kõndimis-, trepi- ja ronimisvahendid. Täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid“, EN 957-9:2003 „Elliptilised trenaažöörid, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid“, EN 957-10:2005 „Fikseeritud rattaga või ilma vabakäiguta treeningrattad, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid“. Nimetatud standardite viited avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽¹⁴⁾ rakendusotsuse 2014/357/EL alusel.
- (19) Võttes arvesse uusi teadmisi ja turu arengut, koostas CEN uued Euroopa standardid EN ISO 20957-4:2016, EN ISO 20957-5:2016, EN ISO 20957-8:2017, EN ISO 20957-9:2016 ja EN ISO 20957-10:2017.
- (20) Euroopa standardid EN ISO 20957-4:2016, EN ISO 20957-5:2016, EN ISO 20957-8:2017, EN ISO 20957-9:2016 ja EN ISO 20957-10:2017 vastavad direktiivis 2001/95/EÜ sätestatud üldisele ohutusnõudele. Nende standardite viited tuleks seepärast avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (21) 21. aprillil 2005 võttis komisjon vastu otsuse 2005/323/EÜ ⁽¹⁵⁾ ohutusnõuete kohta, millele peavad vastama veepinnal või vees kasutatavate ujuvate vabaajatoodete Euroopa standardid.
- (22) 5. septembri 2012. aasta kirjas M/372 esitas komisjon CENile taotluse koostada Euroopa standardid, milles käsitletakse veepinnal või vees kasutatavate ujuvate vabaajatoodetega seotud põhirske vastavalt ohutusnõuetele. Selle taotluse põhjal võttis CEN vastu standardiseeria: EN 15649-1:2009+A2:2013, EN 15649-2:2009+A2:2013, EN 15649-3:2009+A1:2012, EN 15649-4:2010+A1:2012, EN 15649-5:2009, EN 15649-6:2009+A1:2013, EN 15649-7:2009 „Ujuvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees“. Nimetatud standardiseeria viited avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽¹⁶⁾ komisjoni rakendusotsuste 2014/359/EL, ⁽¹⁷⁾ 2014/875/EL ⁽¹⁸⁾ ja 2013/390/EL ⁽¹⁹⁾ alusel.
- (23) Võttes arvesse uusi teadmisi ja turu arengut, koostas CEN uue Euroopa standardiseeria EN ISO 25649:2017 (osad 1–7).
- (24) Euroopa standardid EN ISO 25649:2017 (osad 1–7) vastavad direktiivis 2001/95/EÜ sätestatud üldisele ohutusnõudele. Nende standardite viited tuleks seepärast avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (25) Euroopa standardid EN 913:2008, EN 957-4:2006+A1:2010, EN 957-5:2009, EN 957-8:1998, EN 957-9:2003, EN 957-10:2005, EN ISO 4210-2:2014, EN ISO 4210-6:2014, EN 14872:2006 ja standardiseeria EN 15649 asendatakse uute või muudetud Euroopa standardite viidetega, mis avaldatakse käesolevas otsuses. Seepärast on asjakohane kustutada viited nimetatud standarditele *Euroopa Liidu Teatajast* ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁴⁾ Komisjoni teatis 2017/C 267/03, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta) rakendamisega (ELT C 267, 11.8.2017, lk 7).

⁽¹⁵⁾ Komisjoni 21. aprilli 2005. aasta otsus 2005/323/EÜ ohutusnõuete kohta, millele Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ kohaselt peavad vastama veepinnal või vees kasutatavate ujuvate vabaajatoodete Euroopa standardid (ELT L 104, 23.4.2005, lk 39).

⁽¹⁶⁾ Komisjoni teatis 2017/C 267/03, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta) rakendamisega (ELT C 267, 11.8.2017, lk 7).

⁽¹⁷⁾ Komisjoni 13. juuni 2014. aasta rakendusotsus 2014/359/EL veepinnal või vees kasutatavate ujuvate vabaajatoodete Euroopa standardite EN 15649-1:2009 +A2:2013 ja EN 15649-6:2009+A1:2013 vastavuse kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ üldisele ohutusnõudele ning nende standardite viitenumbrite avaldamise kohta *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT L 175, 14.6.2014, lk 45).

⁽¹⁸⁾ Komisjoni 4. detsembri 2014. aasta rakendusotsus 2014/875/EL veepinnal või vees kasutatavate ujuvate vabaajatoodete standardi EN 15649-2:2009+A2:2013 ning statsionaarse treenimisvarustuse standardi EN 957-6:2010+A1:2014 viidete avaldamise kohta *Euroopa Liidu Teatajas* vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2001/95/EÜ (ELT L 349, 5.12.2014, lk 65).

⁽¹⁹⁾ Komisjoni 18. juuli 2013. aasta rakendusotsus 2013/390/EL veepinnal või vees kasutatavate ujuvate vabaajatoodete Euroopa standardite seeria EN 15649 (osad 1–7) vastavuse kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ üldisele ohutusnõudele ning nende standardite viitenumbrite avaldamise kohta *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT L 196, 19.7.2013, lk 22).

⁽²⁰⁾ Komisjoni teatis 2017/C 267/03, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta) rakendamisega (ELT C 267, 11.8.2017, lk 7).

- (26) Selguse huvides tuleks avaldada direktiivi 2001/95/EÜ toetuseks koostatud ja asjaomastele nõuetele vastavate Euroopa standardite täielik loetelu ühes õigusaktis. Seepärast tuleks praegu *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽²¹⁾ avaldatud standardite viited lisada käesolevasse otsusesse. Sellest tulenevalt on vaja tunnistada kehtetuks asjaomased komisjoni otsused nende standardite avaldamise kohta.
- (27) Vastavus asjaomasele riiklikule standardile, millega võetakse üle Euroopa standard, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, võimaldab lugeda toodet ohutuks riskide ja riskikategooriate osas, mida asjaomane riiklik standard hõlmab, alates Euroopa standardi viite avaldamisest *Euroopa Liidu Teatajas*. Seepärast peaks käesolev otsus jõustuma selle avaldamise päeval.
- (28) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas direktiivi 2001/95/EÜ alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Direktiivi 2001/95/EÜ toetuseks koostatud Euroopa tootestandardite viited, mis on esitatud käesoleva otsuse I lisas, avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 2

Direktiivi 2001/95/EÜ toetuseks koostatud Euroopa tootestandardite viited, mis on esitatud käesoleva otsuse II lisas, kustutatakse käesolevaga *Euroopa Liidu Teatajast*.

Artikkel 3

Komisjoni otsus C(2004) 1493 ⁽²²⁾, komisjoni otsus 2005/718/EÜ ⁽²³⁾, otsus 2006/514/EÜ, komisjoni otsus 2009/18/EÜ ⁽²⁴⁾, otsus 2011/496/EL, komisjoni rakendusotsus 2012/29/EL ⁽²⁵⁾, rakendusotsus 2013/390/EL, rakendusotsus 2014/357/EL, komisjoni rakendusotsus 2014/358/EL, ⁽²⁶⁾ rakendusotsus 2014/359/EL, komisjoni rakendusotsus 2014/531/EL, ⁽²⁷⁾ rakendusotsus 2014/875/EL, rakendusotsus (EL) 2015/681, komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/1345 ⁽²⁸⁾ ja komisjoni rakendusotsus (EL) 2017/1014 ⁽²⁹⁾ tunnistatakse kehtetuks.

⁽²¹⁾ Komisjoni teatis 2017/C 267/03, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta) rakendamisega (ELT C 267, 11.8.2017, lk 7).

⁽²²⁾ Komisjoni 23. aprilli 2004. aasta otsus C(2004) 1493, mis käsitleb teatavate standardite vastavust direktiivi 2001/95/EÜ üldistele ohutusnõuetele ja nende standardite viidete avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁽²³⁾ Komisjoni 13. oktoobri 2005. aasta otsus 2005/718/EÜ, mis käsitleb teatavate standardite vastavust direktiivi 2001/95/EÜ üldistele ohutusnõuetele ja nende standardite viidete avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT L 271, 15.10.2005, lk 51).

⁽²⁴⁾ Komisjoni 22. detsembri 2008. aasta otsus 2009/18/EÜ imikute käimistooli käsitleva standardi EN 1273:2005 vastavuse kohta direktiivi 2001/95/EÜ üldistele ohutusnõuetele ja standardi viitenumbri avaldamise kohta *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT L 8, 13.1.2009, lk 29).

⁽²⁵⁾ Komisjoni 13. jaanuari 2012. aasta rakendusotsus 2012/29/EL standardi EN 60065:2002/A12:2011 „Audio-, video- jms elektriseadmed. Ohutusnõuded“ ja standardi EN 60950-1:2006/A12:2011 „Infotehnikaseadmed. Ohutus. Osa 1: Üldnõuded“ vastavuse kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ üldisele ohutusnõudele ning nende standardite avaldamise kohta *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT L 13, 17.1.2012, lk 7).

⁽²⁶⁾ Komisjoni 13. juuni 2014. aasta rakendusotsus 2014/358/EL tarbija poolt akendele ja rõdustele paigaldatavaid lastekindlaid lukustusseadmeid käsitleva Euroopa standardi EN 16281:2013 vastavuse kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ üldisele ohutusnõudele ning selle standardi viitenumbri avaldamise kohta *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT L 175, 14.6.2014, lk 43).

⁽²⁷⁾ Komisjoni 14. augusti 2014. aasta rakendusotsus 2014/531/EL akende sisekatted käsitlevate Euroopa standardite EN 16433:2014 ja EN 16434:2014 ning Euroopa standardi EN 13120:2009+A1:2014 teatavate klauslite vastavuse kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ üldisele ohutusnõudele ning nende standardite viitenumbrite avaldamise kohta *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT L 243, 15.8.2014, lk 54).

⁽²⁸⁾ Komisjoni 31. juuli 2015. aasta rakendusotsus (EL) 2015/1345 lasteriieete nõore ja paelu, kandehälle ja nende tugialuseid, turvabarjääre ja koduseks kasutamiseks ette nähtud mähkimislaudu käsitlevate standardite viidete avaldamise kohta *Euroopa Liidu Teatajas* Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ kohaselt (ELT L 207, 4.8.2015, lk 73).

⁽²⁹⁾ Komisjoni 15. juuni 2017. aasta rakendusotsus (EL) 2017/1014 laste ohutuse tagamiseks välgumihklite esitatavaid nõudeid käsitleva Euroopa standardi EN 13869:2016 ja imikukandekotte käsitleva Euroopa standardi EN 13209-2:2015 viidete avaldamise kohta *Euroopa Liidu Teatajas* Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ kohaselt (ELT L 153, 16.6.2017, lk 36).

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, 9. oktoober 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

Nr	Viide standardile
1.	EN 581-1:2006 Õuemööbel. Kodus, avalikus kohas ja matkal kasutatavad toolid ja lauad. Osa 1: Üldised ohutusnõuded
2.	EN 913:2018 Võimlemisvarustus. Üldised ohutusnõuded ja katsemeetodid
3.	EN 914:2008 Võimlemisriistad. Rööbaspuud ning erikõrgusega ja paralleelsete rööbaspuude kombinatsioon. Nõuded ja katsemeetodid, sh ohutusnõuded
4.	EN 915:2008 Võimlemisriistad. Erikõrgusega rööbaspuud. Nõuded ja katsemeetodid, sh ohutusnõuded
5.	EN 916:2003 Võimlemisriistad. Saltovarustus. Nõuded ja katsemeetodid, sh ohutusnõuded.
6.	EN 957-2:2003 Statsionaarne treenimisvarustus. Osa 2: Jõutreeninguvarustus, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid
7.	EN 957-6:2010+A1:2014 Statsionaarne treenimisvarustus. Osa 6: Jooksurajad, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid
8.	EN 957-7:1998 Statsionaarne treenimisvarustus – Osa 7: Sõudmisvalmendid, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid
9.	EN 1129-1:1995 Mööbel. Klappvoodid. Ohutusnõuded ja katsetamine. Osa 1: Ohutusnõuded
10.	EN 1129-2:1995 Mööbel. Klappvoodid. Ohutusnõuded ja katsetamine. Osa 2: Katsemeetodid
11.	EN 1130-1:1996 Mööbel. Kodus kasutatavad imikuhoodid ja hällid. Osa 1: Ohutusnõuded
12.	EN 1130-2:1996 Mööbel. Kodus kasutatavad imikuhoodid ja hällid. Osa 2: Katsemeetodid
13.	EN 1273:2005 Lastele kasutamiseks ja laste hooldamiseks mõeldud tooted. Käimisraamid beebidele. Ohutusnõuded ja katsemeetodid
14.	EN 1466:2014 Lastele kasutamiseks ja laste hooldamiseks mõeldud tooted. Kandehällid ja tugialused. Ohutusnõuded ja katsemeetodid
15.	EN 1651:1999 Paraglidinguvarustus. Rakmed. Ohutusnõuded ja katsemeetodid
16.	EN 1930:2011 Lastele kasutamiseks ja laste hooldamiseks mõeldud tooted. Turvabarjäärid. Ohutusnõuded ja katsemeetodid
17.	EN ISO 4210-1:2014 Rattad. Jalgrataste ohutusnõuded. Osa 1: Terminid ja määratlused (ISO 4210-1:2014)
18.	EN ISO 4210-2:2015 Rattad. Jalgrataste ohutusnõuded. Osa 2: Nõuded linna- ja trekiratastele, noorukite-, mägi- ja võidusõiduratastele (ISO 4210-2:2015)
19.	EN ISO 4210-3:2014 Rattad. Jalgrataste ohutusnõuded. Osa 3: Üldised katsemeetodid (ISO 4210-3:2014)

Nr	Viide standardile
20.	EN ISO 4210-4:2014 Rattad. Jalgrataste ohutusnõuded. Osa 4: Katsemeetodid piduritele (ISO 4210-4:2014)
21.	EN ISO 4210-5:2014 Rattad. Jalgrataste ohutusnõuded. Osa 5: Katsemeetodid juhitavusele (ISO 4210-5:2014, Corrected version 2015-02-01)
22.	EN ISO 4210-6:2015 Rattad. Jalgrataste ohutusnõuded. Osa 6: Raami ja kahvli katsemeetodid (ISO 4210-6:2015)
23.	EN ISO 4210-7:2014 Rattad. Jalgrataste ohutusnõuded. Osa 7: Rataste ja rattapöidade katsemeetodid (ISO 4210-7:2014)
24.	EN ISO 4210-8:2014 Rattad. Jalgrataste ohutusnõuded. Osa 8: Pedaalide ja ülekandesüsteemi katsemeetodid (ISO 4210-8:2014)
25.	EN ISO 4210-9:2014 Rattad. Jalgrataste ohutusnõuded. Osa 9: Sadulate ja sadulatoe katsemeetodid (ISO 4210-9:2014)
26.	EN ISO 8098:2014 Jalgrattad. Lastejalgrataste ohutusnõuded (ISO 8098:2014)
27.	EN ISO 9994:2006 Välgumihklid. Ohutusnõuded (ISO 9994:2005)
28.	EN ISO 11243:2016 Jalgrattad. Jalgrataste pakiraamid. Nõuded ja katsemeetodid (ISO 11243:2016)
29.	EN 12196:2003 Võimlemisriistad. Hobused ja kitsed. Funktsionaalsed ja ohutusnõuded, katsemeetodid
30.	EN 12197:1997 Võimlemisriistad. Kangid. Ohutusnõuded ja katsemeetodid
31.	EN 12221-1:2008+A1:2013 Lastele kasutamiseks ja laste hooldamiseks mõeldud tooted. Mähkimislauad koduseks kasutamiseks. Osa 1: Ohutusnõuded
32.	EN 12221-2:2008+A1:2013 Lastele kasutamiseks ja laste hooldamiseks mõeldud tooted. Mähkimislauad koduseks kasutamiseks. Osa 2: Katsemeetodid
33.	EN 12346:1998 Võimlemisriistad. Varbseinad, nõõrredelid ja ronimissõrestikud. Ohutusnõuded ja katsemeetodid
34.	EN 12432:1998 Võimlemisriistad. Poomid. Funktsionaalsed ja ohutusnõuded, katsemeetodid
35.	EN 12491:2001 Paraglidinguvarustus. Päästevarjud. Ohutusnõuded ja katsemeetodid
36.	EN 12655:1998 Võimlemisriistad. Rõngad. Funktsionaalsed, ohutus- ja katsenõuded, katsemeetodid
37.	EN ISO 12863:2010 Standardne katsemeetod sigarettide süütamisvõime hindamiseks (ISO 12863:2010) EN ISO 12863:2010/A1:2016
38.	EN 13120:2009+A1:2014 Rulood sisekasutuses. Nõuded jõudlusele ja ohutusele
39.	EN 13209-1:2004 Lastele kasutamiseks ja laste hooldamiseks mõeldud tooted. Imikute kandetraksid/-kotid. Ohutusnõuded ja katsemeetodid. Osa 1: Raamtoestusega kandetraksid/-kotid

Nr	Viide standardile
40.	EN 13209-2:2015 Lastele kasutamiseks ja laste hooldamiseks mõeldud tooted. Kandetraksid/- kotid imikute kandmiseks. Ohutusnõuded ja katsemeetodid. Osa 2: Raamtoestusega kandetraksid/-kotid
41.	EN 13219:2008 Võimlemisriistad. Trampliinid. Funktsionaalsed ja ohutusnõuded, katsemeetodid
42.	EN 13319:2000 Sukeldumistarvikud. Sügavusmõõturid ja kombineeritud sügavuse- ja ajamõõteseadmed. Funktsionaalsed ja ohutusnõuded, katsemeetodid
43.	EN 13869:2016 Väljumihklid. Laste ohutust tagavad nõuded väljumihklitele. Ohutusnõuded ja katsemeetodid
44.	EN 13899:2003 Rollersportdivarustus. Rulluisud. Ohutusnõuded ja katsemeetodid
45.	EN 14059:2002 Dekoratiivsed õlilambid. Ohutusnõuded ja katsemeetodid
46.	EN 14344:2004 Lastele kasutamiseks ja laste hooldamiseks mõeldud tooted. Laste jalgrattatoolid. Ohutusnõuded ja katsemeetodid
47.	EN 14350-1:2004 Lastele kasutamiseks ja laste hooldamiseks mõeldud tooted. Laste jooginõud ja -abivahendid. Osa 1: Üldised- ja mehhaanilised nõuded ja katsed
48.	EN 14682:2014 Lasterõivaste ohutus. Nöörid ja paelad lasterõivastel. Spetsifikatsioonid
49.	EN 16156:2010 Sigaretid. Süütamisvõime hindamine. Ohutusnõue
50.	EN 16281:2013 Tooted laste kaitsmiseks. Tarbija paigaldatavad lapselukud akendele ja rõdude ustele. Ohutusnõuded ja katsemeetodid.
51.	EN 16433:2014 Rulood sisekasutuses. Kaitse pitsumisohu vastu. Katsemeetodid
52.	EN 16434:2014 Rulood sisekasutuses. Kaitse pitsumisohu vastu. Ohutusseadmetele esitatavad nõuded ja katsemeetodid
53.	EN ISO 20957-1:2013 Statsionaarne treenimisvarustus. Osa 1: Üldised ohutusnõuded ja katsemeetodid (ISO 20957-1:2013)
54.	EN ISO 20957-4:2016 Statsionaarne treenimisvarustus. Osa 4: Jõutreeninguvastus, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid (ISO 20957-4:2016)
55.	EN ISO 20957-5:2016 Statsionaarne treenimisvarustus. Osa 5: Statsionaarsed jalgrattad ja vändatavad ülakeha treenimise vahendid, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid (ISO 20957-5:2016)
56.	EN ISO 20957-8:2017 Statsionaarne treenimisvarustus. Osa 8: Kõndimis-, trepi- ja ronimisvahendid. Täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid (ISO 20957-8:2017)
57.	EN ISO 20957-9:2016 Statsionaarne treenimisvarustus. Osa 9: Elliptilised trenaažöörid, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid (ISO 20957-9:2016)
58.	EN ISO 20957-10:2017 Statsionaarne treenimisvarustus. Osa 10: Fikseeritud rattaga või ilma vabakäiguta treeningrattad, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid (ISO 20957-10:2017)

Nr	Viide standardile
59.	EN ISO 25649-1:2017 Ujuvvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees. Osa 1: Klassifikatsioon, materjalid, üldised nõuded ja katsemeetodid (ISO 25649-1:2017)
60.	EN ISO 25649-2:2017 Ujuvvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees. Osa 2: Info kasutajatele (ISO 25649-2:2017)
61.	EN ISO 25649-3:2017 Ujuvvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees. Osa 3: Täiendavad eriotstarbelised ohutusnõuded ja katsemeetodid A-klassi seadmetele (ISO 25649-3:2017)
62.	EN ISO 25649-4:2017 Ujuvvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees. Osa 4: Täiendavad ohutusnõuded ja katsemeetodid B-klassi seadmetele (ISO 25649-4:2017)
63.	EN ISO 25649-5:2017 Ujuvvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees. Osa 5: Täiendavad eriotstarbelised ohutusnõuded ja katsemeetodid C-klassi seadmetele (ISO 25649-5:2017)
64.	EN ISO 25649-6:2017 Ujuvvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees. Osa 6: Täiendavad eriotstarbelised ohutusnõuded ja katsemeetodid D-klassi seadmetele (ISO 25649-6:2017)
65.	EN ISO 25649-7:2017 Ujuvvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees. Osa 7: Täiendavad eriotstarbelised ohutusnõuded ja katsemeetodid E klassi seadmetele (ISO 25649-7:2017)
66.	EN 60065:2002 Audio- ja videoseadmed ja nende sarnased elektriseadmed. Ohutusnõuded IEC 60065:2001 (Muudetud) EN 60065:2002/A12:2011
67.	EN 60950-1:2006 Infotehnikaseadmed. Ohutus. Osa 1: Üldnõuded IEC 60950-1:2005 (Muudetud) EN 60950-1:2006/A12:2011

II LISA

Nr	Viide standardile
1.	EN 913:2008 Võimlemisvarustus. Üldised ohutusnõuded ja katsemeetodid
2.	EN 957-4:2006+A1:2010 Statsionaarne treenimisvarustus. Osa 4: Jõutreeninguvarustus, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid
3.	EN 957-5:2009 Statsionaarne treenimisvarustus. Osa 5: Väandavate pedaalidega jõutreeninguvarustus, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid
4.	EN 957-8:1998 Statsionaarne treenimisvarustus. Osa 8: Kõndimis-, trepi- ja ronimisvahendid. Täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid
5.	EN 957-9:2003 Statsionaarne treenimisvarustus. Osa 9: Elliptilised trenaažöörid, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid
6.	EN 957-10:2005 Statsionaarne treenimisvarustus. Osa 10: Fikseeritud rattaga või ilma vabakäiguta treeningrattad, täiendavad spetsiaalsed ohutusnõuded ja katsemeetodid
7.	EN ISO 4210-2:2014 Rattad. Jalgrataste ohutusnõuded. Osa 2: Nõuded linna- ja trekiratastele, noorukite-, mägi- ja võidusõiduratastele (ISO 4210-2:2014)
8.	EN ISO 4210-6:2014 Rattad. Jalgrataste ohutusnõuded. Osa 6: Raami ja kahvli katsemeetodid (ISO 4210-6:2014)
9.	EN ISO 12863:2010 Standardne katsemeetod sigarettide süütamisvõime hindamiseks (ISO 12863:2010)
10.	EN 14872:2006 Jalgrattad. Lisavarustus. Pakiraamid
11.	EN 15649-1:2009+A2:2013 Ujuvvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees. Osa 1: Klassifikatsioon, materjalid, üldised nõuded ja katsemeetodid
12.	EN 15649-2:2009+A2:2013 Ujuvvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees. Osa 2: Info kasutajatele
13.	EN 15649-3:2009+A1:2012 Ujuvvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees. Osa 3: Täiendavad eriotstarbelised ohutusnõuded ja katsemeetodid A-klassi seadmetele
14.	EN 15649-4:2010+A1:2012 Ujuvvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees. Osa 4: Täiendavad ohutusnõuded ja katsemeetodid B-klassi seadmetele
15.	EN 15649-5:2009 Ujuvvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees. Osa 5: Täiendavad eriotstarbelised ohutusnõuded ja katsemeetodid C-klassi seadmetele
16.	EN 15649-6:2009+A1:2013 Ujuvvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees. Osa 6: Täiendavad eriotstarbelised ohutusnõuded ja katsemeetodid D-klassi seadmetele
17.	EN 15649-7:2009 Ujuvvahendid vaba aja veetmiseks vee peal ja vees. Osa 7: Täiendavad eriotstarbelised ohutusnõuded ja katsemeetodid E-klassi seadmetele

III

(Muud aktid)

EUROOPA MAJANDUSPIIRKOND

EFTA JÄRELEVALVEAMETI DELEGEERITUD OTSUS

nr 42/19/COL,

17. juuni 2019,

teha avalike bussiveoteenuste osutamisel Norras erand Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL kohaldamisest [2019/...]

EFTA JÄRELEVALVEAMET,

võttes arvesse EMP lepingu XVI lisa punktis 4 osutatud õigusakti, milles sätestatakse kord riigihankelepingute sõlmimiseks kommunaalteenuste sektoris (Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ⁽¹⁾ (edaspidi „direktiiv“)), eriti selle artikleid 34 ja 35,

võttes arvesse EFTA riikide vahel järelevalveameti ja kohtu asutamise kohta sõlmitud lepingut (edaspidi „järelevalve- ja kohtuleping“), eriti selle protokollis 1 artikleid 1 ja 3,

olles konsulteerinud EFTA riigihangete komiteega

ning arvestades järgmist:

1. ASJAOLUD

- (1) EFTA järelevalveamet (edaspidi „järelevalveamet“) sai 27. novembril 2018 pärast teatamiseelseid arutelusid kooskõlas direktiivi 2014/25/EL artikli 35 lõikega 1 taotluse (edaspidi „taotlus“) ettevõtjalt Nettbuss AS, kes kannab nüüd nime Vy Buss AS (edaspidi „taotluse esitaja“) (2).
- (2) Taotlus on seotud avalike bussiveoteenuste osutamisega Norras. Taotlus ei hõlma ühistranspordi korraldavate asutuste tegevust ühistranspordi haldamise vallas (3).
- (3) Taotluse esitaja on avalik-õiguslik äriühing direktiivi tähenduses, kuna kogu tema märgitud kapital kuulub kaudselt Norra transpordi- ja kommunikatsiooniministeeriumile, kelle omandis on NSB AS (nüüd Vygruppen AS) ehk transpordikontsern, kuhu taotluse esitaja kuulub (4).
- (4) Taotluse esitaja tegeleb ühe direktiivi alla kuuluva tegevusega ja on seetõttu hankija direktiivi tähenduses.

(1) ELT L 94, 28.3.2014, lk 243; inkorporeeritud EMP lepingusse ühiskomitee otsusega nr 97/2016 (ELT L 300, 16.11.2017, lk 49, ja EMP kaasanne nr 73, 16.11.2017, lk 53).

(2) Dokument nr 1040381.

(3) Näiteks ei hõlma taotlus olukorda, kus omavalitsus sõlmib bussiettevõtjaga hankelepingu bussiteenuste osutamiseks. Seevastu hankeleping, mille see bussiettevõtja sõlmib (näiteks) puhastusettevõtjaga busside puhastamiseks või ettevõtjaga, kes varustab teda bussidega, oleks taotlusega hõlmatud. Euroopa Liidu Kohus on selgitanud seda vahet kohtuasjas C-388/17 SJ, EU:C:2019:161 tehtud otsuse punktis 53 (vt lisaks allpool põhjendus 31). Järelevalveamet kasutab käesolevas otsuses mõistet „tegevus“ nii, nagu see on sätestatud direktiivis 2014/25/EL.

(4) Taotluse lk 3.

- (5) Kooskõlas Norra 12. augusti 2016. aasta määruse nr 975 ⁽⁵⁾ II osa 9. peatükiga, milles käsitletakse vee-, energia-, tarnepordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste hankeid, võivad hankijad esitada direktiivi artikli 35 alusel taotluseid.
- (6) Taotlusele oli lisatud 29. juunil 2018 vastu võetud Norra konkurentsiameti põhjendatud seisukoht, ⁽⁶⁾ milles oli jõutud järeldusele, et taotluse esitaja puutus avalike bussiveoteenuste osutamisel otseselt kokku konkurentsiga ning et juurdepääs avalike bussiveoteenuste osutamiseks hankelepingute sõlmimise turule ei olnud Norras piiratud.
- (7) Järelevalveamet teavitas Norrat taotluse vastuvõtmisest 30. novembril 2018 ⁽⁷⁾.
- (8) Vastavalt direktiivi 2014/25/EL IV lisa punktile 1 on järelevalveametil taotluse kohta otsuse vastuvõtmiseks 130 tööpäeva, seega oli tähtaeg 18. juuni 2019 ⁽⁸⁾.
- (9) Järelevalveamet palus kooskõlas 23. aprilli 2019. aasta delegeeritud otsusega 37/19/COL, ⁽⁹⁾ et EFTA riigihangete komitee esitaks alalise komitee otsuse nr 3/2012 artiklis 2 sätestatud nõuandemenetluse kohaselt oma arvamuse ⁽¹⁰⁾.
- (10) EFTA riigihangete komitee esitas 22. mail 2019 kirjalikus menetluses järelevalveameti otsuse kohta ühehäälselt positiivse arvamuse ⁽¹¹⁾.

2. ÕIGUSRAAMISTIK

- (11) Direktiivi kohaldatakse muu hulgas hankelepingute sõlmimisel tegevuse suhtes, mis on seotud teenuste pakkumise või võrgustike käitamise avalike bussivedude valdkonnas ⁽¹²⁾.
- (12) Direktiivi artikli 11 teise lõigu kohaselt on võrgustik olemas siis, kui teenust osutatakse vastavalt liikmesriigi pädeva asutuse kehtestatud tegevustingimustele, nagu teenindusmarsruutide tingimused, pakutav läbilaskevõime või teenindussagedus.
- (13) Euroopa Kohus sedastas kohtuasjas C-388/17, ⁽¹³⁾ tõlgendades Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/17/EÜ ⁽¹⁴⁾ artikli 5 lõiget 1 (mille sõnastus on identne direktiivi 2014/25/EL artikli 11 omaga) seoses raudteevõrkudega, et „... tuleb asuda seisukohale, et „võrkude käitamise“ tegevus viitab õiguse teostamisele kasutada raudteevõrku veoteenuste osutamiseks, „võrkude pakkumise“ tegevus aga viitab võrgu majandamisele” ⁽¹⁵⁾. Kohus jõudis järeldusele, et „[d]irektiivi 2004/17 artikli 5 lõike 1 esimest lõiku tuleb tõlgendada nii, et raudteeveo-ettevõtja tegevus, mis seisneb avalikkusele veoteenuste osutamises, teostades õigust kasutada raudteevõrgustikku, kujutab endast „võrgu käitamist“ selle direktiivi tähenduses” ⁽¹⁶⁾. Avalike bussiveoteenuste osutamine Norras on bussivedude valdkonnas toimuv tegevus, mis on samaväärne raudteevõrkude valdkonnas toimuva raudteeveo-ettevõtjate tegevusega, millele on osutatud kohtuasjas C-388/17, seega on see tegevus, mille suhtes kohaldatakse direktiivi.

⁽⁵⁾ Forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene (forsyningsforskriften), <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-08-12-975>.

⁽⁶⁾ Dokument nr 1040380.

⁽⁷⁾ Dokument nr 935075.

⁽⁸⁾ Kooskõlas nõukogu 3. juuni 1971. aasta määrusega (EMÜ, Euratom) nr 1182/71, millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad (EÜT L 124, 8.6.1971, lk 1), ei võeta tähtaja arvutamisel arvesse riigipühi. Teavet 2018. ja 2019. aasta riigipühade kohta EMP EFTA riikides ja EMP institutsioonides leiab *Euroopa Liidu Teatajast* (ELT C 429, 14.12.2017, lk 25) ning EMP kaasanettest nr 81 (14.12.2017, lk 1, ja ELT C 422, 22.11.2018, lk 7) ja nr 77 (22.11.2018, lk 1).

⁽⁹⁾ Dokument nr 1056012.

⁽¹⁰⁾ Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (muudetud kujul), artikliga 4 (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽¹¹⁾ Vt dokument nr 1070910 kirjaliku menetluse tulemuse kohta.

⁽¹²⁾ Direktiivi artikkel 11.

⁽¹³⁾ Viidatud eespool joonealuses märkuses 3.

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiv 2004/17/EÜ, millega kooskõlastatakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate ostjate hankemenetlused (ELT L 134, 30.4.2004, lk 1), mis on inkorporeeritud EMP lepingusse ühiskomitee otsusega nr 68/2006 (ELT L 245, 7.9.2006, lk 22, ja EMP kaasanne nr 44, 7.9.2006, lk 18).

⁽¹⁵⁾ Otsus kohtuasjas C-388/17, punkt 53.

⁽¹⁶⁾ Otsus kohtuasjas C-388/17, punkt 54 ja resolutiivosa lõige 2.

- (14) Direktiivi artiklis 34 on sätestatud, et direktiivi ei kohaldata direktiiviga hõlmatud tegevuse võimaldamiseks sõlmitud lepingute suhtes, kui riigis, kus tegevust ellu viiakse, on see tegevus otseselt avatud konkurentsile turgudel, millele juurdepääs ei ole piiratud. Otsest avatust konkurentsile hinnatakse objektiivsete kriteeriumide alusel, võttes arvesse asjaomase sektori eripära.
- (15) Direktiivi artiklis 35 on sätestatud menetlus, millega tehakse kindlaks artikliga 34 ette nähtud erandi kohaldatavus. Selle muudetud versioonis on sätestatud, et riik või – kui see on ette nähtud asjaomase riigi õigusaktidega – hankija võib esitada järelevalveametile taotluse, et direktiivi ei kohaldataks kõnealuse tegevuse teostamiseks sõlmitavate hankelepingute või korraldatavate ideekonkursside suhtes. Järelevalveamet peab tegema otsuse selle kohta, kas asjaomane tegevus on otseselt avatud konkursile piiramata juurdepääsuga turgudel (artiklis 34 sätestatud kriteeriumide alusel).
- (16) Käesolev otsus ei piira konkurentsieskirjade⁽¹⁷⁾ kohaldamist ega mõjuta muid EMP õiguse valdkondi. Eriti tuleks silmas pidada, et kriteeriumid ja meetodika, mille alusel hinnatakse otsest avatust konkurentsile vastavalt direktiivi 2014/25/EL artiklile 34, ei pruugi olla samad, mida kasutatakse EMP lepingu artikli 53 või 54 või nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004⁽¹⁸⁾ (mida on kohandatud EMP lepingule) kohasel hindamisel⁽¹⁹⁾.
- (17) Käesoleva otsuse eesmärk on teha kindlaks, kas taotluses käsitletud tegevus on avatud konkurentsile (turgudel, kuhu juurdepääs ei ole direktiivi artikli 34 tähenduses piiratud) sel määral, et ka direktiivis sätestatud üksikasjalikel hankeeeskirjadel põhineva korra kohaldamiseta on tagatud, et asjaomase tegevuse jaoks vajalikud riigihanked korraldatakse läbipaistval, mittediskrimineerival viisil, tuginedes kriteeriumidele, mis võimaldavad kindlaks teha majanduslikult kõige soodsama pakkumuse.

3. HINDAMINE

3.1. Vaba juurdepääs turule

- (18) Käesoleval juhul on asjakohane tegevus avalike bussiveoteenuste osutamine. Seda tegevust viiakse ellu ühistransporti korraldavate asutustega sõlmitud hankelepingute alusel. Norras pakutakse eri liiki bussiteenuseid (vt allpool põhjendus 41) ja asjakohast tegevust nimetatakse riigi tasandil liinibussiteenuste osutamiseks.
- (19) Avalike bussiveoteenuste osutamise seoses ei ole asjakohast EMP õigusakti, mille põhjal saaks eeldada vastavalt direktiivi artikli 34 lõikele 3, et juurdepääs turule on vaba. Seepärast tuleb teha õigusraamistikust ja ühistransporti korraldavate asutuste tavadest lähtuv asjakohane hindamine tõendamaks, et juurdepääs turule on vaba nii *de facto* kui ka *de jure*.
- (20) Tuleks mees pidada, et käesoleva otsuse eesmärk on teha kindlaks, kas taotluses käsitletud tegevus on avatud konkurentsile (turgudel, kuhu juurdepääs ei ole direktiivi artikli 34 tähenduses piiratud) sel määral, et ka direktiivis sätestatud üksikasjalikel hankeeeskirjadel põhineva korra kohaldamiseta on tagatud, et asjaomase tegevuse jaoks vajalikud riigihanked korraldatakse läbipaistval, mittediskrimineerival viisil, tuginedes kriteeriumidele, mis võimaldavad kindlaks teha majanduslikult kõige soodsama pakkumuse. Neil eesmärkidel tehtava hindamise raames ei vaadelda seda, kas iga hankeleping avalike bussiveoteenuste osutamiseks on sõlmitud igati kooskõlas EMP õigusega, vaid pigem seda, kas õigusraamistik ja/või ühistransporti korraldavate asutuste tavad piiravad juurdepääsu turule *de facto* või *de jure*.

⁽¹⁷⁾ Direktiivi artikli 34 lõige 1. Vt ka direktiivi põhjendus 44.

⁽¹⁸⁾ Nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus) (ELT L 24, 29.1.2004, lk 1).

⁽¹⁹⁾ Vt kohtuotsus, *Osterreichische Post AG vs. komisjon*, T-463/14, EU:T:2016:243, punkt 28.

- (21) Seoses võimalike õiguslike piirangutega juurdepääsul avalike bussiveoteenuste osutamise turule märgib järelevalveamet, et on olemas litsentsinõuded ja teenuseid osutatakse hankelepingu alusel. Samas väljendas taotluse esitaja taotluses oma seisukohta, et litsentsinõuded ei tähenda piirangut juurdepääsul turule ⁽²⁰⁾ ning litsentsidega ei kaasnenud mingeid eri- ega ainuõigusi ⁽²¹⁾. Veel väitis taotluse esitaja, et pakkumused on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1370/2007 ⁽²²⁾. Seetõttu ei piira (määrus (EÜ) nr 1370/2007 ja) direktiiv turulepääsu ei *de jure* ega *de facto* ⁽²³⁾.
- (22) Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et eelneva loa andmise kord ei saa õigustada siseriiklike võimude diskretsioonilisi otsustusi, mis jätvavad EMP sätteid ilma nende kasulikust mõjust ⁽²⁴⁾. Selleks et eelneva loa andmise kord oleks õigustatud isegi juhul, kui see näeb ette erandi põhivabadusest osutada teenuseid, peab see põhinema objektiivsetel, mittediskrimineerivatel ja varem teada olevatel kriteeriumidel, nii et siseriiklike võimude kaalutusõigusel oleksid piirid ja seda ei saaks meelevaldselt kasutada ⁽²⁵⁾.
- (23) Liinibussiteenuste osutamine Norras on reguleeritud 21. juuni 2002. aasta seadusega nr 45 professionaalse mootorsõiduki- või laevatranspordi kohta ⁽²⁶⁾ (edaspidi „professionaalse transpordi seadus“) ja selle seaduse põhjal vastu võetud professionaalse transpordi määrusega ⁽²⁷⁾.
- (24) Professionaalse transpordi seaduse 4. peatükis nõutakse ettevõtjalt, kellel on kavas osutada avalikke bussiveoteenuseid, Norra maanteeameti (Statens vegvesen) väljastatava üldise litsentsi (*transportløyve*) hankimist ⁽²⁸⁾. Ehkki kõnealuse seaduse sõnastus osutab maanteeameti kaalutusõigusele, kuna selles on kasutatud sõna „võib“, on Norra õiguses tavaline kasutada seda sõna isegi juhul, kui kaalutusõigus on tegelikult väike või puudub hoopis. Seaduse ettevalmistamise käigus tehtud tööst ilmneb, et litsentside süsteem on vahend, mille abil kontrollida osutatavate teenuste kvaliteeti ⁽²⁹⁾. Professionaalse transpordi määruse 4. peatükis on selgitatud, et litsentsi võib anda taotluse esitajale, kes vastab nõuetele, kui seda ei takista konkreetsed põhjused. Peale selle on Norra konkurentsiamet väitnud, et selline litsents antakse igapähele, kes vastab objektiivsetele tingimustele ⁽³⁰⁾. Järelevalveamet ei ole saanud mingit teavet, mis oleks vastuolus eespool toodud järeldustega.
- (25) Peale selle nõutakse liinibussiteenuste osutamiseks tavaliselt professionaalse transpordi seaduse 6. peatüki punkti 1 kohast litsentsi, mille on välja andnud asjaomane kohalik omavalitsus ⁽³¹⁾. Haldusettevõtted on litsentsinõudest vabastatud. Kui ühistransporti korraldav asutus on haldusettevõtte ja ettevõtja tegutseb tema alltöövõtjana, ei ole litsentsi vaja, sest haldusettevõtte suhtes kohaldatakse erand laieneb ka ettevõtjale ⁽³²⁾.
- (26) Professionaalse transpordi seaduse 8. peatükis on sätestatud, et litsentsid veoteenuste jaoks, mille puhul makstakse hüvitist või millega kaasneb ainuõigus, antakse konkurentsipõhiste hangete tulemusel, kui see on ette nähtud professionaalse transpordi seaduse, riigihangete seaduse või ükskõik kumma seaduse põhjal vastu võetud asjakohaste määrustega. Kui on vajalik 6. peatüki kohane litsents, antakse see hanke võitjale ⁽³³⁾.

⁽²⁰⁾ Vt näiteks taotluse lk 40.

⁽²¹⁾ Taotluse lk 11.

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1370/2007, mis käsitleb avaliku reisijateveoteenuse osutamist raudteel ja maanteel ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 1191/69 ja (EMÜ) nr 1107/70 (ELT L 315, 3.12.2007, lk 1), inkorporeeritud EMP lepingusse ühiskomitee otsusega nr 85/2008 (ELT L 280, 23.10.2008, lk 20, ja EMP kaasanne nr 64, 23.10.2008, lk 13).

⁽²³⁾ Taotluse lk 30.

⁽²⁴⁾ Kohtuotsus, Smits ja Peerbooms, C-157/99, EU:C:2001:404, punkt 90; kohtuotsus, Müller-Fauré ja van Riet, C-385/99, EU:C:2003:270, punkt 84; kohtuotsus, Watts, C-372/04, EU:C:2006:325, punkt 115; kohtujuristi ettepanek kohtuasjas C-372/04 Watts, EU:C:2005:784, punkt 70.

⁽²⁵⁾ Kohtuotsus, Analir jt, C-205/99, EU:C:2001:107, punkt 38; kohtuotsus, Watts, C-372/04, EU:C:2006:325, punkt 116.

⁽²⁶⁾ Yrkestransportloven.

⁽²⁷⁾ 26. märtsi 2003. aasta määrus nr 401 professionaalse transpordi kohta (yrkestransportforskriften).

⁽²⁸⁾ Professionaalse transpordi seaduse 4. peatükk ja professionaalse transpordi määruse 3. peatükk.

⁽²⁹⁾ Ot.prp. nr 74 (2001–2002) 2. peatükk.

⁽³⁰⁾ Norra konkurentsiameti seisukoht direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõike 1 kohaldamise tingimuste kohta, lk 4.

⁽³¹⁾ Professionaalse transpordi seaduse 6. peatükk ja professionaalse transpordi määruse 3. peatükk.

⁽³²⁾ Professionaalse transpordi seaduse 6. peatüki punkt 2.

⁽³³⁾ Norra konkurentsiameti seisukoht direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõike 1 kohaldamise tingimuste kohta, lk 4.

- (27) Praktikaks osutatakse direktiivi alla kuuluvaid avalikke bussiveoteenuseid ühistransporti korraldavate asutustega sõlmitud hankelepingute alusel. Nende lepingute suhtes kohaldatakse EMP riigihanke-eeskirju, eelkõige ⁽³⁴⁾
- a) määrus (EÜ) nr 1370/2007,
 - b) direktiiv 2014/25/EL ja/või
 - c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/24/EL ⁽³⁵⁾.
- (28) Direktiivid 2014/24/EL ja 2014/25/EL jõustuvad EMPs 1. jaanuaril 2017. Enne seda kohaldatakse direktiivi 2004/17/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/18/EÜ ⁽³⁶⁾.
- (29) Kõigis kolmes praegu kehtivas õigusaktis nõutakse piiratud eranditega avatud, läbipaistvaid, mittediskrimineerivaid ja konkurentsipõhiseid hankeid. Seega tuleb liinibussiveotuste osutamiseks hankelepingute sõlmimisel ja litsentside andmisel kasutada konkurentsipõhist hankemenetlust, välja arvatud juhul, kui on kohaldatav asjakohase EMP õigusakti kohane erand või kui lepingu maksumus jääb allapoole asjakohase õigusakti kohaldamiseks ette nähtud piirmäära. Sama kehtis eelmiste direktiivide alusel.
- (30) Taotluse kohaselt on ühistransporti korraldavad asutused kasutanud bussiveotuste osutamist käsitlevate lepingute sõlmimisel üha enam konkurentsipõhiseid hankeid. Kui 2010. aastal osutati vaid 43 % lepingulistest liinivedudest konkurentsipõhise hanke alusel, siis 2018. aastaks oli selliste vedude osakaal suurenenud enam kui 98 %ni ja 3. detsembril 2019 on see näitaja peaaegu 100 % ⁽³⁷⁾. Veel väitis taotluse esitaja, et konkurentsipõhiste hangete puhul ette nähtud erandeid kasutatakse harva, ükski ühistransporti korraldav asutus ei osuta avalikke bussiveotuste osutamise määruse (EÜ) nr 1370/2007 artikli 5 lõikes 2 sätestatud erandi alusel ise ning otselepinguid kasutatakse olukorras, kus lepingu maksumus jääb allapoole määruse (EÜ) nr 1370/2007 artikli 5 lõikega 4 ette nähtud piirmäära, väga vähe.
- (31) Järelevalveamet võrdles taotluse esitajalt 2018. aasta olukorra kohta saadud teavet teabega, mille ta oli saanud 9. novembril 2018 Norra valitsuselt ⁽³⁸⁾ seoses avaliku teenindamise kohustust käsitlevate lepingute üldise analüüsimisega määruse (EÜ) nr 1370/2007 alusel ⁽³⁹⁾. See hindamine üldjoones kinnitas taotluse esitajalt saadud teavet. Norra valitsus esitas üksikasjalikku teavet 27 otselepingu kohta, millest 13 oli kavas asendada 2019. aasta jooksul lepingutega, mille jaoks olid juba korraldatud hanked. Otselepingute aastase kogumaksumusena nimetati umbes 275 miljonit Norra krooni, mis moodustab vaid väikese osa Norra avalike maanteevedude sektoris sõlmitud avaliku teenindamise kohustuse lepingute kogumaksumusest (2017. aastal hinnangute kohaselt 11,6 miljardit Norra krooni). Lisaks jäävad pärast 10. augusti 2019 eeldatavasti kehtima vaid sellised otselepingud, mis vastavad määruse (EÜ) nr 1370/2007 artikli 5 lõikes 4 sätestatud tingimustele (mis võimaldavad sõlmida otselepinguid, kui maksumus või vahemaad jäävad allapoole teatud piirmäära).
- (32) Uurides õigusnorme, mida kohaldatakse hankelepingute sõlmimisel ja litsentside andmisel avalike bussiveotuste osutamiseks Norras, on näha, et sellised lepingud sõlmitakse ja litsentsid antakse praegu mittediskrimineerival viisil. Litsentsi andmise ja hankelepingu sõlmimise menetlused ning asjakohased kriteeriumid on kõikidele turuosalistele samad, seega ei saa seda pidada käesolevas otsuses piiranguks, mis takistab juurdepääsu turule.
- (33) Vaba juurdepääsu kõnealusele tegevusele kinnitas ka Norra konkurentsiamet ⁽⁴⁰⁾.

⁽³⁴⁾ See, millist õigusakti kohaldatakse, sõltub muu hulgas sõlmitud hankelepingu laadist ja sellest, kas direktiivi 2014/25/EL artiklis 11 sätestatud tingimused, mis on seotud võrgustiku käitamise või teenuste osutamise, on täidetud. Taotluse esitaja on väitnud, et ühistransporti korraldavad asutused järgivad avalike bussiveotuste osutamiseks hankelepingute sõlmimisel üldjuhul direktiivi 2014/25/EL. Samas on mõni taoline asutus sõlminud hankelepinguid ka direktiivi 2014/24/EL alusel ja mõne lepingu suhtes võivad olla kohaldatavad määruse (EÜ) nr 1370/2007 kohased hankenõuded.

⁽³⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65), mis on inkorporeeritud EMP lepingusse ühiskomitee otsusega nr 97/2016 (ELT L 300, 16.11.2017, lk 49, ja EMP kaasanne nr 73, 16.11.2017, lk 53).

⁽³⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiv 2004/18/EÜ ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (ELT L 134, 30.4.2004, lk 114), mis on inkorporeeritud EMP lepingusse ühiskomitee otsusega nr 68/2006 (ELT L 245, 7.9.2006, lk 22, ja EMP kaasanne nr 44, 7.9.2006, lk 18).

⁽³⁷⁾ Taotluse lk 6.

⁽³⁸⁾ Dokument nr 1037921, Norra valitsuse 9. novembri 2018. aasta kiri.

⁽³⁹⁾ Juhtum nr 74680, avaliku teenindamise kohustuse lepingute analüüsimine määruse (EÜ) nr 1370/2007 alusel.

⁽⁴⁰⁾ Norra konkurentsiameti seisukoht direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõike 1 kohaldamise tingimuste kohta, lk 4.

- (34) Järelevalveamet on jõudnud järeldusele, et avalike bussiveoteenuste osutamine Norras korraldatakse valdavalt riigihangete alusel, kus osaleb piisav arv pakkujaid (keskmiselt 3,8) ⁽⁴¹⁾. Neis hangetes võimaldatakse osaleda mittediskrimineerival viisil.
- (35) Eeltoodut arvesse võttes võib direktiivi 2014/25/EL artiklis 34 sätestatud tingimuste hindamisel pidada juurdepääsu avalike bussiveoteenuste osutamise turule vabaks nii *de facto* kui ka *de jure*, ilma et see piiraks konkurentsioiguse kohaldamist või järelevalveameti suutlikkust uurida oma üldiste järelevalveülesannete täitmisel seda, kas Norra järgib määrust (EÜ) nr 1370/2007, direktiivi 2014/24/EL, direktiivi 2014/25/EL või mis tahes muud riigihangete alast EMP õigusakti, ning ilma et see mõjutaks mis tahes muud EMP õiguse valdkonda.

3.2. Otsene avatus konkurentsile

- (36) Et hinnata, kas teine tingimus erandi tegemiseks on täidetud – st kas taotluses käsitletud tegevus, mille puhul on nii *de jure* kui ka *de facto* vaba juurdepääs turule, on otseselt avatud konkurentsile –, määratletakse asjaomane toode ja vastav geograafiline turg ning selle põhjal tehakse turuanalüüs.
- (37) Otseselt avatust konkurentsile tuleks hinnata eri näitajate põhjal, millest ükski ei ole iseenesest otsustav. Käesolevas otsuses käsitletud turgude puhul tuleks ühe kriteeriumina arvesse võtta peamiste turuosaliste turuosa asjaomasel turul. Asjaomaste turgude kui avalike hangete turgude omadusi silmas pidades tuleks arvesse võtta ka muid kriteeriumeid, nagu pakkumismustrid või turuosaliste suutlikkus ja valmisolek esitada praeguste ja tulevaste hankemenetluste raames pakkumusi.
- (38) Käesoleva otsuse eesmärk on teha kindlaks, kas taotluses käsitletud teenused on avatud konkurentsile (turgudel, kuhu juurdepääs ei ole direktiivi artikli 34 tähenduses piiratud) sel määral, et ka direktiivis sätestatud üksikasjalikel hanke-eeskirjadel põhineva korra kohaldamiseta on tagatud, et asjaomase tegevuse jaoks vajalikud riigihanked korraldatakse läbipaistval, mittediskrimineerival viisil, tuginedes kriteeriumidele, mis võimaldavad kindlaks teha majanduslikult kõige soodsama pakkumuse.
- (39) Sellega seoses on oluline meele pidada, et asjaomasel turul ei kohaldata kõikide turuosaliste suhtes riigihanke-eeskirju ⁽⁴²⁾. Seepärast on ettevõtjatel, kelle suhtes neid eeskirju ei kohaldata, kõnealustel turgudel tegutsedes põhimõtteliselt võimalik avaldada konkurentsivõimet turuosalistele, kes peavad neid eeskirju järgima.
- (40) Järelevalveamet peab kindlaks tegema, kas asjaomane tegevus on otseselt avatud konkurentsile. Selleks on ta uurinud taotluse esitajalt saadud tõendeid ja Norra konkurentsiameti esitatud teavet. Järelevalveamet on tuginenud turuosade ja kontsentratsioonitasemete hindamisel eeskätt taotluse esitaja ja Norra konkurentsiameti esitatud turuandmetele. Taotluse esitajalt saadud teabe kõrval võttis Norra konkurentsiamet aluseks ka teabe, mille olid esitanud muud Norra bussiettevõtted ja üheksa ühistransporti korraldavat asutust ⁽⁴³⁾.

⁽⁴¹⁾ Vt taotluse lk 14.

⁽⁴²⁾ Lisaks taotluse esitajale kohaldatakse riigihanke-eeskirju ka ettevõtja Unibuss AS suhtes. Teised ettevõtjad, nagu Torghatten ASA, Tide AS, Boreal Bus AS ja Nobina Norge AS, on eraettevõtjad, kes ei vasta tingimustele, mis muudaks EMP riigihanke-eeskirjad neile siduvaks.

⁽⁴³⁾ Norra konkurentsiameti seisukoht direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõike 1 kohaldamise tingimuste kohta, lk 3.

3.2.1. Tooteturu määratlemine

- (41) Taotluse esitaja määratles oma taotluses asjaomase tooteturu kui avalike bussiveoteenuste osutamiseks hankelepingute sõlmimise turu ⁽⁴⁴⁾. Taotluse esitaja väljendas ka arvamust, et ärilised kaugliini bussiteenused (nt kiirbussiteenused), ärilised lähiliini bussiteenused (nt lennuvälja ekspressteenused) ja reisibussi teenused erinevad lepingulistest avalikest bussiveoteenustest ⁽⁴⁵⁾. Ärilisi bussiteenuseid reguleerib vaid turu vajadus ja neid ei rahastata riigi vahenditest. Ärilised bussiteenused konkureerivad turul hinna, teenindussuutlikkuse, sageduse ja muude teenuse omaduste alusel. Avalike bussiteenuste pakkujad seevastu konkureerivad konkurentsipõhiste hankemenetluste tasandil, st avalike bussiveoteenuste osutamiseks hankelepingute sõlmimise turul, ega konkureeri hiljem turul hinna, teenindussuutlikkuse, sageduse või muu teenuse omaduse alusel. Taotluse esitaja kirjeldas, et sellest tulenevalt on ühistransporti korraldava asutusega sõlmitud lepingu alusel tegutsevatel bussiettevõtjatel reisija jaoks olulistele konkurentsi põhiparameetritele, nagu sagedus, sh graafikud, piletihinnad või mugavus, tavaliselt väga väike mõju, sest need määrab üldjuhul kindlaks ühistransporti korraldav asutus, kellega leping sõlmitakse ⁽⁴⁶⁾.
- (42) Taotluse esitaja meelest ei ole ühistransporti korraldavate asutuste erinevad nõuded piisavalt konkreetsed, et teha järeldusi eraldi tooteturgude kohta, kus sõlmitakse hankelepinguid avalike bussiveoteenuste osutamiseks ⁽⁴⁷⁾. Et saada kohaliku omavalitsuse või piirkonna tasandil tegutsemiseks leping, peavad bussiettevõtjad põhimõtteliselt järgima sama õigusraamistikku ja nad saavad kohandada oma pakkumust vastavalt asjaomase ühistransporti korraldava asutuse nõuetele. Taotluse esitaja sõnul näitavad suurimate bussiettevõtjate tegelikud pakkumismustrid selliste bussiettevõtjate suutlikkust ja valmisolekut kohandada oma pakkumusi vastavalt erinevate ühistransporti korraldavate asutuste kehtestatud konkreetsetele nõuetele, kuna kõnealused ettevõtjad konkureerivad üldjuhul kõikide Norras riigihangete tulemusel sõlmitavate lepingute saamiseks, olenemata lepingutevahelistest erinevustest ⁽⁴⁸⁾.
- (43) Norra konkurentsiamet leidis, et taotluse esitaja nimetatud asjaomane tooteturg oli kooskõlas Norras asjaomases sektoris väljakujunenud tavaga, ja jätkas hindamist, lähtudes taotluse esitaja pakutud määratlusest ⁽⁴⁹⁾.
- (44) Komisjon on sedastanud oma varasemates ühistransporti (sh bussiteenuseid) käsitlevates otsustes, et avalike bussiveoteenuste osutamiseks hankelepingute sõlmimiseks on võimalik kindlaks määrata konkreetsed turud ⁽⁵⁰⁾. Komisjon on leidnud ka seda, et soodustingimustel (lepingulistel) avalike bussiteenuste puhul ei saa vahet teha linnasisestel, linnadevahelistel ja kaugliini lepingulistel teenustel, kuna need on tavaliselt reguleeritud sama õigusraamistikuga ja ühistransporti korraldavate asutuste nõuetele on vaid mõni üksik erijoon, mis on seotud tehnilise kirjeldusega ⁽⁵¹⁾.
- (45) Komisjoni praktikas leiab kinnitust ka seisukohta, et ärilised bussiteenused ja (lepingulised) avalikud bussiteenused kuuluvad erinevuste tõttu konkurentsi laadis eri tooteturgudele. Avalike bussiteenuste pakkujad konkureerivad hangete tasandil, st avalike bussiveoteenuste osutamiseks hankelepingute sõlmimise turul, ega konkureeri hiljem turul hinna, teenindussuutlikkuse, sageduse või muu teenuse omaduse alusel ⁽⁵²⁾. Võrreldes äriliste teenuste pakkujatega on (lepingu alusel tegutsevatel) avalike bussiteenuste pakkujatel konkurentsi põhimõõtmetele, nagu sagedus, piletihinnad või reisijate mugavus, tavaliselt väga väike mõju, sest need määrab üldjuhul kindlaks ühistransporti korraldav asutus, kellega teenuse osutamiseks leping sõlmitakse. Bussiettevõtjad on kohustatud pakkuma teenuseid kooskõlas ühistransporti korraldava asutusega sõlmitud lepinguga ja nad ei saa kohandada teenuseid vastavalt reisijate vajadustele, nagu tavaliselt teevad ärilistel alustel tegutsevad ettevõtjad ⁽⁵³⁾.

⁽⁴⁴⁾ Taotluse lk 25.

⁽⁴⁵⁾ Taotluse lk 26.

⁽⁴⁶⁾ Samas.

⁽⁴⁷⁾ Samas.

⁽⁴⁸⁾ Samas.

⁽⁴⁹⁾ Norra konkurentsiameti seisukoht direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõike 1 kohaldamise tingimuste kohta, lk 3.

⁽⁵⁰⁾ Vt juhtum COMP/M.1768 – Schoyens/Goldman Sachs/Swebus, punkti 10 ja 14; juhtum COMP/M.5557 – SNCF-P/CDPQ/Keolis/EFfIA, punktid 16–23; juhtum COMP/M.5855 – DB/Arriva, punkt 21; juhtum COMP/M.6794 – Caisse des Depots et Consignations/Veolia Transdev, punktid 19–21; juhtum COMP/M.6818 – DB/Veolia, punktid 19 ja 56.

⁽⁵¹⁾ Juhtum COMP/M.6818 – DB/Veolia, punktid 19–21; juhtum COMP/M.5855 – DB/Arriva, punktid 23 ja 24.

⁽⁵²⁾ Juhtum COMP/M.5557 – SNCF-P/CDPQ/Keolis/EFfIA, punkt 17; juhtum COMP/M.6818 – DB/Veolia, punktid 22 ja 58; juhtum COMP/M.5855 – DB/Arriva, punkt 22.

⁽⁵³⁾ Juhtum COMP/M.6818 – DB/Veolia, punkt 23; juhtum COMP/M.5855 – DB/Arriva, punkt 22.

- (46) Võttes arvesse Norra bussituru eripära, millele on osutatud põhjendustes 41 ja 42, ja ilma et see piiraks konkurentsiõiguse kohaldamist, määratletakse direktiivi 2014/25/EL artiklis 34 sätestatud tingimuste hindamiseks asjaomane tooteturg avalike bussiveoteenuste osutamiseks hankelepingute sõlmimise turuna. Järelevalveamet ei ole teinud sel konkreetsel juhul ja eespool nimetatud eesmärkidel kindlaks ühtki asjaolu, mis õigustaks ühistransporti korraldavate asutuste eraldi hangete käsitamist eraldi asjaomaste turgudena.

3.2.2. Geograafilise turu määratlemine

- (47) Seoses geograafilise turuga leidis taotluse esitaja, et asjaomane avalike bussiveoteenuste osutamiseks hankelepingute sõlmimise turg on ulatuselt vähemalt riiklik, hõlmates kõik Norras osutatavad lepingulised bussiteenused ⁽⁵⁴⁾. Taotluse esitaja väitis, et professionaalse transpordi seadusega on ette nähtud ühine õigusraamistik bussiteenuste konkurentsipõhiste hangete korraldamiseks kõikjal Norras ⁽⁵⁵⁾. Taotluse esitaja märkis ka seda, et peaaegu kõik (98 %) kehtivatest avalike bussiveoteenuste lepingutest on sõlmitud konkurentsipõhise hanke tulemusel ja enamik neist on brutolepingud, millel on ühised põhiomadused ⁽⁵⁶⁾. Seega on mis tahes erinevused hankemenetlustes ja erinevate ühistransporti korraldavate asutuste lepingutes väikesed ning bussiettevõtjatel on nendega lihtne toime tulla.
- (48) Taotluse esitaja rõhutas, et ühise õigusraamistiku olemasolu bussiteenuste konkurentsipõhiste hangete korraldamiseks kõikjal Norras kajastub ka praegu turul tegutsevate bussiettevõtjate tegelikus pakkumismustris ⁽⁵⁷⁾. Bussiettevõtjad Torghatten, Boreal ja Nobina tegutsevad kogu riigis ja miski ei takista teistelgi bussiettevõtjatel konkureerida kõikide lepingute saamiseks. Taotluse esitaja kinnitas, et mõne üksiku erandiga on konkurents olnud kõikide alates 1. jaanuarist 2015 sõlmitud bussiteenuste osutamise lepingute puhul märkimisväärne, olenemata mis tahes piirkondlikust esindatusest ⁽⁵⁸⁾.
- (49) Taotluse esitaja ütles kokkuvõtteks, et täpse geograafilise turu määratluse võib jätta taotluse eesmärgil lahtiseks ⁽⁵⁹⁾. Taotluse esitaja on seisukohal, et olenemata sellest, kuidas määratleda geograafilist turgu, kus tal on kehtivad lepingud ja/või kus ta on esitanud lepingute saamiseks pakkumusi, on juurdepääs turule piiramatu ja turg on täielikult avatud konkurentstile.
- (50) Norra konkurentsiamet on jõudnud järeldusele, et asjaomase geograafilise turu täpse määratluse võib jätta lahtiseks, kuna olenemata kitsamast või laiemast määratlusest on analüüsi tulemus sama ⁽⁶⁰⁾.
- (51) Taotluse esitaja seisukoht on kooskõlas komisjoni praktikaga. Jättes geograafilise turu täpse määratluse kõige sagedamini lahtiseks, on komisjon varasemates otsustes lugenud avalike bussiveoteenuste osutamiseks hankelepingute sõlmimise puhul asjaomaseks geograafiliseks turuks piirkonna, kus on bussiteenuste konkurentsipõhiste hangete korraldamiseks ühine õigusraamistik ⁽⁶¹⁾.
- (52) Kokkuvõttes leiab järelevalveamet direktiivi artiklis 34 sätestatud tingimuste hindamisel, ilma et see piiraks konkurentsiõiguse kohaldamist või mõjutaks mis tahes muud EMP õiguse valdkonda, et asjaomase tooteturu geograafiline mõde on ulatuselt vähemalt riiklik. Seda põhjusel, et seoses ühise õigusraamistiku olemasoluga on ühistransporti korraldavate asutuste hankemenetlustes ning bussiettevõtjate suutlikkuses ja valmisolekus osaleda hankemenetlustes kõikjal Norras vaid väikesed erinevused.

⁽⁵⁴⁾ Taotluse lk 28.

⁽⁵⁵⁾ Samas.

⁽⁵⁶⁾ Samas.

⁽⁵⁷⁾ Samas.

⁽⁵⁸⁾ Samas.

⁽⁵⁹⁾ Taotluse lk 29.

⁽⁶⁰⁾ Norra konkurentsiameti seisukoht direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõike 1 kohaldamise tingimuste kohta, lk 3.

⁽⁶¹⁾ Juhtum COMP/M.6818 – DB/Veolia, punkt 29; juhtum COMP/M.5855 – DB/Arriva, punkt 27. Vt ka juhtum COMP/M.5557 – SNCF-P/CDPQ/Keolis/EFFIA ja juhtum COMP/M.6794 – Caisse des Depots et Consignations/Veolia Transdev, punkt 31.

3.2.3. Turuanalüüs

- (53) Leitakse, et avalike bussiveoteenuste osutamiseks riigihankelepingute sõlmimise turul on üks konkurentsi taseme näitaja see, kui suur on suurima turul tegutseva ettevõtja turuosa ja kõige olulisemate turul tegutsevate ettevõtjate turuosa kokku. Vastavalt andmetele, mille taotluse esitaja esitas oma taotluses, on taotluse esitajal asjaomasel turul suurim turuosa: käibe põhjal [25–30 %] ja mahu põhjal 28 %⁽⁶²⁾. Samas on olemas mitu tugevat konkurenti, kellele turuosa on käibe põhjal kahekohaline, nagu Torghatten [15–20 %], Tide [15–20 %] ja Unibuss [12–17 %], kellele järgnevad väiksemad, kuid siiski mitte tähtsusetud turuosalisel, nagu Boreal [5–10 %] ja Nobina [5–10 %]⁽⁶³⁾. Ülejäänud turuosa jaguneb 29 väiksema bussiettevõtja vahel. Taotluse esitajalt saadud näitajad turuosade kohta on kooskõlas Norra konkurentsiameti tehtud arvutustega⁽⁶⁴⁾.
- (54) Nagu on selgitatud eespool põhjenduses 45, on konkurents avalike bussiveoteenuste puhul laadilt teistsugune, kuna ettevõtjad konkureerivad turu nimel ja mitte turul hinna, graafikute või teenuse kvaliteedi alusel. Norra avalike bussiveoteenuste osutamise hankelepingute sõlmimise turul konkureeritakse lepingute saamiseks ühistranspordi korraldavate asutuste läbiviidavate riigihangete raames. 98 % kõikidest kehtivatest lepingutest on sõlmitud konkurentsipõhise hanke tulemusel ja 3. detsembriks 2019 on see näitaja peaaegu 100 %⁽⁶⁵⁾. Neid asjaolusid arvesse võttes tuleb konkurentsimeetuste hindamisel ja turuanalüüsi tegemisel uurida pakkumismustreid ning turuosaliste suutlikkust ja valmisolekut konkureerida praegustes ja tulevastes hangetes.
- (55) Taotluse esitaja peamised konkurendid on suured ettevõtjad, kes sageli on mõne hargmaise transpordiettevõtte osa. Torghatten on üks Norra suurimaid transpordiettevõtteid, kes osutab avalikke praami-, kiirlaeva-, busi- ja lennuveoteenuseid. Ettevõtja pakub ka ärilisi bussiteenuseid ja tema konsolideeritud tulud ületavad 9 miljardit Norra krooni. Tide on osa transpordikontsernist DSD, kes pakub Norras nii avalikke kui ka ärilisi bussiteenuseid ning tegutseb ka Taanis. Kontserni DSD konsolideeritud tulud ulatuvad peaaegu 6 miljardi Norra kroonini. Unibus kuulub Oslo linnale ning pakub nii avalikke kui ka ärilisi teenuseid mitmes Norra linnas. Boreal Buss on osa Boreali kontsernist, kes tegutseb laiahaardeliselt nii avalike kui ka äriliste veoteenuste valdkonnas. Boreali praegune lõppomanik on üks Hongkongi börsivälisesse ettevõtjatesse investeeriv fond, kes otsib kogu maailmast võimalusi investeerida taristusse. Boreali konsolideeritud tulud ulatuvad peaaegu 3 miljardi Norra kroonini. Ja lõpetuseks, Nobina on osa Rootsi Nobina kontsernist, kes pakub ühistransporditeenuseid kogu Skandinaavias. Need ettevõtjad osalevad hankemenetlustes kõikjal Norras, neil on kogemused ja suutlikkus esitada pakkumusi ükskõik millises Norra hankemenetluses.
- (56) Taotluse esitaja on tähendanud, et alates 1. jaanuarist 2015 esitas Norra 58 konkurentsipõhises hankes pakkumuse keskmiselt 3,8 konkurenti hanke kohta⁽⁶⁶⁾. Seda näitajat on kinnitatud Norra konkurentsiameti koostatud hinnangus⁽⁶⁷⁾. Ehkki teenuseosutajate arv varieerub eri lepingute puhul tublisti, ulatudes Norra konkurentsiameti vaadeldud 46 lepingu puhul ühest kaheksani, leidis Norra konkurentsiamet, et ühistranspordi korraldavate asutused on teenuseosutajate arvuga üldjuhul rahul⁽⁶⁸⁾. Taotluse esitaja esitas ka üksikasjalikku teavet Norra eri piirkondades ühistranspordi korraldavate asutuste hankemenetluste kohta, kinnitades, et avalikke bussiveoteenuseid käsitlevate hankelepingute sõlmimine Norras on üldiselt konkurentsipõhine⁽⁶⁹⁾. Üksikasjalikest andmetest ja taotluse esitaja siseandmetest oli näha ka seda, et kõikidest konkurentsipõhiste hangete tulemusel sõlmitud lepingutest umbes 40 % puhul vahetus ettevõtja⁽⁷⁰⁾. See kinnitab eri ettevõtjate suutlikkust tulemuslikult konkureerida.

⁽⁶²⁾ Taotluse lk 30.

⁽⁶³⁾ Samas.

⁽⁶⁴⁾ Norra konkurentsiameti seisukoht direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõike 1 kohaldamise tingimuste kohta, lk 5.

⁽⁶⁵⁾ Taotluse lk 6. Vt ka eespool põhjenduses 31 osutatud järelevalveameti menetlus.

⁽⁶⁶⁾ Taotluse lk 14.

⁽⁶⁷⁾ Norra konkurentsiameti seisukoht direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõike 1 kohaldamise tingimuste kohta, lk 5.

⁽⁶⁸⁾ Samas.

⁽⁶⁹⁾ Vt taotluse lk 14–24.

⁽⁷⁰⁾ Taotluse lk 24.

- (57) Lisaks väitis taotluse esitaja, et Norra avalike bussiveoteenuste osutamise hankelepingute sõlmimise turgu iseloomustavad väikesed tõkked turule sisenemisel ja laienemisel ning Norra konkurentsiamet hinnangus kinnitati seda järeldust ⁽⁷¹⁾. Selle järelduseni oli viinud ühistransporti korraldavate asutustega sõlmitud lepingute kaudu teenitud stabiilne ja prognoositav sissetulek ning lihtne juurdepääs vajalikule teabele ja taristule, kuivõrd vajaliku taristu, välja arvatud busside eest kannavad hoolt ühistransporti korraldavad asutused ⁽⁷²⁾. Peale selle on asjaomase lepingu eelmise omaniku töötajatel õigus üle minna lepingu uue omaniku juurde. Samuti, kuna ühistransporti korraldavate asutuste pakkumistingimustes nõutakse tavaliselt uut bussiparki, ei ole võimalikud uued ettevõtjad seoses busside soetamisega märkimisväärselt ebasoodsamas olukorras kulude osas ⁽⁷³⁾.
- (58) Käesoleva otsuse kohaldamisel tuleks põhjendustes 53–57 loetletud tegureid käsitada margina Norra avalike bussiveoteenuste osutamise konkurentsile avatusest, ilma et see piiraks konkurentsioiguse kohaldamist. See on kooskõlas ka Norra konkurentsiameti arvamusega. On tõenäoline, et sellel turul tegutsevatele ettevõtjatele avaldatakse piisavat konkurentsiturvet. Miski ei osuta sellele, et sektor ei toimi turupõhiselt. Seepärast on järelevalveamet jõudnud järeldusele, et avalike bussiveoteenuste osutamiseks riigihankelepingute sõlmimise turg on otseselt avatud konkurentsile direktiivi tähenduses.
- (59) Järelevalveamet võtab teadmiseks, et avalike bussiveoteenuste osutamiseks hankelepingute sõlmimise turul praegu esinev surve on tingitud peamiselt kehtivast õigusraamistikust ja sellest, et ühistransporti korraldavad asutused viivad läbi konkurentsipõhiseid hankeid, selle asemel, et pakkuda teenuseid majasiseselt või kasutada asjakohaste EMP riigihanke-eeskirjadega ette nähtud erandeid otselepingute sõlmimiseks (v.a otselepingute piiratud kasutamine väikese maksumusega ja/või lühikesi vahemaid käsitlevate lepingute puhul). See tähendab, et nende poliitikapõhimõtete või tavade muutumisel võib muutuda turudünaamika ja üldine konkurentsiturvet käesoleva otsusega hõlmatud avalikke bussiveoteenuste osutamisele hankijatele.

4. KOKKUVÕTE

- (60) Käesoleva otsuse kohaldamisel tuleks põhjendustes 53–57 loetletud turuanalüüsi järeldusi käsitada margina Norra avalike bussiveoteenuste osutamise konkurentsile avatusest direktiivi artikli 34 tähenduses, ilma et see piiraks konkurentsioiguse kohaldamist. Seetõttu – kuna direktiivi 2014/25/EL artikli 34 tingimused on täidetud – tuleks sätestada, et direktiivi 2014/25/EL ei kohaldata lepingute suhtes, mille eesmärk on võimaldada Norras kõnealust tegevust.
- (61) Käesolev otsus lähtub kohaldatavast õigusest ning 2015. aasta jaanuarist 2019. aasta juunini kehtinud tegelikust olukorrast, nagu seda on kirjeldatud taotluse esitaja ja Norra konkurentsiameti esitatud teabes. Järelevalveamet jätab endale õiguse käesolev otsus läbi vaadata, kui õigusliku või tegeliku olukorra olulise muutumise tõttu ei ole direktiivi 2014/25/EL artikli 34 kohaldamise tingimused enam täidetud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

1. EMP lepingu XVI lisa punktis 4 osutatud õigusakti, milles sätestatakse kord riigihankelepingute sõlmimiseks kommunaalteenuste sektoris (direktiiv 2014/25/EL), ei kohaldata sõlmitavate hankelepingute ega ideekonkursside suhtes, mida korraldavad hankijad, kes tegelevad (muu hulgas) avalike bussiveoteenuste osutamisega, kui selliste hangete või ideekonkursside eesmärk on võimaldada neil hankijatel osutada Norras avalikke bussiveoteenuseid (tegevus on seotud sellise võrgustiku käitamise, milles osutatakse avalikkusele teenust bussivedude valdkonnas).
2. Käesolev otsus on adresseeritud Norra Kuningriigile.
3. Käesolev otsus on autentne inglise keeles.

⁽⁷¹⁾ Taotluse lk 31 ning Norra konkurentsiameti seisukoht direktiivi 2014/25/EL artikli 34 lõike 1 kohaldamise tingimuste kohta, lk 5.

⁽⁷²⁾ Samas.

⁽⁷³⁾ Taotluse lk 31.

Brüssel, 17. juuni 2019

EFTA järevalveameti nimel delegeeritud otsuse nr 19/19/COL alusel

vastutav kolleegiumiliige
Högni S. KRISTJÁNSSON

õigus- ja täitevasjade osakonna direktorina
Carsten ZATSCHLER
allkirjastab

PARANDUSED

Komisjoni 8. oktoobri 2019. aasta rakendusmääruse (EL) 2019/1688 (millega kehtestatakse Venemaalt, Trinidadist ja Tobagost ning Ameerika Ühendriikidest pärit uurea ja ammooniumnitraadi segude impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks) parandus

(Euroopa Liidu Teataja L 258, 9. oktoober 2019)

Leheküljel 62 põhjenduses 301

asendatakse: „(301) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alusmääruse artikli 15 lõike 1 kohaselt asutatud komitee arvamusega,“

järgmisega: „(301) Määruse (EL) 2016/1036 artikli 15 lõike 1 kohaselt asutatud komitee arvamust ei esitanud,“.

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

